R. BIBL. NAZ.
Vitt. Emanuele III.
RACCOLTA
VILLAROSA
A
278
NAPOLI

Racc. Villarosa
A 2 1-8

REGVLÆ SOCIETATIS IESV.

592026

LVGDVNI,

Ex Typographia IACOBI ROVSSIN,

M. DC. VII.

Superiorum permissu.

Biblioteca Nazionale V. E. III. Napoli

SVMMARIVM EARVM CONSTITVTIONVM, QVÆ AD SPIRITVALEM noſtrorum inſtitutionem pertinent, & ab omnibus obſeruandæ ſunt.

QVAMVIS ſumma ſapientia, & bonitas Dei Creatoris noſtri ac Domini ſit, quæ conſeruatura eſt, gubernatura, atque promotura in ſuo ſancto ſeruitio hanc minimam Societatem Ieſu, vt eam dignata eſt inchoare: ex parte vero noſtra interna charitatis, & amoris illius lex, quam Sanctus Spiritus ſcribere, & in cordibus imprimere ſolet, potius quam vllæ externæ Conſtitutiones, ad id adiutura ſit: Quia tamen ſuauis diſpoſitio diuinæ prouidentiæ ſuarum creaturarum cooperationem exigit, & quia Chriſti Domini noſtri Vicarius ita ſtatuit, & Sanctorum exempla, & ratio ipſa nos docet in Domino: neceſſarium

Conſtitutionũ neceſſitas. *In præm. Conſt. §. 1.*

esse arbitramur, Constitutiones conscribi, quæ iuuent ad melius in via incepta diuini obsequii procedendum, iuxta instituti nostri rationem.

Finis & ratio viuendi Societatis. *In Ex. ca. 1. §. 2.*

2 Finis huius Societatis est, non solum saluti & perfectioni propriarum animarum, cum diuina gratia vacare, sed cum eadem impense in salutem, & perfectionem proximorum incumbere.

Part. 3. c. 2. lit. G. & [redacted] *c. 3. §. 5.*

3 Nostræ vocationis est, diuersa loca peragrare & vitam agere in quauis mundi plaga, vbi maius Dei obsequium, & animarum auxilium speratur.

In Ex. c. 1. §. 6.

4 Ratio viuendi in exterioribus iustas ob causas, maius Dei obsequium semper intuendo, communis est; nec vllas ordinarias pœnitentias, vel corporis afflictiones ex obligatione subeundas habet, sed illas assumere quiuis poterit, quæ sibi videbuntur, cum approbatione Superioris, ad maiorem sui spiritus profectum conuenire, & quas propter eundem finem Superiores eis poterunt imponere.

Sacramẽtorum vsus & examẽ conscientiæ. *In Ex. ca. 4 §. 41.* * *Par. 6 c. 1. §. 2.*

5 Ipso initio sui in Societatem ingressus, debet quisque generalem totius vitæ confessionem apud aliquem Sacerdotem à Superiore assignatum facere, & post eam sacratissimum Christi Domini nostri corpus sumere; & sic sexto quoque mense eodem modo generaliter ab vltima inchoando confitebitur. * Et omnes tam Professi

feſſi quam formati Coadiutores ſemel ſingulis annis parati eſſe debebunt ad confeſſionem generalem, quæ ab vltima generali inchoetur, ei, quem Superior ſibi ſubſtituerit faciendam.

6 Vtantur quotidie omnes conſcientiæ ſuæ examinatione conſueta: * Si ſacerdotes non fuerint, confiteantur oportet, & ſanctiſſimum ſacramentum Euchariſtiæ ſumant octauo quoque die: * & vnus omnium ſit Confeſſarius à Superiore conſtitutus; quod ſi fieri non poterit, quiſque certe ſuũ ſtabilem habeat Confeſſarium, cui ipſius conſcientia prorſus aperta ſit. *Part. 3. c. 1. §. 11.* * *In Ex c. 4. § 25.* * *Par 3. c. 1. §. 11.*

7 Qui autem alii, quam ſuo confeſſario deſignato confitetur, debet poſtmodum (quantum recordari poterit) eidem ſuo Confeſſario totam ſuam conſcientiam aperire, vt nihil ignorando quod ad eam pertineat, melius in Domino poſſit eundem iuuare. *Part. 1. c. 1 lit. Q & Par. 6. ca. 3. §. 2.*

8 Vnuſquiſque eorum, qui Societatem ingrediuntur, conſilium illud Chriſti ſequendo, Qui dimiſerit patrem, &c. exiſtimet ſibi patrem, matrem, fratres, & ſorores, & quicquid in mundo habebat, relinquendum; imo ſibi dictum exiſtimet verbum illud: Qui non odit patrem, & matrem, inſuper & animam ſuam non poteſt meus eſſe diſcipulus. Et ita curandum ei eſt: vt omnem carnis affectum ex- Exuend⁹ inordinatus ſeculi affect⁹. *In Exc. c. 4. §. 1.*

ga sanguine iunctos exuat, ac illum in spiritualem conuertat, eosque diligat eo solũ amore, quem ordinata charitas exigit, vt qui mundo, ac proprio amori mortuus, Christo Domino nostro soli viuit, eumq; loco parentum, fratrum, & rerum omnium habet.

Vera sui abnegatio.

In Ex. c. 4. §. 8.

9 Ad maiorem in spiritu profectum, & præcipue ad maiorem submissionem, & humilitatem propriam, contentus esse quisq; debet, vt omnes errores, & defectus ipsius, & res quæcunque, quæ notatæ in eo, & obseruatæ fuerint, Superioribus per quemuis, qui extra confessionem eas acceperit, manifestentur.

In Ex. ca. 4. §. 8.

10 Bonietiam omnes consulant, ab aliis corrigi, & ad aliorum correctionem iuuare, ac manifestare sese inuicem sint parati debito cum amore, & charitate, ad maiorem spiritus profectum: præsertim vbi à Superiore, qui illorum curam gerit, fuerit ita præscriptum, aut interrogatum ad maiorem Dei gloriam.

In Ex. c. 4. §. 44.

11 Diligenter animaduertant oportet (magnifaciendo summique momenti id esse ducendo in conspectu Creatoris ac Domini nostri) quantopere iuuet, ac conferat ad vitæ spiritualis profectum, omnino, & non ex parte abhorrere ab omnib. quæ mundus amat, & amplectitur, & admittere & concupiscere totis virib. quic-

quid

quid Christus Dominus noster amauit, & amplexus est. Quemadmodum enim mundani homines, qui ea, quæ mũdi sunt, sequuntur, diligunt, & quærunt magna cum diligentia, honores scilicet, famam, magni nominis existimationem in terra, sicut mundus eos docet: sic qui procedunt in spiritu, & serio Christum Dominum nostrum sequuntur, amant, & ardenter exoptant, quæ iis omnino contraria sunt, indui nimirum eadem veste, ac insignibus Domini sui pro ipsius amore, ac reuerentia, adeo vt si sine offensione vlla diuinæ maiestatis, & absque proximi peccato foret, vellent contumelias, falsa testimonia, & iniurias pati, ac stulti haberi & existimari (nulla tamen ad id per eos data occasione) eo quod exoptant assimilari, ac imitari aliquo modo creatorẽ, ac Dominum nostrum Iesum Christum, eiusque vestib. & insignibus indui: quandoquidem illa ipse propter maiorem profectum nostrum spiritualem induit, nobisque exemplum dedit, vt in omnibus, quoad eius fieri poterit, diuina gratia aspirante, eum imitari; & sequi, cum vera sit via, quæ ducit homines ad vitam, velimus.

12 Vt melius ad hunc perfectionis gradum in spirituali vita tam precio sum perueniatur, maius, ac impensius studium cuiusq; sit, quærere in Domino maiorem sui *In ex. c. 4. §. 46.*

abnegationem, & continuam in rebus omnibus, quoad poterit, mortificationem.

in Exc ca. 4. §. 28. 13 In exercendis officiis abiectis, & humilibus, promptius ea suscipi conuenit, à quibus sensus magis abhorrebit: si quidem iniunctum fuerit, vt in eis se exerceat.

p. 3. *c.* 1. §. 13. 14 Anteuertere oportet tentationes, adhibitis earum contrariis; vt cum quis animaduertitur ad superbiam esse propensus, exerceri is debet in rebus abiectioribus, quæ ad humiliandum ipsum vtiles futuræ videantur: & sic de aliis prauis animæ propensionibus.

Perfectionis, solidarumq; virtutum studium. 15 Omnes constanti animo incumbamus, vt nihil perfectionis, quod diuina gratia consequi possimus, in absoluta omnium Constitutionum obseruatione, nostrique instituti peculiari ratione adimplendo prætermittamus.

par. 6. *c.* 1. §. 1. * *part.* 10. §. 2. *16 Omnes, qui se Societati addixerunt, in virtutum solidarum, ac perfectarum, & spiritualium rerum studium incumbant: ac in huiusmodi maius momentum, quam in doctrina, vel aliis donis naturalibus, & humanis constitutum esse ducant: Illa enim interiora sunt, ex quibus efficaciam ad exteriora permanare ad finem nobis propositum oportet.

17 Omnes rectam habere intentionem studeant non solum circa vitæ suæ statum, verum etiam circa res omnes particulares; id semper in eis sincere spectantes, vt seruiant, & placeant diuinæ bonitati propter seipsam, & propter charitatem, & eximia beneficia, quibus præuenit nos, potius quam ob timorem pœnarum, vel spem præmiorum (quamuis hinc etiam iuuari debeant) vt in omnibus quærant Deum, exeuntes se, quantum fieri potest, amore omnium creaturarum, vt affectum vniuersum in ipsarum Creatorem conferant, cum in omnibus creaturis amando, & omnes in eo; iuxta sanctissimam, ac diuinam ipsius voluntatem. *Par. 3. c. 1. §. 26.*

18 In concionibus domesticis de iis crebro tractent; quæ ad sui abnegationem, & in virtutibus profectum, & omnimodam perfectionem attinent; ad ea se inuicem exhortando, & præcipue ad vnionẽ & charitatem fraternam. *Par. 3. c. 1. §. 21.*

19 Magnopere conferet, deuote, quoad fieri poterit, ea munera obire, in quibus magis exercetur humilitas & charitas. Et in vniuersum loquendo, quanto aliquis se arctius Deo astrinxerit, & liberaliorem erga summam maiestatem se præstiterit, tanto eum in se liberaliorem etiam experietur, & ipse in dies magis idoneus erit ad gratias, & dona spiritualia vberiora recipienda. *Par. 3. c. 1. §. 22.*

par.5.c.4. §.5. *& in ex.ca.6.§.* 5 & 6. Cura interioris hominis.

20 Postquam aliquis in corpus Societatis cooptatus fuerit in aliquo gradu, ad alium progredi curare non debet: sed in suo perfici, & obsequio Dei, & gloriæ sese impendere.

21 Omnes suum tempus rebus spiritualibus impendant, & deuotioni quærendæ pro mensura gratiæ Dei ipsis communicatæ insistant.

p.3.ca.1.§. 20. *& p.4.* *c.4.§.3.& 4.* * *part.3.c.* 2.§.10.

22 * Ab illusionibus Dæmonis in suis spiritualibus exercitationibus caueant, & se contra omnes tentationes tuantur: simul rationes sciant, quæ adhibere possint, vt eas superent: & ad veras, solidasque virtutes consequendas insistant: siue plures adsint visitationes spirituales, siue paciores: curent vero semper in via diuini seruitii progressum facere.

Paupertas. *par.6.c.2.* §.1.

23 Paupertas, vt murus religionis firmus, diligenda, & in sua puritate conseruanda est, quantum diuina gratia aspirãte fieri poterit.

par.3.c.1. §.25. * *Ibidem* §.7. * *par.6.c.* 2.§.10.

24 Diligant omnes paupertatem, vt matrem, & iuxta mensuram sanctæ discretionis suis temporibus eius effectus aliquos experiantur: * nullaque re tanquam propria vtantur. * paratique sint ad mendicãdum ostiatim, quando vel obedientia vel necessitas id exiget.

In ex. c.4. §.26.

25 Victus, vestitus, & lecti ratio erit vt pauperibus accommodata: & vnusquisque

que ſibi perſuadeat, quod quæ viliſſima erunt exiis, quæ domi ſunt, ei tribuentur propter ipſius maiorem abnegationem, & ſpiritualem profectum.

26 Intelligant omnes, quod mutuo dare, vel accipere, vel diſpenſare quidquam de iis, quæ domi ſunt, minime poſſunt, niſi Superior conſcius conſenſum præſtiterit. *Par. 3. c. 1. §. 8.*

27 Omnes, qui ſub obedientia ſunt Societatis, meminerint ſe gratis dare debere quæ gratis acceperunt, nec poſtulando, nec admittendo ſtipendium, vel eleemoſynas vllas, quibus Miſſæ, vel Confeſſiones, vel Prædicationes, vel quoduis aliud officium exiis, quæ Societas, iuxta noſtrum inſtitutum exercere poteſt, compenſari videatur: vt ſic maiori cum libertate poſſit, & proximorum ædificatione, in diuino ſeruitio procedere. *p. 6. c. 2. §. 7. & in ex. c. §. 3.*

28 Quæ ad votum caſtitatis pertinent, interpretatione non indigent, cum cõſtet, quam ſit perfecte obſeruanda, nempe emulando angelicam puritatem imitari, & corporis, & mentis noſtræ munditia. Caſtitas ſenſuũq; cuſtodia. *Par. 6. c. 1. §. 1.*

29 * Omnes diligentiſſime curent portas ſenſuũ ſuorum (oculorũ præcipue, auriũ, & linguæ) ab omni inordinatione cuſtodire, ac ſe in pace, & vera humilitate interna cõſeruare, & eam in ſilentio, cum id obſeruandum eſt, cum autem loquen- * *part. 3. cap. 1. §. 4.*

dum in circumſpectione, & ædificatione verborum, & modeſtia vultus, ac maturitate inceſſus, motuumque omnium, ſine vllo impatientiæ, aut ſuperbiæ ſigno exhibere: in omnibus procurando atque optando potiores partes aliis deferre, omnes in animo ſuo tanquam ſibi ſuperiores ducendo, & exterius honorem, ac reuerentiam, quam exigit cuiuſque ſtatus, cum ſimplicitate & moderatione religioſa exhibendo: atque ita fiat, vt ſe mutuo conſiderantes in deuotione creſcant, Deumque Dominum noſtrum laudent, quẽ quiſq; in alio, vt in illius imagine, agnoſcere ſtudeat.

Par. 3. c. 1. §. 5. 30 In refectione corporis curandum eſt, vt temperantia, modeſtia, & decentia interius, & exterius in omnibus obſeruetur. Præmittatur benedictio, & ſequatur actio gratiarum; quas omnes agere debẽt, cum ea, qua par eſt, deuotione, & reuerẽtia. Et dum corpus edendo reficitur, ſua etiam animæ refectio præbeatur.

Obediẽtia. *part. 3. c. 1. §. 23.* 31 Expedit in primis ad profectum, & valde neceſſarium eſt, vt omnes perfectæ obedientiæ ſe dedant; ſuperiorem (quicũque ille ſit) loco Chriſti Domini noſtri agnoſcentes, & interna reuerentia & amore eum proſequentes, nec ſolum in executione externa eorum, quæ iniungit integre, prompte, fortiter, & cum humilitate

tate debita, ſine excuſationibus, & obmurmurationibus obediant, licet difficilia, & ſecundum ſenſualitatem repugnantia iubeat, verumetiam conentur interius reſignationem, & veram abnegationem proprie voluntatis, & iudicii habere, voluntatem, ac iudicium ſuum cũ eo, quod Superior vult & ſentit, in omnibus rebus (vbi peccatum non cerneretur) omnino conformantes, propoſita ſibi voluntate, ac iudicio Superioris pro regula ſuæ voluntatis, & iudicii, quo exactius conformentur primæ, ac ſummæ regulæ omnis bonæ voluntatis, & iudicii, quæ eſt æterna bonitas, & ſapientia.

32. Liberam ſui ipſorum, rerumque ſuarum diſpoſitionem omnes cum vera obedientia Superiori relinquant, nihil ei claufum, ne conſcientiam quidem propriam tenendo, non repugnando, non contradicendo, nec vlla ratione iudicium proprium ipſius iudicio contrarium demonſtrando: vt per vnionem eiuſdem ſententiæ & voluntatis, atque per debitam ſubmiſſionem meliusin diuino obſequio conſeruentur, & progrediantur. *Part. 4. c. 10. §. 3.*

33 Omnes obedientiam plurimum obſeruare, & in ea excellere ſtudeant; nec ſolum in rebus obligatoriis, ſed etiam in aliis; licet nihil aliud quam ſignum voluntatis Superioris ſine vllo expreſſo præce- *Part. 6. c. 1. §. 1.*

pto videretur. Versari autem debet ob oculos Deus creator ac Dominus noster, propter quem homini obedientia præstatur: & vt in spiritu amoris, & non cum perturbatione timoris procedatur, curandum est.

par. 6. c. 1. §. 1. 34 Ad Superioris vocem perinde, ac si à Christo Domino egrederetur, quam promptissimi simus, re quauis, atq; adeo litera à nobis inchoata, nec dum perfecta relicta.

Ibidem. 35 Ad eum scopum vires omnes, ac intentionem in Domino conuertamus, vt sancta obedientia tum in executione, tum in intellectu, sit in nobis semper omni ex parte perfecta; cum magna celeritate, spirituali gaudio & perseuerantia, quicquid nobis iniunctum fuerit obeundo: omnia iusta esse nobis persuadendo. omnem sententiam, ac iudicium nostrum contrarium cæca quadam obedientia abnegando.

Ibidem. 36 Quisque sibi persuadeat, quod qui sub obedientia viuunt, se ferri, ac regi à diuina prouidentia per Superiores suos, sinere debent perinde, ac si cadauer essent, quod quoquo versus ferri, & quacunque ratione tractari se sinit; vel similiter, atq; senis baculus, qui vbicunque, & quacunq; in re velit eo vti, qui eum manu tenet, ei inseruit.

37 Ad

37 Adimplere quiſq; debet quaſuis pœnitentias, quæ propter defectus, & negligentiam ſuam, vel quiduis aliud fuerint iniunctæ. *Pœnitentias vero huiuſmodi prompta voluntate admittere deberet, cũ vero emendationis, & ſpiritualis profectus deſiderio, etiam ſi propter defectum non culpabilem iniungerentur. *in Ex. cap. 4. §. 33.* **par. 3. c. 1. §. 15.*

38 Cum aliquis ad miniſteria culinæ obeunda ingreditur vel ad eum iuuandum, qui coquus eſt, eidem obedire cum magna humilitate, in rebus ad ipſius officium pertinentibus debet. *Atque valde neceſſarium eſt, vt omnes non ſolum Superiori Societatis, vel Domus, ſed etiam ſubordinatis officialibus, qui ex illo auctoritatem acceperunt, obediant: & aſſueſcant non intueri, quis ille ſit cui obediunt, ſed potius quis ille, propter quẽ & cui in omnibus obediunt, qui eſt Chriſtus Dominus. *In Ex. c. 4. §. 24.* **p. 3. c. 1. §. 24.*

39 Si aliquis ex iis qui domi ſunt, cuiquam ſcriberet, non niſi obtenta facultate, & literis ei oſtenſis, quem Superior deſtinauerit, id faciat. Si ad eundem literæ mitterentur, ei primo reddentur, qui à Superiore fuerit cõſtitutus: qui eas lectas reddet, aut non reddet illi, ad quem ſunt deſtinatæ, prout in Domino expedire ad maius ipſius bonum & Dei gloriam exiſtimabit. *par. 7. c. 1. lit. B. & in ex. c. 4. §. 6.*

Redden-da sui ra-tio.

40. Quicunque hanc Societatem in Domino sequi volet, & in eadem ad maiorem Dei gloriam manere, sub sigillo confessionis, vel secreti, vel quacunque ratione ei placuerit, & ad maiorem ipsius consolationem fuerit, debet conscientiam suam magna cum humilitate, puritate, & charitate manifestare, re nulla, qua Dominum vniuersorum offenderit, celata; & totius anteactæ vitæ rationem integram, vel certe rerum maioris momenti Superiori, qui tum fuerit Societatis vel cui ex præpositis, vel aliis ex inferioribus ille iniungeret, prout magis conuenire videretur, reddat: & sexto quoque mense rationem hanc sui, ab vltima, quam reddiderit, incipiendo quisque reddet. * Sic etiam videtur, quod Coadiutores formati, & Professi singulis annis, vel crebrius, si Superiori videbitur, suæ conscientiæ rationem dicto modo ei reddant.

In Exc. c. 4. §. 36.

** Ibidem §. 40. & P. 6. c. 1. §. 2.*

Part. 3. c. 1. §. 12.

41. Nullam debent celare tentationem, quam Præfecto rerum spiritualium, vel Confessario, vel Superiori non aperiant: immo vero totam animam suam illis integre manifestam esse, pergratum habeant: nec solum defectus aperiant, sed etiam pœnitentias, vel mortificationes, & deuotiones, ac virtutes omnes, voluntate pura optantes ab illis dirigi, si cubi à rectitudine deflecterent, nolentes suo proprio sensu duci

ſu duci, niſi conueniat cum iudicio illorum, quos Chriſti Domini noſtri loco habent.

42 Idem ſapiamus, idem, quoad eius fieri poſſit, dicamus omnes, iuxta Apoſtolum. Doctrinæ igitur differentes non admittantur, nec verbo in concionibus, vel lectionibus publicis, ne ſcriptis libris (qui quidem edi non poterũt in lucem ſine approbatione, atque conſenſu Præpoſiti Generalis) immo & iudiciorum de rebus agendis diuerſitas, quæ mater eſſe ſolet diſcordiæ, & inimica vnionis voluntatum, quantum fieri poteſt, euitari debet. Vnio vero, & conformitas mutua diligentiſſime curanda eſt, nec, quæ ei aduerſantur, permittenda: quo iuncti inuicem fraternæ charitatis vinculo, melius & efficacius poſſint ſe diuino obſequio, & auxilio proximorum impendere.

Vnio & conformitas mutua. *Par.* 3. *c.* 1. §. 18.

43 In Societate, nec ſit, nec ſentiatur animorum propenſio ad partem alterutrã factionis, quæ eſſet fortaſſis inter Principes, vel Dominos Chriſtianos: ſed ſit potius quidam vniuerſalis amor, qui partes omnes (licet ſibi inuicem contrariæ ſint) in Domino noſtro amplectatur.

Part. 10. §. 11.

44 Omnes quamdiu corpore bene valent in ſpiritualibus, vel exterioribus rebus habeant, in quo occupentur, ne otium malorum omnium origo, quoad eius fieri

Otium & ſecularia negotia vitanda. *Part.* 3. *c.* 1. §. 6.

possit, domi nostræ locum habeat.

* *Part.* 6. c. 3. §. 7. 45 * Vt plenius possit Societas rebus spiritualibus iuxta suum institutum vacare, quoad eius fieri poterit, à negotiis secularibus abstineat; (qualia sunt testamentariorum, vel executorum, vel procuratorum rerum ciuilium, aut id genus officia) nec ea vllis precibus adducti obeunda suscipiant, vel in illis se occupari sinant.

Ratio habēda valetudinis *Part.* 3. c. 2. §. 1. 46 Vt nimia solicitudo in iis, quæ ad corpus pertinent, reprehensibilis est: ita cura moderata tuendæ ad diuinum obsequium valetudinis, ac virium corporis laude digna, & ab omnibus adhibenda est: & ea de causa cum animaduerterint aliquid sibi nocere, vel aliquid aliud necessarium esse circa victum, vestitum, habitationem, officium, aut exercitationem, & sic de aliis rebus, admoneant omnes ea de re Superiorem, vel quem ad id Superior constituerit, duo interim obseruantes: Primum, vt antequam ad eum quid referant, se ad orandum recipiant, & post orationem si senserint rem deferendam ad Superiorem id faciant: Alterū, vt cum verbo, aut scripto breui (ne excidat memoria) Superiori rem exposuerint, ei totā curam rei expositæ relinquant: & quicquid ille statuerit, optimum ducant: nec contendere, aut vrgere per se, vel alium (siue conceda-

cedatur quod petitur, siue non) pergant: quandoquidem sibi persuadere debent, id magis expedire ad diuinum obsequium ac suum maius bonum, quod Superiore, re intellecta, in Domino visum fuerit.

47 Vt non expedit tanto labore corporali quenquam onerari, vt spiritus obruatur, & corpus detrimentum patiatur; ita aliqua corporalis exercitatio, quæ vtrumque iuuet; omnibus communiter conuenit, etiam illis, qui mentalibus exercitiis debent insistere: quæ quidem externis interrumpi deberent, & non continuari, nec sine mensura discretionis assumi. *part. 3. c. 2. §. 4.*

48 Corporis castigatio immoderata esse non debet, nec indiscreta in vigiliis, & abstinentiis, & aliis pœnitentiis externis, ac laboribus, quæ & nocumentum afferre, & maiora bona impedire solent. Ideo suo Confessario detegi ab vnoquoq; conuenit, quidquid in hac parte faciat. *Part. 3. c. 2. §. 5.*

49 Ægritudinis tempore non solum obseruare vnusquisque obedientiam magna cum puritate debet erga Superiores spirituales, vt ipsius animam regant: sed cum eadem humilitate erga medicos corporales, & infirmarios, vt corpus eius regant. *In Ex. ca. 4. §. 23.*

50 Qui ægrotat, humilitatem & patientiam suam præ se ferendo, non minorem ædificationē, dū morbo laborat, iis q̄ ipsū *In ex. c. 4. §. 32.*

inuiſent, & cum eo verſabuntur & agent, quam dum valebit corpore, ad maiorem
* *Part.* 3. Dei gloriam præſtare curet, *verbis piis, &
c. 1. §. 17. ad ædificationem facientibus vtendo, quę oſtendant ægritudinem acceptari, vt donum de manu Creatoris, ac Domini noſtri; quando quidem non minus donum eſt, quam ſanitas.

Conſtitutiones, ac regulę obſeruãdæ.

51 Aliquoties ſingulis annis omnes à Superiore ſibi pœnitentias iniungi propter defectum obſeruationis Regularum petant; vt hæc cura indicium ſit illius, quam de ſuo profectu ſpirituali in via Dei quiſque habet.
Par. 3. *c.* 1. §. 28.

52* Omnes demum obſeruationi Conſtitutionum ſtudeant; ad quam eaſdem ſcire, ſaltem quæ ad quemlibet pertinent, neceſſe eſt. Quare legere, vel audire eaſdẽ ſingulis menſibus oportebit.
* *Par.* 10. §. 13.

Quęquiſque erga ſeſeruare debeat.

REGVLÆ COMMVNES.

Pa. 4. *c.* 4. §. 3. & 4. * *Ibid. P.* 3. *c.* 1. §. 11. & *P.* 6. *c.* 5. §. 2. & *in Bul.* 3. *Pauli* 3.

SInguli præfinitum ſibi tempus ſuæ cõſcientiæ bis quotidie examinandæ, orationi, meditationi, lectionique impendant, cum omni diligentia in Domino.

2. * Omnes quotidie ſacro decenter interſint: & concionẽ, lectionemve ſacram cum in templo noſtro habebitur, audiant.

3 Sin-

3 Singuli ſtatuto die, & aſſignato ſibi Confeſſario confiteantur, & non alteri ſine Superioris facultate.

4 * Omnes (qui Profeſſi, aut formati Coadiutores non ſunt) bis in anno ſua vota renouabunt, præmiſſa confeſſione generali, quo tempore rationem ſuæ conſcientiæ reddent, & quoties etiam Superiori viſum fuerit, iuxta morem Societatis. * *p.* 4. *c.* 4. §. 5. *&c.* 10. §. 5. *&* *p* 5. *c.* 4. §. 6. *&* *Ex. c.* 4. §. 38. *&* 41.

5 Inabſtinentia ſextæ feriæ, Societatis conſuetudo ſeruetur. *In Extra c.* 4. §. 4.

6 Nullus mortificationem publice faciat, nec concionetur, niſi Superiore approbante.

7 Nemo pecuniam apud ſe habeat: apud alium vero, nec pecuniam, nec quicquam aliud.

8 Libros nemo habeat ſine facultate: * in iis vero quib. vti licet, nec ſcribat quicquam, nec notam vllam imprimat. * *par.* 4. *c.* 6. *lit. G.*

9 Nemo rem vllam ex domo; vel ex alterius cubiculo ſibi vſurpet, aut ab externo, quouis modo ſibi, aut alii accipiat, ſine Superioris licentia.

10 Ad maiorem vnionem eorum, qui in Societate viuunt, maiuſque auxilium eorum, apud quos habitant, ſinguli addiſcant eius regionis linguam, in qua reſident, niſi forte ipſorum natiua illic eſſet vtilior; * ſalua tamen Latini ſermonis le- * *part.* 4. *ca.* 6. §. 13.

ge in iis, qui literis dant operam.

11 Nullus ita cubiculum suum claudat, quin aperiri extrinsecus possit; aut arcam seu quicquam aliud habeat obseratum absque Superioris facultate.

12 Aperta fenestra nemo noctu dormiat,* nec sine indusio, aut non coopertus.

** Par. 3. c. 2. lit. E.*

13 Nemo cubiculo egrediatur, nisi decenter vestitus.

In ex. c. 6. §. 6.

14 Nemo eorum, qui ad domestica ministeria admittuntur, aut legere discat, aut scribere, aut si aliquid scit, plus literarum addiscat: nec quisquam eum doceat sine Præpositi Generalis facultate: sed satis ei erit sancta cũ simplicitate, & humilitate Christo Domino nostro seruire.

Part. 4. c. 10. § 5.

15 Signo campanæ constitutis horis audito, omnes statim vel imperfecta litera relicta, ad id, ad quod vocãtur, se cõferãt.

16 Vt consulatur valetudini, nemo extra consueta tempora bibat, nec extra domum cibum sumat absque facultate Superioris.

Par. 3. c. 2. §. 6.

17 Qui male se habere præter solitum senserit, id Infirmario, vel Præfecto sanitatis aut Superiori referat. Nemo vero medicinam vllã accipiat, aut medicũ eligat, vel consulat, nisi approbante Superiore.

18 Singuli etiam si Sacerdotes sint, cum primum surgunt, lectum operiant, eumq; & reliqua componant hora consueta, & scopis

ſcopis cubiculum verrant, tertio ſaltem quoq; die, exceptis iis, qui ob occupationes maioris momẽti, aut valetudinis cauſa, iudicio Superioris ſubleuandi ſunt.

19 Mundities, quæ & ad valetudinem & ad ædificationem confert, omnibus curæ ſit, tam circa ſeipſos quam circa alia omnia.

20 Qui grauem tentationem alicuius nouerit, Superiorem admoneat, vt ei ipſe pro paterna in ſuos cura, ac prouidentia, conuenienti remedio poſſit occurrere. Seruãda erga Superiores,

21 Quæ à Superioribus circa adminiſtrationẽ agenda ſunt, nemo curioſe ab aliis exquirat, aut cõiecturam faciendo de iis ſermonem miſceat, ſed vnuſquiſq; ſibi ac muneri ſuo attendens, quicquid de ſe, atq; aliis conſtituendum erit, tanquam de manu Dei expectet.

22 Omnes caput aperiant ſuis Superioribus, & Sacerdotibus ii, qui Sacerdotes nõ ſunt: diſcipuli etiam ſuis præceptoribus. Vnuſquiſq; autem Superiores alloquatur magna cum reuerentia: is vero, quem Superior alloquitur, aut reprehendit, humiliter & ſine interpellatione audiat.

23 Si cui à Superiore denegatum aliquid fuerit, alium Superiorem ne adeat ſuper ea re; quin ei aperiat, quid ſibi ab alio fuerit reſponſum, & quas ob cauſas negatum.

24 Cui fuerit alicuius rei cura commissa, si impedimentum aliquod interuenerit, mature admoneat aliquem ex Superioribus, vt prouideat.

25 Nemo cum ex vno loco in alium proficiscitur, quicquã secum asportet sine facultate Superioris.

Seruãda erga domesticos

26 Extra tempora recreationi assignata, hac ratione silentium seruandum est, vt nemo loquatur, nisi obiter & perpaucis, aut de rebus necessariis, præsertim in Ecclesia, Sacristia, & Refectorio: in missa vero, concione, mensa, lectionibus, & disputationibus si quid priuatim dicere necesse erit, breuissime, & submissa voce suggeratur.

bar. 1. c. 4. §. 4. & lit. A.

27 Nemo præter eos, qui à Superiore deputati fuerint, loquatur cum iis, qui in prima probatione versantur: excipiuntur tamen vsitatæ salutationes, quas cum alii aliis obuii fiunt, charitas religiosa exigit.

28 Omnes demissa voce, vt religiosos decet, loquantur: nulluſque cum alio contendat; sed si qua in re nobis est diuersa sententia, eaque videtur manifestanda, rationes modestæ, & cum charitate afferantur, eo animo, vt suus veritati sit locus, nõ vt in ea re superiores videantur.

29 Qui facultate accepta ægrotos inuisent, non solum demissa voce loquantur; sed

ſed tanta etiam moderatione, vt illis moleſti non ſint, atque de iis agant, quæ & exhilarare, & conſolari ægrotos, circumſtanteſque ædificare in Domino poſſint.

30 Caueant ſibi omnes ab illo affectu, quo aliæ de aliis nationibus ſiniſtre ſentire aut loqui ſolent, quin potius & bene ſentiant, & peculiari affectu diuerſas à ſua nationes proſequantur in Domino, ac proinde nemo bella, contentioneſve inter Chriſtianos Principes in colloquium inducat. *Par. 10. §. 11.*

31 Nemo præter eos, quibus per Superiorem licet, quicquam aliis iubeat, alioſue reprehendat.

32 In alterius officium nemo ſe ingerat: in locum vero alieno miniſterio deputatum nullus ingrediatur ſine facultate Superioris, aut Præfecti illius loci, in rebus neceſſariis. *Part. 4. c. 10. §. 6.*

33 Nemo in alienum cubiculum ingrediatur ſine generali aut ſpeciali Superioris facultate, quod ſi aliquis intus ſit, non prius aperiat oſtium, quam poſt pulſum audiat, Ingredere; & tamdiu aperta ſit ianua, quamdiu intus vna fuerint. *Part. 3. c. 1. lit. D.*

34 Vt ea, quæ religioſos decet, grauitas, & modeſtia retineatur, nemo alium etiam ioco tangat, præterquam in ſignum charitatis amplexando cum quis aut abit, aut redit peregrè.

35 Nemo dum menſæ accumbit, cui quam ex noſtris præterquam ei Superior qui præeſt toti Domui aut Collegio, caput aperiat. Et cum aliquid in menſa cuiquam deeſt, is, qui illi aſſidet, admoneat eum, qui miniſtrat.

Seruanda erga extraneos, & cum foras eundum eſt.

36 Domi nemo loquatur cum externis, aut alios ad id vocet ſine facultate Generali, aut particulari Superioris.

37 Nemo cuiuſquam externi ad domeſticum, aut domeſtici ad externum mandata deferat, aut literas, inſcio Superiore: ſeculares autem rumores, qui foris audiuntur, ne temere, & ſine fructu narrentur.

38 Nemo quæ domi acta, vel agenda ſunt, externis referat; niſi Superiori id probari intelligat. Conſtitutiones vero alioſve huiuſmodi libros, aut ſcripta quibus Societatis inſtitutum, vel priuilegia continentur, non niſi ex Superioris expreſſo conſenſu, iis communicet.

39 Nemo ſcriptas dabit, aut mittet cuiquam externo, vel domeſtico inſtructiones ſpirituales: aut meditationes, nec exercitia ſpiritualia Societatis alicui communicabit, niſi à Superiore id approbetur.

40 Nemo ab externis conſilium petat ſine facultate Superioris.

41 Nemo cuiuſquam negotii, etiam pii

pii, ſine facultate Superioris curam ſuſcipiat, nec ad id operam ſuam promittat, autſe propenſum oſtendat: ſecularia vero negotia, vt quæ ſunt à noſtro inſtituto aliena, & vehementer à ſpiritualibus auocant, multo magis auerſari conuenit. *Part. 6. c. 3. §. 7. & par. 9. c. 6. §. 4.*

42 Omnes, pro ratione ſui gradus, data commoda occaſione, enitantur piis colloquiis proximum ad meliora promouere; & conſilio, ac exhortatione ad bona opera, præſertim ad confeſſionem excitare. *Part. 7. c. 4. §. 8. & in Ex. c. 6. §. 4.*

43 Nullus domo egrediatur, niſi quando, & cum quo ſocio Superiori viſum fuerit.

44 Cum quis facultatem à Superiore petit aliquo eundi, ſimul etiam aperiat, quo, & cuius rei cauſa ire velit, præſertim ſi Prælatus, aut alius vir primarius cõueniendus ſit; eademque die referat eidem, quid egerit ſicuti ipſum velle intelliget, & res poſtulauerit. *Part. 3. c. 1. §. 3. & in Ex. c. 4. §. 25.*

45 Ingreſſuri, egreſſurive domo, tintinnabulum nec vehemẽtius, nec crebrius pulſent, quam par eſt. Nemo autem niſi conſueta domus ianua egrediatur, vel ingrediatur.

46 Qui domo egrediuntur, ſignabunt ſua nomina, quæ prope oſtium domus in tabula deſcripta ſunt, & admone-

bunt ianitorem, quo sint profecturi.

47 Omnes ante noctem, qui foris sunt, se domum recipiant; nec egredientur ante lucem sine facultate Præpositi, vel Rectoris.

48 Cum quis iter faciens transit per locum vbi Domus aut Collegium Societatis sit, ad aliud hospitium ne diuertat, * eiusque, qui illic præest, obedientiæ subsit in omnibus, sicut & reliqui, qui in eadem Domo, vel Collegio commorantur. Quod si quis etiam ad negotia tractanda venerit, ea non nisi ex eiusdem consilio, ac directione tractabit.

* *can.* 13. *cong.* 13.

49 Singuli has regulas, & officiorum suorum habeant, atque intelligant, sibique faciant familiares, ac earum memoriam mensibus singulis eis legendis, vel audiendis renouent: * qui tamen peculiaria ministeria Coadiutorum obeunt, eas, quæ ad ipsorum officia pertinent, singulis hebdomadis repetant.

* *Par.* 4. *c.* 10. *lit. E.*

REGV-

REGVLÆ
PROVINCIALIS.

De iis, quæ ad eius perſonam, & communem totius Prouinciæ adminiſtrationem ſpectant.

CAPVT I.

QVÆ Præpoſitis domorum, & Rectoribus, quod ad eorum perſonas attinet, in regulis præſcribuntur, eo diligentius ſeruare enitatur Prouincialis, quo pluribus pro ratione officii ſui, vitæ ſpiritualis ſtudio præire debet.

2 Finem officii ſui (quem ante oculos habebit) in eo poſitum eſſe intelligat, vt prouinciam ſibi commiſſam in acquirenda perfectione, iuxta proprii inſtituti rationem, & regulas ipſi datas promoueat.

3 Imitetur in gubernatione charitatem, manſuetudinem, & benignitatem Chriſti Domini noſtri, vt iuxta eam normam, quam tradiderunt Apoſtoli, non dominans, ſed forma factus gregis ex animo, exemplo magis, quam verbo ſubditos ad perfectionem dirigat. In Bullis Inſtituti Societatis.

4 Seueritatem suo tempore cum benignitate misceat, suamque auctoritatem per solidas virtutes tueatur; ac dilectionem & curam suorum præseferendo modeste, & circumspecte præcipiendo, ita amabilem se reddat, vt omnes fidenter ad illum recurrere possint.

Par. 9. c. 6. §. 1. & lit. A.

5 Solicite animum ad gubernationem applicet, neque tamen in ea ita distrahatur, vt in studio orationis, & sanctis desideriis, quibus totam sustentare debet Prouinciam, intepescat: quamuis autem ordinarie concionari non debet, si quando tamen per occupationes officii sui commode licebit, & hoc, & alia Societatis ministeria exercere poterit.

6 Nullas regulas, aut ordinationes, aut consuetudines toti Prouinciæ communes abroget, vel nouas inducat inconsulto Generali; sed secundum eas quas habet, gubernet Prouinciam.

Par. 9 c. 3. §. 8 & lit. D. & Part. 4. c. 10. lit. B.

7 Sicut Prouincialis, quando necesse est, in regulis, ordinationibus, decretis, & in ipsis etiam Constitutionibus cum particularibus dispensare potest; sic eum dispensauerit in rebus maioris momenti, quę videantur vrgere, & in quibus sine graui incommodo Generalis responsum expectari nequeat, debet eum primo quoque tempore de huiusmodi dispensatione, & eius causa admonere.

8 Præ-

8 Præter facultates, quæ in his regulis conceduntur, habet etiam eas omnes, quæ in compendio facultatum Societatis Prouincialibus conceſſæ ſunt, quas ex compendio ipſo intelliget.

9 Omnes facultates eorum Superiorum, qui Prouinciali ſubordinati ſunt, ad ipſum quoque pertinent, ab ipſoque etiam ſuſpendi poterunt, quando ei expedire in Domino videbitur.

10 Poteſt Prouincialis in abſentia, vel in periculo vitæ conſtitutus, nominare Viceprouincialem, ſi Generalis neminem deſignaſſet: quocunque autem modo conſtituatur, eaſdem omnino facultates habeat quas Prouincialis, niſi à Generali, vel Prouinciali limitentur: rationem tamen adminiſtrationis non immutabit. *Can.* 22. *Cong.* 4.

De iis quæ illum ad bonam Prouincia adminiſtrationem iuuabunt.

CAP. II.

11 COnſultores quatuor habebit à Generali deſignatos in iis locis, vbi frequentius reſidet, quoad fieri poterit, cum quibus res grauiores communicabit: quod ſi abſentes *Part.* 9. *c.* 6. §. 14.

* *Ibidem* §. 4. §. 4: sint, per transmissas literas: * quorum vnus ad eodem Generali constitutus, erit eius Admonitor, & socius. In quauis autem Domo, vel Collegio opera Superioris, & eius Consultorum, quos ad consultationem adhibendos iudicauerit, vtatur in rebus iis, de quibus ordinarie consultandum erit.

12 Si expediret præter Consultores, alios etiam nonnunquam ad Consultationem vocare poterit, & eos quidem, quos de rebus propositis melius iudicare posse existimauerit; vel si absentes sint, iubere, vt de rebus iisdem sententiam suam ad se transmittant.

13 Literas, & scripta, quæ pertinent ad rem, de qua consultatio habenda est, ostendat Consultoribus (nisi quid obstet) vt bene informati sententiam suam melius dicere possint.

14 Cum ordinationes aliquas communes a Generali acceperit, illas Superioribus suæ Prouinciæ & Consultoribus manifestari faciat. Et quæ alicuius momenti fuerint, ad gubernationem vel instructionem pertinentes, in libro ad id designato describendas curet.

15 In proponenda re, de qua deliberandum est, in neutram partem animi sui propensionem ostendat, ne consultoribus declinandi in eam partem detur occasio,

casio, sed quisque liberius in Domino suã sententiam aperiat.

16 Si quando aliquid occurrerit, de quo non liceat cum Consultoribus agere, poterit iuxta primum, & secundum modum in exercitiis ad electionem faciendam traditum, quid agendum sit, deliberare.

17 Libenter se ab aliis admoneri patiatur de iis, quæ ad officium, & personam suam pertinent, & eum præcipue, qui Admonitoris officio fungitur, benigne audiat. *Part. 9. c. 4. §. 4.*

18 Habeat secum literas Apostolicas authenticas, & compendium facultatum Societatis, constitutiones, decreta, regulas omnes, & quæ à Generali ordinantur, eaque bene intelligat, & obseruari faciat.

19 In loco, in quo diutius ei residendum est, habebit Archiuum, in quo asseruabit instrumenta authentica, libros, & cætera quæ ad officium Prouincialis, & communem vsum Prouinciæ pertinent, quæ omnia ex catalogo à se subscripto successori tradet.

20 Habet libellum, in quem referat ea, quæ consultranda, vel prouidenda, vel ad generalem scribenda sunt, ne memoria excidant.

21 * Orationes, & Missas ad tempus *Part. 2.*

c.3. §.2. & Par.7.c.2. lit. M. & c.4.§.3. & P. 10. lit. B.

iudicere poterit, etiam in tota Prouincia pro cauſis, quæ videbuntur id exigere: modum tamen in ea re non excedat.

De Superioribus ei ſubordinatis, & eorum officialibus.

CAP. III.

par.9. c.3. §.3. & 14.

22 ETSI Præpoſitos domorum, & Rectores Collegiorum, & Domorum Probationis ſuæ Prouinciæ conſtituere non poteſt; ſi tamen neceſſe eſſet aliquando mutationem facere Superioris alicuius, & periculum eſſet in mora, vel ſi is moreretur, poterit aliquem, qui vices Superioris gerat, interim conſtituere, donec Generalis admonitus prouideat, Miniſtros autem, Procuratores & Præfectos ſtudiorum ipſe deſignabit, ac etiam ſubminiſtros, & Præfectos ſanitatis, vbi opus eſſe iudicauerit.

Part. 3. c. 1. §.12.

23 Conſtituat Magiſtros nouitiorum in locis probationem non ſeparatis, à Generali tamen confirmandos, & eos quidem, qui in rebus ſpiritualibus exercitati ſint, & in modo procedendi Societatis noſtræ bene probati.

Part. 4. c. 10. §. 7.

24 Deſignabit Præfectos rerum ſpiritualium in omnibus Collegiis, & Domibus profeſſis, quales in prima regula offi-

cii

cii illorum præscribuntur; itemque ordinarios nostrorum Confessarios; ex quibus fere conueniret Præfectos rerum spiritualium diligere.

25 Deligere poterit Consultores, & Admonitores eorum, qui præsunt in Prouincia, ita vt statim suo officio fungi possint: scribet tamen de iis ad Generalem, vt ab eo confirmentur.

26 Prædicatores, & Confessarios ipse constituet, præmisso tamen domestico examine, & approbatione Ordinariorum iuxta formam Concilii Tridentini. *Can.* 27. *Cong.* 2.

27 Lectores ordinarios in omnibus classibus, * & primarios officiales, præter Rectorem, & Cancellarium in vniuersitatibus deligat, nouas tamen lectiones non addat, * nec scholas vsquam vllas, & præsertim eas, * in quib⁹ pueri legẽdo & scribendo instituantur, (quod nec priuatim licebit) sine facultate Generalis aperiat. *par.* 4. *c.* 6. *lit.* F. & *c.* 11. §. 3. * *Ibid. c.* 17. *lit. A.* * *Ibidem c.* 7. *lit. A.* * *Ibidem c.* 12, *li. C.*

28 * Tueatur auctoritatem Superiorum immediatorum in subditos, ita tamen, vt constet posse omnes ad mediatos recurrere: ideo quicquid agendum, vel immutandum erit, quod ad Immediatorum officium pertineat, per eosdem fieri curabit. * *p.* 8. *c.* 1. §. 4. & 6. & *par.* 9. *c.* 9. §. 2.

29 Si quos ad gubernationem idoneos iudicabit; curet de illis paulatim & negotiis tractandis, & domesticis, ministeriis obeundis experimentum sumere, vt & ipsi talenti accepti specimen dare, & Societatis officia eis tuto committi possint.

30 Obseruet, si qui detineantur in ministeriis aliquibus, qui magis idonei essent ad alia: eam tamen habeat cuiusque rationem, vt vniuersale bonum semper præferatur.

Par. 8. c. 1. lit. E. 31 Neminem ab obedientia Superiorum immediatorum inconsulto Generali eximat, nisi periculum esset in mora, & tunc certiorem faciat Generalem de persona, & de causis propter quas eam exemerit.

De Admittendis. CAP. IV.

Par. 1. c. 1. 32 EOs ad probationem per se, vel per alios admittere poterit, quos ad institutum nostrum idoneos in Domino iudicauerit: cauebit tamen ne cuiusquam admissio iustam aliquam externarum offensionem aut Societatis nocumentum pariat, quod cum iis potissimum obseruandum erit, qui in scholis nostris instituuntur.

33 Attendat, ne nimii sint nostri in homini-

minibus ad Societatem alliciendis, ſed per virtutes, & bonæ vitæ odorem omnes ad Chriſtum trahere ſtudioſe curent.

34 Meminerit, quod inepta turba ad inſtitutum noſtrum admitti non debet, & obſeruari faciat in hoc diligenter regulas officii Examinatoris. *Part.* 10. §. 7.

35 Quod ad prima quinque impedimenta attinet, etſi Societas in nullo eorum diſpenſare poteſt, ſi tamen in eo, qui admitti petit, dona aliqua Dei illuſtriora cernerentur, Generalem admoneat: quod ſi de eiuſmodi impedimẽtis dubitaret, ad eundem recurrat. *In Ex. c.* 2. §. 6. *& lit. D. & P.* 1. *c.* 3. *lit. G.*

36 In ſecundariis impedimentis diſpenſandi facultatem habebit, præterquam in deformitate magna aut defectu inſigni, qualem habent Eunuchi, & in ætate infra 15. & vltra 50. expletos annos, & in coniugatis etiam in caſu, in quo non eſt impedimentum eſſentiale. *par.* 1. *c.* 2. §. 9. *& lit. H.*

37 Poterit in caſu aliquo anteponere, & poſtponere aliqua ex ſex experimentis, eaque moderari, & alia in alia permutare, * dummodo biennio, & bene probentur Nouitii: * quod etiam tempus prorogare poterit, ſi opus eſſe iudicauerit. *In Ex. c.* 4. §. 9. * *Can.* 1. *Cong.* 2. * *In Ex. c.* 4 §. 43.

38 Poterit etiam cum Nouitiis in ſecundo anno probationis circa ſtudia diſpenſare, habita ratione perſonarum, locorum, & temporum, prout expedire in Do- *Can.* 1. *Cong.* 2.

mino iudicabit. Ii vero cum quibus dispensauerit, extra domum probationis, & seorsum à Collegialibus esse debebunt, sub cura alicuius Sacerdotis ab ipso constituti, qui vicem Magistri nouitiorum gerat; eiusque regulas & Examinatoris habeat; ex quibus ea seruabuntur, quæ commode seruari possunt. Cuiusmodi erit, vt per dimidiam horam vesperi orent; sed iis tantum diebus, quibus à studiis vacauerint.

Par.1.c.2. §.1. & pa. 4.c.3.§.2. et in 1.Cõgr.titul.6. d.24.

39 Coadiutores temporales plures esse non debent, quam qui necessarii sint ad subleuandas domos, vel Collegia in rebus, quibus occupari Sacerdotes, & Scholastici non possunt, sine detrimento maioris boni.

De dimittendis. CAP. V.

Part. 2. c. 1. lit. C.

40 FAcultatem habet dimittendi eos, qui in prima, & secunda probatione ante & post emissa vota versantur; nisi à Præposito generali in illius prouinciam destinati, vel de Societate ipsi tam bene meriti essent, vt eorum esset particularis ratio habenda. In his enim casibus inconsulto Generali dimittere non debet; nisi causæ admodum vrgentes & graues essent, ita vt minime dubitaretur Generalis mentem huiusmodi futuram esse.

41 Scho-

41 Scholasticos vero approbatos, & Coadiutores non formatos, qui probationem absoluerunt, in consulto Generali nõ dimittat, nisi in grauibus & vrgentibus casibus, & qui eiusmodi sint, vt sine graui periculo, Generalis responsum expectari nequeat: quem tamen post dimissionem certiorem faciat, adiunctis causis dimissionis. Et in vniuersum diligenter Prouinciali dispiciendum est, vt qui minus idonei ad nostrum institutum, & tandem aliquando dimittendi vidẽtur, eos ipse intra biennium probationis dimittat, quod si peracto etiam probationis tempore aliqui huiusmodi deprehendantur, tempestiue Generalis moneatur, ne cum Societatis iactura diutius, quam par est, retineantur. *par. 2. c. 2. lit. C.*

42 Prouincialis erit, iuxta commissam sibi facultatem, auditis suis Consultorib. vel si necessitas vrgeat, Superiore, & Consultoribus eius loci, vbi tunc erit, qui ipsi videbũtur adhibitis iudicare de causis sufficientibus ad dimissionem: curabit tamẽ, ne ad hæc extrema, nisi quam consultissime, & aliis tentatis remediis veniatur.

43 Coadiutores formatos siue spirituales, siue temporales, & Professos nullo modo dimittet. *par. 2. c. 1. lit. C.*

44 Circa modum dimittendi obseruet ea, quæ in secunda parte Constitutionum capite tertio dicuntur; & intelligat, an is

pa.1.c.3. lit.B. qui dimittitur, aliquid Societati dederit. & si quid ei reddi oporteat, * iuxta eiusdē capitis declarationem. Scripta vero an secum asportere debeat, consideret ipse diligenter.

part. 2. c. 4. §. 3. 45 Declaretur iis, qui dimittuntur, quod liberi maneant à votis simplicibus, si ea iuxta formulam Societatis consuetam emiserint.

* *Par.2.c. 4.* * *In Cōgr. 1.tit.2.de- cr. 10.* 46 Circa dimissos aut egressos è Societate, & postea reductos, vel sponte redeuntes, obseruentur ea quæ * in Constitutionibus * & Decretis dicuntur: & si admittantur, denuo examinentur & probentur, prout ipsi videbitur. si quis autem semel egressus erit, poterit quidem iterum admitti, sed aduertatur, huiusmodi homines raro idoneos ad instituti nostri disciplinam inueniri.

De literarum studiis. CAP. VI.

Part. 4. c. 12. & 13. & c.6.§.6 * *Ibidem c. 13. li.C.* 47 IN Vniuersitatibus, & Collegiis, in quibus nostri literas profitentur, idoneos, & eruditos Professores pro ratione loci, & debiti constituat. * Et si aliquis Lector extraordinarius adiiciendus videretur, Generalem consulat.

48 Peculiari cura videat, num Lectiones in scholis nostris, & scholasticæ exercitationes diligenter, assidue, atque ordine habeantur: num Magistri, & Discipuli:

puli ſuum in Domino officium faciant: &, ſi quid opus eſſe iudicauerit, prouideat iuxta ea, quæ in quarta parte Conſtitutionum, & regulis habentur.

49 Ipſius prudentiæ relinquitur, quid *par.* hi, aut illi addiſcere debeant iuxta ætatem & ingenium vniuſcuiuſque ad maiorem gloriam Dei, eos autem quos non eſſe ptos ad ſtudia inueniet, ab illis remouere poterit.

50 In addiſcendis diſciplinis ordinem ſeruari faciat: efficietque, vt prius Scholaſtici in lingua Latina ſolidum iaciant fundamentum, quam ad alia maiora ſtudia tranſeant: curabit vero humaniorum literarum ſtudia magni fieri, & eorum, qui eas profitentur, peculiarem curam haberi: & ne in his profeſſores idonei deſint, illorum ſeminaria & inſtituet, & conſeruabit. *6. § 4. & c. 5. lit. D. & c. 13. § 4. lit. E.*

51 Aliarum linguarum ſtudium valde commendatum habeat: Hebraice vero iis tantum concedat, qui in Theologiæ facultate mediocriter eruditi iam ſint, aut certe tam humiles, vt ſperandum merito ſit, hoc ſtudium ſine illorum detrimento vtile valde futurum. *par. 4. c. 6. §. 5. & lit. D. & cap. 13. §. 4.*

52 Deſignet aliquos, qui & probatæ virtutis in primis ſint, & ingenio polleant, vt abſolutis ſtudiis philoſophiæ, & Theologiæ ad ea repetenda priuatum, & quietum *par. 4. c. 8. §. 4. & §. 16.*

ſtudium habeant, & poſitiuæ, ac S. Scri-
* *Ibidem* pturæ ſe dedant: * quo etiam tempore in
§ 17. & c. diſputationibus publicis rationem ſuorũ
15. §. 3. ſtudiorum reddant, * vt eas facultates priuatim, vel publice ad ſuam, vel aliorum v-
[illegible]litatem profiteri poſſint.

[illegible] Diligenter ſtudeat, vt Præceptores
[illegible]oſophiæ, cum magno delectu eos A-
[illegible]totelis interpretes legant, qui contra
[illegible]hriſtiana dogmata impie ſcripſerunt, &
[illegible]ta Philoſophiam interpretentur, vt Theologiæ ſcholaſticæ, quam nobis commendant Conſtitutiones, ſubſeruire faciant.

part. 3. *c.* 1. 54 Cum opinionum nouitas vel diuer-
§. 18. & *li.* ſitas non modo finem ipſum, quem Soci-
O. & *par.* etas ad Dei gloriam propoſitũ habet, im-
4. *c.* 5. §. 4. pedire poſſit, ſed etiam ipſum Societatis
& *par.* 8. ſtatum maxime labefactare; neceſſe eſt in-
c. 1. §. 8. *lit.* geniorum licentiam in opinionibus vel
K. introducendis vel ſectandis, omnibus modis certa aliqua lege coercere. Quare diligentiſſime curent Prouinciales iuxta mentem Conſtitutionum ea exacte ab omnibus noſtris, & præcipue à profeſſoribus obſeruari, quæ in ratione ſtudiorum præcipiuntur.

Part. 4. *c.* 55 Curet, vt ii, qui propenſum animum
5. *lit.* C. habent ad aliquam facultatem, in qua poſſunt inſignes euadere, in ea diutius verſentur, habita tamen ſpirituales profe-

ctus

ctus ratione, & de talibus Generalem admoneat.

56 Qui propter ætatem prouectiorem, aut alias causas in facultatibus Superioribus & Scholasticis studiis progressum facere non possunt, curabit, ne in illis tempus insumant, sed casibus conscientiæ discendis dent operam; sintque semper aliqui ex nostris, qui huic studio diligenter incumbant, vt Societas copiam habere possit operariorum, qui confessionibus audiendis sint idonei. *par. 4. c. 5. li. D. & c. 13. §. 4. & lit. E. & Can. 17. Cong. 2.*

57 In singulis domibus, & Collegiis aliquem constituat, qui in casibus conscientiæ bene versatus sit, vt difficultatibus domi, & foris occurrentibus satisfacere possit.

58 Comœdias, & Tragœdias rarissime agi permittat, & non nisi Latinas, ac decentes, & prius aut ipse eas examinet, aut aliis examinandas committat: eas vero, atque alias id genus actiones in Ecclesia fieri omnino prohibeat.

59 Sub finem studiorum Generalem de vniuscuiusq; talento admoneat, & quantum singuli profecerint, ei referat. *Part. 4. c. 91. §. 3.*

60 Curet, vt nullus ex nostris librum aliquem ex vna in alteram linguam transferat, aut imprimat; absque Præpositi generalis facultate.

De promouendis ad ordines, & gradus literarios. CAP. VII.

61 POteſt per ſe, vel per alios præſentare ex noſtris eos, quos idoneos iuxta inſtructionem à Generali traditam cenſuerit, ad ordines Eccleſiaſticos recipiendos.

Par.4.c.6. §.10 & 7. & c.15.§. 3.

62 Quamuis in actibus Scholaſticorum communibus exercendi ſunt noſtri iuxta Conſtitutiones: nullus tamen ad Philoſophiæ, vel Theologiæ gradus, etiamſi idoneus ſit, promoueatur ſine Præpoſiti Generalis facultate.

63 Cum noſtri de Generalis facultate in vniuerſitatibus Societatis promouendi ſunt ad gradus literarios, ſi qua in re neceſſaria ad promotionem erit diſpenſandum (quod rariſſime faciendum eſt, ne huiuſmodi gradus veniant in contemptum) vbi id fecerit, tam de perſona quam de cauſa diſpenſandi admoneat Generalem.

64 Etſi Doctoratus, & Magiſterii gradus iuxta Conſtitutiones prædicto modo noſtri accipere poſſunt, nomine tamen Doctoris, vel Magiſtri ratione gradus, inter ſe non vtantur.

De promouendis in Profeſſos, & Coadiutores formatos, ac ſcholares.

CAP. VIII.

65 Po-

65 POteſt admittere poſt biennium ad vota ſimplicia Scholaſticorum approbatorum, & Coadiutorum non formatorum, quos in Domino idoneos iudicauerit iuxta regulas & Conſtitutiones. *par. 4. c. 3. §. 3 & par. 5. c. 4. §. 3. & 6.*

66 Curet autem, vt quam primum aliquis biennium Nouitiatus expleuerit (niſi iuſta de cauſa differendus videretur) peractis iis, quæ in examine* habentur, hæc vota in ſacro antequam communicet, emittat coram aliquibus domeſticis tantum non tamen inter eos, qui tunc forte vota renouarent, etiam ſi ea prius ex deuotione edidiſſet. * *in Ex. c. 4. §. 41. & 27.*

67 Si quos, vt indifferentes admiſerit (quod raro fieri debet) poteſt eos applicare ad gradum Coadiutorum, vel Scholaſticorum, ſicut magis in Domino conuenire iudicabit. *In hac vero claſſe indifferentium vltra tempus biennii probationis nemo maneat. *in Ex. c. 1. §. 11.* * *Can. 2. Cong. 4.*

68 Scholaſtici ſimulatque Superiorum arbitrio ſtudia abſoluerint, tertium probationis annũ in Domibus Probationum, quod ſi cõmode fieri nõ poſſit in Domibus Profeſſorum, vel in Collegiis agant: eos faciat iuxta regulas nouitiatus. *in Ex c. 4. §. 16. & p. 5. c. 1. §. 3. & c. 2 §. 1.*

69 Finita viſitatione conſideret, qui ſint idonei in ſua prouincia, vt in Coadiutores formatos ſpirituales, vel temporales, aut in Profeſſos iuxta Conſtitutiones, *par. 5. c 2. & p. 4. c. 9. §. 3.*

& instructionem à Generali traditam admitti possint, & secundum eandem accurate Generalem informari curet

*In Ex. c. 1. §. 8. & c. 4. §. 2. & 27. 38. 41. & c. 6. § 8. & pa. 6. c. 2. §. 12. & can. 3. con. 2. * par. 6. c. 2. §. 1. & p. 10. §. 6.

70 * Antequam admittat eos, qui cum generalis facultate professionem, vel vota Coadiutorum formatorum emissuri sunt, ea seruari curet, quæ ab ipsis erunt facienda: eiusmodi sunt, dispositio bonorũ temporalium, si quæ adhuc habuerint, exercitia spiritualia, confessio generalis, & alia, quæ in * Constitutionibus, & Decretis congregationum dicuntur, in professione etiam & iis votis emittendis seruetur, & vt publice fiant, & in cæteris omnibus quæ * constitutiones præscribunt.

* part. 5. c. 3. §. 2. & c. 4. §. 1. * In cap. 1. cong. tit. 6. decret. 23. et in 3. cõg. decret. 70

71 Qui professionem fecerint, etiam trium votorum, emittant vota illa simplicia, quæ post professionem emittẽda sunt, idque iuxta formulam * primæ congregationis, vt à tertia recognita est; * & doctrinam Christianam tam ipsi, quam Coadiutores formati spirituales per quadraginta dies intra annum doceant.

*Can. 20. cong. 1. * part. 5. c. 3. §. 4.

71 * Habeat librum, in quo eorum nomina scribantur, qui vota solemnia, vel simplicia post biennium in Domibus, vel Collegiis suæ prouinciæ emittunt, iuxta ordinem Præpositis Domorum, & Rectoribus traditum.

73 Cum aliqui professionem, vel vota Coadiutorum formatorum fecerint, exempla

empla huiuſmodi votorum, & aliorum quinque, quæ profeſſi poſt emiſſam profeſſionem faciunt, nomine ipſorum ſubſcripta, ad Generalem quam primum trãſmittat.

74 Conſtituat iuxta conſtitutiones, vt Profeſſi, & Coadiutores ſpirituales formati ſuæ prouinciæ in Domibus Profeſſis, quantum fieri poteſt, commorentur. *par. 6. c. 2. §. 3. & 4. & pa. 4. c. 10. §. 1.*

De rebus Collegiorum, & Domorum.

CAP. IX.

75 ÆDificia conſeruari, & ſi opus erit, inſtaurari curet: quod ſi quæ ædificanda maioris momenti fuerint, vt eſſet templum, dormitorium, vel aliquid huiuſmodi, niſi approbante Generali non fiant, ad quem pertinet formã, & modum noſtrorum ædificiorum præſcribere. *can. 11. cong. 1. can. 9. cong. 2.*

76 Redditus, & reliqua ſtabilia conſeruari curet, & an creſcant, vel minuantur, intelligat: ſi quis autem huiuſmodi bona augere vellet, vel aliquid donare, poterit id admittere: ſi tamen cõditiones aliquæ exigerentur, non niſi approbante Generali, vllam admittat; & eodem modo, quæ dãtur Domui profeſſæ accipere, & ſi quid ſtabile donatum fuerit, etiam vendere poterit: ſi tamen Domui neceſſarium pretium non eſſet, & trecentorum ducatorum valorem excederet, conſulat Generalẽ, vt de eo iuxta ipſius præſcriptum diſponat.

Can. 26. Con. 2. 77 Cum lites, pro rebus præsertim temporalibus, diligenter nostris fugiendæ sint, non intendat quisquam è nostris omnino litem aliquam absque consensu Generalis, aut eius, cui expresse suas vices ad hanc rem ille commiserit, nisi in re adeo necessaria, vt eius responsum expectari nequeat, de quo tamen postea ipsum admoneat. Quocirca nitatur Prouincialis primum rem compromissione componere. Nostris autem si lis intendatur, curandum etiam diligenter, nisi de iure nostro manifeste constaret, vt aliqua transactione vel concordia res tota componatur: id si commode fieri non valeat, poterunt in iudicio se defendere, cum Prouincialis* potestatem habeat conseruandi & defendendi res Collegiorum etiam in iudicio, cum facultate alios substituendi, si id necessarium vel conueniens aliquando fuerit.

** p. 4. c. 2. lit. C.*

in 1. Cõgr. tit. 6. decr. 24. 78 Intelligat, an exempla authentica contractuum maioris momenti, præsertim rerum perpetuarum ad Archiuium, quod est in Vrbe penes Præpositum Generalem, missa sint, alioqui mittenda curabit.

79 Videat computa inter Superiorem, & Procuratorem transacta, rationemque exigat accepti & expensi, & resolutionem vltimi sui computi summatim scribi faciat,

at, quam ipſe ſubſcribet in libro deſi-
nato: in hoc autem ſcripto ſimul conſtet
m deſumma accepti, expenſi ab vltima
ſitatione, quam de eo, quod reſiduum
erit, vel etiam ſi quid debiti maneat.

Viſitet bona ſtabilia extra domum,
æ ſine magno incommodo viſitari poſ-
t, vt videat, num qua inſtauratione, vel
ſtura egeant, & quid ad eorum conſer-
ionem opus ſit.

Si Domus vel Collegia cum commo- *par. 4. c. 2.*
fundatione offerentur, expendat, quid §. 1. *& pa.*
commune bonum ex iis ſperetur, & *9. c. 3. §. 17*
aliquæ conditiones exigantur, & an
us ſit ſalubris, & omnia ad Genera-
referat, nihil interim certi promit-
lo.

Magnum æs alienum Collegia vel
nos conflare non ſinat, ſi ſoluendo fo-
obabiliter non ſperet, habita ratione
ituum, & eleemoſynarum, quæ ordi-
dari ſolent: * nec in iis plures habi- * *can. 12.*
permittat, quam ali poſſint. *congr. 2.*

Quando contribuendũ erit ad ſum- *par 4. c 2.*
communes Prouinciæ, ſtatuat ipſe *lit. E.*
cuique Collegio, vel Domui, ſeruata
ortione debita, imponi debeat.

In veſtitus ratione tria obſeruari ſa- *par. 6. c. 2.*
Primum, vt honeſtus ille ſit: Alterum §. 15.
vſum communem, & approbatum
ſtorum Sacerdotum eius loci in quo
r accommodatus: Tertium vt pro-

fessioni paupertatis non repugnet.

85 Habitationem, officinas, vestes & reliquam suppellectilem, omnia denique diligenter inspiciat; nec necessaria deesse, aut superflua expendi permittat; & rerum mobilium inuentarium conferri faciat cũ inuentario in præcedenti visitatione a Visitatore, vel Prouinciali subscripto. Obseruet etiam, quæ teneatur œconomię ratio.

De iis, qui bonis suis nondum se abdicarunt. CAP. X.

86 NOn permittat nostros abdicare se possessione bonorum suorum, nisi quos constantes, & stabiles in sua vocatione cognouerit, atque in ea re maturo semper consilio procedat.

Can. 4. Con. 3. 87 Non sinat pactiones inire nostros cum parentibus suis, & quibuscumque aliis de legitima parte, & aliis bonis ad se pertinentibus, nisi illi prius admoneantur, Societatem ipsam ad ea bona nullum ius habere, & Generalis de tota re prius informetur.

Can 3. Cong 2. & can. 3. cong. 3. 88 Cum quis ex nostris est dispositurus de bonis suis in auxilium Societatis, admoneatur Generalis de eorum valore, & de animo relinquentis, & necessitate etiam Domorum, & Collegiorum Prouinciæ, si in ea huiusmodi bona sint.

89 Si

89 Si aliqua bona applicabuntur Societati cum facultate Generalis, magnopere curet Prouincialis vt cum ædificatione, & charitate, & non cum rigore exigantur, potiusque per Procuratores externos, quam per nostros: expediet quoque, vt ex his eleemosynæ aliquæ in pauperes eius oppidi, vt sunt bona, distribuantur: & ratio dati, & accepti talium bonorum scripto constet, vt ipse aut superior illius Domus, vel collegii, cui applicata fuerūt, eam reddere possit ei, qui à Generali fuerit designatus.

90 Non ferat, nostros quicquam petere à parentibus, cognatis, vel amicis: sed omnia eis necessaria à Societate prouideantur: * intelligatque etiam si quibusdam ad tempus proprietas bonorum temporalium permittitur, vsum tamen eorum ad propriam vtilitatem nulli esse concedendum.

* *In Ex. c. 4. §. 4. & pa. 4. c. 4. lit. E.*

De modo, quo cum Generali, & aliis Prouinciis, ac Externis se habere debeat.

CAP. XI.

91 OBedientem, reuerentem, ac fidelem, se Præposito Generali exhibeat, & hac re subditis in primis exemplum præbeat: idque potissimum curet, vt omnes de suis Superioribus bene sentiant, eiusque peculiari deuotione afficiantur.

92 Perſpecta Generali eſſe cupiat omnia, quæ ad ſuam Prouinciam Pertinẽt, eaque per ſe, & Superiores Domorum, & Collegiorum, & Conſultores ſuæ prouinciæ iuxta formulam ſcribendi manifeſtari diligenter curet.

93 Cogitet de communi bono Societatis, illudque iuuet: Congregationes Prouinciales ſuo tempore iuxta formulam traditam cogat: ſi quid annotauerit circa Decreta & Conſtitutiones, vel quid aliud, quod Congregationẽ generalẽ expoſcat, Præpoſito Generali ſcribat, vel Procuratori tertio quoq; anno ad eundem venturo tradat.

94 Si occaſio ſe obtulerit iuuandi alias Prouincias, non deſit charitatis officio, & literarum communicatione iuxta formulam ſcribendi, mutuam concordiam & charitatem foueat.

Par. 10. §. 11. *& lit. E.*

95 Beneuolos, & deuotos conſeruet, curetque, vt benefactoribus ſe gratos noſtri exhibeant: ſi qui autem aduerſantur Societati, ſtudeat, vt melius informati recõcilientur.

96 Quæ eleemoſynæ externis pauperibus, ſiue ordinariæ, ſiue extraordinariæ dari debeant, ipſe Superioribus præſcribet, auditis Conſultoribus, pro Collegii vel Domus facultate: Vbi vero habentur bona Eccleſiaſtica, eleemoſynas aliquas fieri

fieri prouidebit in locis præcipue, vbi huiusmodi redditus percipiuntur.

De communi ratione iuuandi proximos.

CAP. XII.

97 INtelligat, præsertim sub finem studiorum, qui ex nostris, & quousque, quibusque rationibus domi, & foris externis se communicare debeant: quod tamen nisi probatis & in vocatione stabilibus, discretis, * & bene instructis, quique alios ædificare possint, concedendum erit. *Part. 4. c. 10. §. 10. & c. 6. § 3. & lit. C. *Can. 27. Cong. 2.*

98 Consideret, num Missæ celebrentur, & Sacramẽta alia ministrentur iuxta vsum Rom. Ecclesiæ: concionandi etiam, & doctrinæ Christianæ docendæ motum obseruet: curetque; vt in his omnibus nostri vniformes sint, & vt finem, quem Societas intendit, assequantur. Præcipue vero circa concionatores inuigilet; vt si quis ex iis ad suas se regulas forte non accõmodauerit, à concionandi munere amoueatur, & in aliis Societatis nostræ ministeriis occupetur. *Pa. 4. c 8. §. 2. & pa. 10. §. 7.*

99 Videat, num in domibus, & Collegiis concionatores, & confessarii ad sua munera idonei sint, & statuat pro ratione instituti & loci, quam frequenter domi, vel foris concionandum vel publice legẽ- *Can. 27. Con. 2.*

dum sit, vel doctrina Christiana tradēda: & tempore pestis aliqui ab eo designentur, qui separati ab aliis, proximis iuuandis vacent.

100 Det operam, vt Confessarii matutioris sint ætatis quantum fieri potest, præsertim qui ad confessiones mulierum audiendas mittuntur: * Curetque vt nostri gratis, & priuilegiis Apostolicis prudenter, & moderate vtantur.

*pa. 10. §. 12.

par. 4. c. 8. & p. 7. c. 4

101 In iis locis, in quibus simul Domus Professorum, & Collegium fuerit, Societatis ministeria in domo exercenda curabit: In Collegiis vero ea, quæ ad studia literarum, & auxilium spirituale Scholasticorum pertinent, tractanda sunt.

102 Efficiet, vt in festis, quæ à nostris præcipue celebrari solent, ornatus nostrarū Ecclesiarū sit moderatus ac religiosus, & quoad fieri potest, sine nimia distractione nostrorū, & molestia externorum.

par. 7. c. 4. G.

103 Non permittat, vt cum Congregationib. externorum, quę confraternitates dicuntur, nostri misceantur, nec in Domibus vel Collegiis vlli earum conuentus agantur, nisi qui ad finem earundem Domorum & Collegiorum in diuino obsequio fient.

Can 19. Cōgr. 2. & can. 7. congr. 4.

104 Si examinandi ministerium ab Ordinario iniunctum effugere nostri nulla ratione possint, quamuis de doctrinæ sufficien-

cientia iudicium ferre valeant, illud ta-
en retineant, ne de admittendis vel non
dmittendis ferant, sed illud omnino Præ-
itis relinquatur.

De missionibus, & mutationibus nostrorum.

CAP. XIII.

5 PRouincialis non abeat à sua Pro-
uincia sine Generalis, nec Præpo-
tus, aut Rector à sua Domo, vel Collegio,
sque Prouincialis facultate, nisi locus
set vicinus, aut sine graui incommodo
perioris responsum expectari non pos-
t. *Reliquorum vero mutationes intra
ouinciam Prouincialis ipse ne faciat si-
causa alicuius momenti. *Can. 32. Cong. 2.

6 In mittendis operariis per Prouin-
im extra Domos, & Collegia, vt in vinea
minilaborent, obseruet, quæ in Con-
tutionibus, & Regulis missionum dicū-
: videat tamen, ne Domus, & Collegia
cessariis ministris destituantur. par. 7. c. 1. §. 5. & c. 2. §. 2. & cā. 27. cōg. 2.

7 Quocunque mittat aliquem, eum
se, vel alium plene instruat, & ordina-
in scriptis tam de modo procedendi,
m de mediis, quibus eum vti velit ad
m, quem in animo habet.

Per crebram literarum communica-
nem iuxta formulam scribendi totius
cessus certior factus ex eo loco, vbi ipse
moratur, consilio & orationibus, &
s rationibus eum iuuabit, vt persona,
egotium postulauerit. Par. 7. c. 2. §. 2. & cā. 27. cōg. 2.

Part. 8. c. 1. §. 4. 109 Optimi quique, & maturiores ad proximos iuuandos, quantum commode fieri poterit, mittantur: & si ei videbitur expedire, alicui Superiori vicinioris Domus, vel Collegii subiiciantur.

Part. 7. c. 2. lit. H. 110 Cum mutari aliquem oportebit, animaduertat, vt ad eum reuocãdum, quoad fieri poterit, iis mediis vtatur, vt ii, à quibus euocatur, potius benecuoli omnino maneant, quam offensi, vel male affecti.

In Bul. 3. Pauli III. 111 Si missum à Superiore, vel à summo Pontifice minus vtiliter occupari videret Generalem admoneat.

112 Extra Prouinciam suam neminem mittat, nec etiam ad laborandum in vinea Domini, nisi negotii alicuius, aut peregrinationis causa, aut nisi ei constaret de Generalis volũtate, vel cõueniret cũ prouinciali illius Prouinciæ, ad quã mittere aliquem voluerit: ad Prouincias tamẽ extra Europã, & inter ipsasmet, hæ transmutationes sine facultate Generalis ne fiant.

113 Post cognitam Generalis mortem Prouincialis neminem ex iis, qui ius suffragii habent ex sua Prouincia in aliam mittat ante congregationem Prouincialem, nisi causa sit adeo vrgens, vt ipse & maior pars consultorum ipsius existimet esse mittendum.

114 Cum peregre erit nostris proficiscẽdum, aliquem, cui maxime confidat, præficiet,

ciet, cui toto itineris tempore cæteri tã-
uam Superiori in omnibus obediant.

15 Ad retinendam religiosam disciplia- *Can.* 12.
am, & paupertatis rationẽ, det operam, *Cong.* 3.
noſtri in profectionibus, quos ipſorum
perioresid præſtare poſſe iudicauerint,
toto, vel in parte pedeſtri itinere vtan-
r & in equitando ſolius neceſſitatis, ſiue
rſonæ, ſiue negotiorum ratio habeatur.

5. Expenſas itinerum ſoluere eius erit *Can.* 10.
ouinciæ, aut Collegii, aut Domus, in *Cong.* 2.
ius bonum & vtilitatem cedit profectio;
od ſi in ea re dubium eſſet, arbitrio ipſi-
auditis Conſultoribus ſtatuendum re-
quitur: ſi aliquãdo tamen inter aliquos
ouinciales non conueniret, recurrant
Generalem.

Quando quis ab vno loco ad alium *par.* 3. *c.* 1.
nsfertur, Superior, ad quem talis mit- *lit. A.*
ir, informandus eſt, quantũ ad cogno-
ndum, & iuuandum eum ſit ſatis. Ne-
nem autem ex vno in alium locum ire
mittat, ſine literis patentibus.

De Viſitatione. CAP. XIIII.

SIngulis annis per ſe ipſum ſingula *Can.* 29.
loca ſuæ Prouinciæ viſitet, cũ hoc *Cong.* 1. &
alde proprium ſui officii, & ibi diutius *par.* 3. *c.* 1.
oretur, vbi magis erit opus, præſertim *lit. I.*
oco ad cõmunicationẽ cũ inferioribus
enerali Præpoſito magis commodo.

Si quando ob cauſas grauiores viſi-

tare omnia loca ſuæ Prouinciæ ipſe non poſſit re cum ſuis Conſultoribus collata, ad ea quæ non poteſt, ſibi alium ſubſtituat. Quamuis omnino curandum ſit, vt Domos probationis & ſcholaſticorum ſeminaria peculiari cura, & per ſe viſitet.

120 Cum ad Domum, vel Collegium aliquod peruenerit, Superiorẽ interroget, num aliquid vrgeat, cui ſtatim neceſſario ſit remediũ adhibendum: & Viſitationes præteritas petat. deinde omnes ſimul benigne alloquatur, eoſq; ad renouationem in Spiritu, & ſtudiũ perfectionis hortetur.

121 Incipiat Viſitationẽ à templo, cuius oſtio clauſo, videat, quomodo cuſtodiatur ſanctiſs. Euchariſtiæ Sacramentũ: mox viſitet ſacrum infirmorũ oleum, & ſanctorũ reliquias, ex quibus nihil vlla ratione auferatur, altaria, ſedeſq; Confeſſariorũ, atque alia, quæ tam in templo, quàm in Sacriſtia ad diuinum cultum pertinent.

122 Poſtea ad viſitationem perſonarum accedat, & curet, vt omnibus beneuolum ſe exhibeat, ne alicuius mentem ſubeat ſuſpicio, quod ob ſiniſtras aliquas informationes minus hilarem vultũ ipſis oſtendat.

123 Petat à Superiore, & conſequenter à Cõſultorib. & ab aliquib. Patrib. antiquioribus, vel principuis officialib. vt ea, quæ ſciũt alicuius momenti de ſtatu Collegii vel, Domus, aut de perſonis referant: quod ſi iudica-

licauerit expedire, iubere poterit, vt in-
ormationes huiuſmodi, vel partē earum
reuiter ſcribāt, & ſibi tradāt, ſcripta autē
uæ ſecretū cōtinent, clauſa ipſe diligen-
ſſime ſeruet, caueatq; ne minimo quidē
ndicio eos, qui ſibi aliquid referūt, ꝑdat.

14. Huiuſmodi informationib. acceptis
cōſideratis percurrat cū Superiore cata-
ogū ꝑſonarū domus, vel Collegii, breuēq;
ſingulis ab eo capiat informationem.

15. Deinde vocet ſigillatim oē eo ordine
ei magis cōuenire videbitur, & ſingulos
orsū iuxta inſtructionē ſequenti capite
poſitā memoriter poti⁹, quā ex ſcripto in-
rroget, & quę aduertēda iudicauerit, ſi-
memoriæ cauſa ſcribat, qd vero à quoq;
terrogādū ſit, illius prudētiæ relinqtur.

16 Hortetur omnes ad veritatem ſincere di-
ndam, ne ipſis imputetur, ſi morbi propter e-
im ſilentium incogniti, & latentes curari non
ſſint: admoneatque teneri eos ſeruare ſub ſe-
to, quicquid cum eo, quod ſecretum requi-
tranſegerint, licet à quouis alio, qui ipſo ſit
erior, de ea re interrogentur.

17 Non facile credat, ſi quæ forſan con-
alios, præſertim Superiores dicentur,
ea notet, & expendat, vt veritatem aſ-
uatur. Caueatque ne dum ſubditos
nſolari ſtudet, illi debiliores in obediē-
, & reuerentia erga ſuos immediatos
periores reddantur.

18 Si qui diuiſionis, aut diſſenſionis eo- *Part. 8. c.*
n, qui vna viuunt, inter ſe, vel cum ſuo *1. §. 5.*
ipſe auctor eſſe inueniretur, diligentiſ-

sime, ab ea congregatione, velut pestis, quæ eam potest inficere, si præsens remedium non adhibeatur, separandus est.

129 Visitatio rerum, aut partium domus, iuxta ea, quæ in præcedentib. regulis, præsertim in nono capite huius officii dicta sunt; fieri debet; in qua simul examinandæ sunt regulæ officialium, qui eiusmodi rerum curam habent: si quid autem non solum informationem, sed inspectionem requirat, ipse per se, aut socium id præstabit.

130 Summarium Constitutionum, & Regulas Communes corã Superiore, Cõsultoribus, & ministro examinabit, & si quas non obseruari intellexerit, cõsiderati causis remedia adhibebit, vt obseruari possint. Regulas autem Ministri, Consultorũ, & Admonitoris, Concionatorum, & Sacerdotum, itemque præcipuorum officialium, ipse per se cum ipsismet examinabit: reliquas vero aliorum officialium poterit socio, aut alteri corã singulis eorum examinandas committere.

In Ex. c. 4. §. 36. & 39.

131 Prouincialis integram rationem totius anteactæ vitæ, iuxta Constitutiones ab aliis exigat, qui Societatem ingrediuntur: & ab eo tẽpore, quo ad studia missi sũt ab iis, q illis absolutis ad tertiũ pbationis annũ pagẽdũ mittũtur. Quod si id aliquãdo per se præstare non poterit, substituat

ad

ad id ordinarie Superiorem Domus, vel Collegii. Singulis vero annis in quacunque Domo, vel Collegio suæ Prouinciæ absoluta rerum domesticarum visitatione, aut in ipso visitationis decursu (si id opportunius in aliquibus fore iudicaret) rationem conscientiæ ab omnibus accipiat ab vltima, quam reddiderunt iuxta modum inferius præscriptum. Quod si visitatio circa renouationem votorum inciderit, (quam extra statutum tempus ratione sui aduentus in Domum aliquam, vel Collegium, præsertim magnum, per vnum aut alterum mensem prætermittere, aut differre poterit) ipse ad excipiendas confessiones generales nostrorum, aliquos Patres probatos, & maturiores designabit; eosque, qui sibi confiteri volent, benigne audiet.

132 Postremum omnium visitet Superiorem Domus, vel Collegii circa ea, quæ ad personam, & officium eius attinet, iuxta officii eius regulas, & ea, quæ ex acceptis informationibus collegerit.

133 Visitatione cuiusque Domus, vel Collegii absoluta, & rebus omnibus perspectis, vt laboris sui fructum capiat, denuo omnia, quæ accepit in visitatione, consideret, & ea, quæ maioris momenti sunt, diligentius expendat; quid item clarum, quidque tantum probabile videatur,

& de quibus Generalis consulendus est, & quæ cum solo Superiore Domus, vel Collegii, quæ etiam cum Consultoribus, & quæ cum aliis particularibus sint transigenda, diligenter discernat.

134 Quæ ad gubernationem spectantia ipsi ordinanda videbuntur, hæc vel illa iis etiam expendenda tradat, quos de vnaquaque re melius iudicare posse confidat. Et antequam vltimã executionis manum rebus imponat, omnia in orationibus, & missarum sacrificiis Deo commendet, vt iuxta ipsius diuinum beneplacitum dirigantur.

135 Postquam autem apud se omnia constituerit ex præteritæ visitationis memoriali, vbi rerum quæ temporariæ sunt, ordinationes scribuntur, eas quæ executioni mandatæ fuerint, expungat. In libro vero, in quo non nisi maioris momẽti ordinationes scribendæ erunt, ipse ea tantum scribet, suaque manu subscribet, quæ cum Generali communicauerit, & ab ipso fuerint approbata.

Instructio de iis, quæ in visitatione interroganda sunt.

CAP. XV.

Quæ ad gubernationem pertinent à Superioribus, & Consultoribus, & aliis, quibus videbitur, petenda.

1 In-

1 INterroget, si quid grauius in ea Domo, vel Collegio accidisse extra confessionem intellexerit, & quod remedium sit adhibitum.

2 Quomodo seruentur regulæ, quæ ad Nouitios pertinent.

3 An aliqui, præsertim pueri, aut mulieres ad vota emittenda inducantur, vel ad consilia alia obseruanda indiscrete trahantur.

4 An aliquis domi nimis affectus videatur ad consanguineos, vel ad eorum subuentionem teneatur.

5 De numero, & sufficientia Confessariorum, & de frequentia, & fructu confitentium.

6 Quomodo literarum studia vigeant, & quam exacte seruentur, quæ de opinionum nouitate & diuersitate statuta sunt. Et an aliqui videantur finitis iam studiis educendi è Collegiis.

7 An infirmi, hospitalia, carceres, & triremes (vbi essent) visitentur, & adiuuentur à nostris.

8 Ex quibus operibus piis iuxta nostrum institutum, maior fructus percipiatur.

9 De cura in tradendis spiritualibus exercitiis, & quam exacte illa fiant. Et de vigilantia in puerorum ac rudium in doctrina Christiana institutione.

10 De modo conuersandi iuxta rationem, & finem nostri instituti.

11 De missionibus & earum fructu, & modo procedendi eorum, qui mittuntur.

12 An aliqui prætextu valetudinis iuuandæ à spiritus perfectione degenerent, & à laboribus nostri instituti abhorreant, atque ad otium aspirent.

13 An erga nostros infirmos, & hospites debita Societatis charitas & cura exerceatur.

14 An aliqua ambitionis & proprietatis indicia in aliquo appareant.

15 Quæ eleemosynæ externis pauperibus dentur.

Quæ ab omnibus peti possunt.

16 QVomodo valeat corpore, & viribus, & quomodo ei conueniat ratio victus, vestitus, cubiculi, & exercitationis corporalis, qua vtitur.

17 Si quid dubitationis, aut difficultatis, si quid etiam ad suam consolationem, instructionem, aut profectum fore putat, confidenter proponat.

18 Quod ad alios attinet, interrogetur, quomodo tractetur à suis Superioribus, & quid sentiat de illis, tam de personis, quam de officiis eorum.

19 An aliquis Superior impedierit libertatem subditorum scribendi ad Superiores mediatos, aut quouis modo significa-

ſicauerit, ſibi non placere, vt noſtri de ipſo, aut eius gubernatione, ad eoſdem ſcribant.

20 An nouerit extra confeſſionem aliquid de quauis perſona, quod non ei probetur, vt de inobedientia, murmuratione, conſpirationibus, præſertim cõtra Superiores, & ſi quid parum honeſtum, & incautum in familiaritate nimia cum aliqua perſona accidiſſet, vel contra de diſſenſione.

21 Quomodo ſeruentur Domi Conſtitutiones, Decreta, Regulæ, communis ordo, & ordinariones, quæ à Præpoſito Generali, & aliis Superioribus emanant.

22 Quomodo exerceantur miniſteria Societatis erga externos, quod ad modũ, & fructum attinet.

23 Quis ſit profectus noſtrorum in rebus ſpiritualibus, & quod omnium in ſolidis virtutibns acquirendis ſtudium.

24 Si de iis etiam, quæ pertinent ad alias Domus, & Collegia totius Prouinciæ aliquid habet, quod alicuius momenti videatur, libere proponat.

Pro Scholaſticis addatur.

25 QVid ingenii, memoriæ, virium, & propenſionis ad literas in ſe experiatur.

26 An occupatione exteriore, vel ſtudiis remoueatur, vel diſtrahatur à rebus ſpiritualibus.

27 An habeat libros necessarios, & an scribat, legat, disputet.
28 De suo profectu in literis quid sentiat.
29 An omnia experimenta Societatis fecerit, & quo fructu.

Pro iis, qui in probatione versantur.

30 AN firmus sit in proposito viuendi, & moriendi in Societate.
31 An sit indifferens ad quemlibet gradum, ministeria, & exercitia Societatis, prout obedientia constituerit.
32 An exercitia spiritualia, vel aliqua alia experimēta fecerit, & in quibus plus profecerit, & alia, si videbitur, ex Examine.

Modus accipiendæ rationis conscientiæ.

QVod in summario Constitutionum. §. 40. præscribitur de manifestanda conscientia, id magni momenti ad Dei gloriam & Societatis nostræ bonū Pater noster sanctæ memoriæ Ignatius existimauit: quare, vt omni diligentia & animi sinceritate seruetur; Prouinciali curādum erit. Et cum quisq; dixerit, quæ dicere voluerit, iuxta instructionem datam, poterit Prouincialis, si qua existimauerit amplius interroganda, id etiam facere; quamuis; quæ hominem pudore multum afficerent, ea extra cōfessionem interrogāda nō essent. Nec à singulis singula petet, sed prudēter & circumspecte pro ratione personarum. Denique eam suauitatem teneat, vt illa

omnia

omnia non tanquam iudex exigere, sed vt benignus parens ob subditi cõsolationem cognoscere velle videatur.

INDEX CAPITVM REGVLARVM PROVINCIALIS.

De spectantibus ad prouincialis personam, & communem Prouinciæ administrationem capite 1. pag. 29
De iis, quæ prouincialem ad bonam administrationem iuuabunt. c. 2. p. 31
De superioribus ei subordinatis, & eorum officialibus. c. 3. p. 34
De admittendis. c. 4. p. 36
De dimittendis. c. 5. p. 38
De literarum studiis. c. 6. p. 40
De promouẽdis ad ordines & gradus literarios. cap. 7. p. 44
De promouendis in Professos, Coadiutores formatos & Scholares. c. 8. p. 45
De rebus Collegiorum & Domorum c. 9. p. 47
De iis qui bonis suis nondum se abdicarunt. c. 10. p. 50
De modo, quo cum Generali & aliis Prouinciis ac externis se habere debeat. c. 11. p. 51
De communi ratione iuuandi proximos. cap. 12. p. 53
De missionibus & mutationibus nostrorum. cap. 13. p. 55
De Visitatione. c. 14. p. 57
De iis quæ in Visitatione interroganda sunt. cap. 15. p. 62

REGVLÆ PRÆPOSITI DOMVS PROFESSÆ.

De iis, quæ ad eius personam, & totius Domus administrationem pertinent.

CAPVT I.

Part. 4. c. 10. §. 4.

OMni studio enitatur, vt talis sit, qualis optatur Rector in nostris Constitutionibus, atq; eo magis, quod illis præsit, quos viros spirituales, & perfectionis studiosos esse oportet.

Part. 4. c. 10. §. 5.

2 Primam officii sui curam in eo positam esse intelligat, vt oratione, & sanctis desideriis totam Domum velut humeris suis, sustineat, & quæcumq; in iis, quibus præest, ad ipsorum, aliorumque ædificationem, iuxta instituti nostri rationem, optare debet, prius in seipso præstare studeat.

3 Communes regulas ipse seruet, & particularia in cibo, indumentis; & aliarũ rerum vsu quantum fieri potest, vitet; & familiaritate, atque indulgentia cum quibusdam, alios ne offendat.

p. 4 c. 10. §. 10. & Can. 15. Cong. 2.

4 Intra annum, postquam officium Præpositi prima vice inierit, quadraginta diebus Christianam doctrinam eo modo, quo in secunda Cõgregatione de Rectore expositum est, legat, aut doceat; sed ex causa

cauſa per alium id munus cum facultate Prouincialis obire poterit.

5 Cõſuetudines receptas, & à Generali, vel Prouinciali approbatas ſeruet, ac ſeruari faciat: ſi tamen aliqua alia à præcedenti Præpoſito inducta fuerit, non mutet inconſulto Prouinciali: ipſe vero, niſi ſuo Superiore approbante, nullam introducat.

6 Eos, qui domeſtica obeũt miniſteria (exceptis quibuſdam, quorum electio ad Prouincialem pertinet) prudenter conſtituat, ſuas cuique regulas tradat, aliquãdo viſitet, & prout in Domino conuenire iudicabit, vel in eiſdem miniſteriis detineat, vel ab eis remoueat. * Quia vero officia quædam, vt bene fiant, experientiam requirunt, qui ad ea idonei inueniuntur, non facile mutari debebunt. *Part. 4. c. 10. §. 5. & 6.* * *Ibidem lit. E.*

7 Vt proſpicere officialibus de ſubſidio, ſi neceſſarium id fuerit, ne labore grauentur, debebit; ita cum tempus vacuum illis fuerit, vt illud vtiliter impendant diuino ſeruitio, curabit. *Part. 4. c. 10. §. 6.*

8 Etſi poteſtatem habet deſignandi Confeſſarios ſuis ſubditis, ordinarium tamen Confeſſarium Domus non conſtituet ſine approbatione Prouincialis. *Part. 3. c. 1. §. 11.*

9 Quamuis in virtute obediẽtiæ iubere poſſit, non niſi rariſſime, & ex graui ac vrgenti cauſa id faciat. *Par. 6. c. 5.*

10 Ordinarias tantum pœnitentias in
ponat, quales sunt parua mensa, publi
reprehensio, cõclusio in circulo, edere su
mensa, osculari aliorum pedes, orare i
refectorio, dicere culpam suam, subtr
ctio cibi vsque ad panem, & aquam, si r
postulauerit, disciplina publica in ref
ctorio, & alia exercitia humilia, & dom
stica.

Part. 4. c. 10. *lit. B.* *& Par. 9. c. 3. §. 8.* 11 Sicut ad Præpositum pertinet dispẽ
sare in regulis, & Constitutionibus, & D
cretis Congregationum generalium cu
particularibus, quando necesse erit; sic
cum dispensauerit in rebus maioris m
menti, quæ videntur vrgere, & in quibus
ne graui incommodo Prouincialis respẽ
sum expectari nõ potest, eum primo quo
que tempore de huiusmodi dispensatio
ne, ac eius causa admonere.

Par. 5. c. 3. §. 4. & c. 4. §. 4. 12 Nomina eorum, qui vota solemni
vel simplicia emiserunt, in libro ad ho
parato notentur, in Professis quidem,
Coadiutoribus formatis cum nominibu
admittentium, in reliquis vero post biei
nium cum nominibus celebrantium, a
notato loco, & tempore, iuxta Constitu
tiones.

13 Quas habeat facultates partim
iis, quæ ipsi in his regulis conceduntu
partim ex compendio facultatum Soci
tatis intelligat, vt in iis, quas non habe
sciat ad Superiorem recurrere.

De iis, quæ Præpositum ad bonam administrationem iuuabunt.

CAP. II.

14 SIt solicitus, ne Minister, & reliqui officiales suo desint officio, omissis aliis, quæ possent impedire. *Part. 4. c. 10. §. 7. & pa. 9. c. 6. §. 14.*

15 Singulis vel saltem alternis hebdomadis cum suis Consultoribus conueniat, (nisi pro re nata aliquid extraordinarie esset consultandum) deque rebus maioris momenti, quę pro temporum, & negotiorum varietate occurrunt, cum illis agat: quamquam iis auditis, penes ipsum erit de singulis statuendi facultas.

16 Consultores, alioſque omnes, cum ei aliquid proponunt, libenter, & benigne excipiat. & præcipue* eum, cui Monitoris officium commissum est: efficiatque, vt in sua Domo, quæ in formula scribendi præscripta sunt, seruentur. * *Par. 9. c. 4. §. 4.*

17 Habeat librum, in quo scribantur visitationes Domus à Generali approbatæ; in quo etiam scribantur ordinationes aliæ alicuius momẽti, quæ à Generali mittuntur: & quæ perpetuæ fuerint, ab iis, quæ temporariæ sunt, separatim notentur; alia vero, quæ visitator, & Prouincialis præscripserint; in alio libro scribantur.

18 Institutum Societatis cognoscat ex lectione literarum Apostolicarum, Cõstitutionum, & Decretorũ generalium Con-

gregationum; magis autem particula
ex lectione regularum tam communiu
quam officii sui, & aliorum, qui sub ips
cura sunt, ac Prouincialis, & compen
facultatum Societatis, atque ex obseru
tione consuetudinum receptarum ,
demum ex recursu ad Superiorem in iis,
quibus dubitabit.

19 Libellum habeat, in quem refe
quæcumque sibi ad bonum Domus sta
subinde occurrent, ne memoria excida
præcipue illa, de quibus ad Generale
vel Prouincialem scribendum putat.

par. 2. c. 3. 20 Pro occurrentibus necessitatib
§. 2. & p. communibus, & priuatis, Missas, & o
7. c. 2. lit. tiones suorum (moderate tamen) iuxta c
M. & c. 4. suetudinem Societatis applicare poteri
§. 3. & 4.

De cura nostrorum in spiritu.

& p. 10. li.

CAP. III.

B. par. 4. 21 CVret, vt vnicuique in suo offi
c. 10. §. 8. integram obedientiam cęteri p
stent, & officiales Ministro, & sibi etia
omnes; studeatque eisdem exemplo o
edientiæ præire, quam ipse suis Superi
ribus, quos Christi loco habet, præst
debet.

part. 4. c. 22 Det operam, vt Constitutiones,
10. §. 5. & regulæ obseruentur: omnibus domesti
p. 6. c. 1. §. cum omni solicitudine inuigilet, eosdęq
1. & p. 10. ab iis, quæ nocere possint domi, & fo
§. 9. & in defendat, cum præueniendo, tum etia
proe. decl. si qu

si quid mali acciderit, remedium adhibendo.

23 * Efficiat, vt sibi, vel aliis ab ipso deputatis statis temporibus ratio conscientiæ reddatur, iuxta modum, qui in officio Prouincialis præscribitur, & instructionem ad reddendam conscientiæ rationem, à Professis quidem, & Coadiutoribus formatis semel in anno, ab aliis vero bis: & aliquos præterea maturiores Patres assignet, qui eorum confessiones generales excipiant, nisi Prouincialis tunc adsit.

* *In Ex. c. 4. §. 36. 38 & 41. & par. 6. c. 1. §. 4.*

24 Meminerit, vt Scholastici, si qui erunt, & Coadiutores non formati, bis singulis annis circa festa Circumcisionis Domini nostri, & Apostolorum Petri & Pauli vota sua renouent, præmissis iis, quæ fieri solent.

Part. 4. c. 4. §. 5. & p. 5. c. 4. §. 6. & Can. 14. Congr. 2.

25 Singulis, vel alternis diebus Veneris exhortationem nostris vel ipse faciat, vel aliquis alius, qui rationem nostri instituti bene teneat, in qua agatur de obseruatione Constitutionum, & regularum; de fraterna charitate, humilitate, patientia, mortificatione, & aliis virtutibus, præsertim de obedientia: tametsi exhortationis loco, spiritualis collatio eisdem de rebus aliquando haberi potest.

Par. 3. c. 1. §. 28.

26 Crebro, & magna charitatis significatione alloquatur subditos, eorumque

necessitatibus non corporis tantum, sed multo etiam magis animæ, paterno affectu prospiciat. Si quem vero intelligat aliqua tentatione pulsari, præsertim graui eius peculiarem curam, & solicitudinem non solum per se, sed etiam, si necesse fuerit, per alios gerat; nec remedium longius differendo, difficiliorem morbi curationem reddat.

Part. 3. c. 1. §. 15. 27 In correctionibus, & pœnitentiis iniungẽdis rationem habebit dispositionis personarum, & ædificationis vniuersalis, & particularis earum, ad gloriam Dei.

Par. 3. c. 1. lit. N. 28 Nisi prudentia rebus particularibus adhibita aliter procedendum dictauerit, illud in correctionibus obseruet, vt ii, qui peccant, primo in charitate, & dulcedine admoneantur: secundo in charitate quidem, sed eo tamen modo, vt eis confusio, & rubor iniiciatur: tertio amori, ea quæ timorẽ incutiant, si opus erit, adiiciantur.

29 De publicis defectibus, publica debet esse pœnitentia, iis tantum, quæ ad omnium ædificationem faciunt, declaratis.

part. 3. c. 1. lit. N. 30 Poterit mittere interdum aliquem ex suis, vt ostiatim petat eleemosynam, aut vt inseruiat hospitali, aut comitetur emptorem, aut in plateis concionetur, Christianamve doctrinam doceat, prout magis in Domino expedire videbitur, habita ratione ædificationis, & spiritualis vtilitatis nostrorum

31 Der

31 Delegare poterit Confessario, vel aliis vices suas, vt eas pœnitentias approbent, vel improbent, quas ad maiorem sui spiritus profectum, assumere quisque volet. Et, vt nostris, qui Sacerdotes non sunt, facultatem dare possint frequentius quam octauo quoque die communicandi, quos ea ratione magis in spiritu iuuari in Domino iudicauerint. *In Ex.c.1. lit.C.*

32 In danda facultate ieiunandi, sicut & in aliis pœnitentiis concedēdis, videat, ne mensuram rectæ rationis excedat; detque operam, vt omnes intelligant, ad singularitatem non pertinere, si quis ieiunet aliis non ieiunantibus, dummodo ordinaria consuetudo ieiunandi, quæ iuxta Constitutiones non sit, non introducatur. *In 1. Cōg. tit.6.Dec. 17.& in Ex.c.1.§. 6.*

33 Vnio, & conformitas mutua diligentissime curanda est, * nec ferenda inter vllos domesticorum perturbatio, vel ira mutua: si quid autem huiusmodi accideret, curet, vt statim cum satisfactione debita in gratiam inuicem redeant. *par.3.c.1. §.18. *Ibidem lit.P.*

34 Tam ipse, quam omnes alii Sacerdotes, qui ei videbuntur, iuxta Constitutiones, aliquando intra annuum officium, vel officia eorum, qui domi inseruiunt, ad tempus aliquod obibunt. *part.3.c.1. §.19. * In Ex.c. 4 §.6. & part 3 c 1.*

35 * Videat scripta, & literas omnes, quæ scribuntur ad domesticos, & quas ipsi *lit.B.*

aliis scribunt, aut aliquem virum fidelem, & qui donum discretionis habeat, domi constituat, qui eas lectas reddat, aut non reddat, prout in Domino magis expedire iudicabit, sibique referat, si quid inuenerit, quod tanti momenti sit, vt de eo Superior monendus videatur. Res autem vanas, aut quæ alia ratione offendere possint, neminem scribere permittat, nec sigillum quenquam habere sinat sine Prouincialis facultate.

part. 1. c. 1. §. 14. & li. M.

36 Non sint domi arma, nec instrumenta musica, nec libri lasciui, aut vani, nec nouæ vllæ recreationes introducantur.

De auxilio animarum. CAP. IV.

In Ex. c. 1. §. 2. & pa. 1. in proœm.

37 MEminerit hoc pertinere ad scopũ totius Societatis, vt ad animarũ salutem, & perfectionem cum diuina gratia promouendam incumbat, & nostri instituti puritatem in Domibus professis præcipue eluceſcere debere, quæ nõ tam circa media ad hunc finem præparanda (quemadmodum Collegia) quam circa finem ipsum, & vsum mediorum ad eum conferentium versantur.

38 Videat, an nostri zelum habeant animarum, & an strenue, ac diligenter earum salutem procurent, vt ii solent, quos sanctus Dei amor impellit, nec solum immodera-

derātos pro ratione virium labores ſuſcipi non ſinat, ſed multo etiam minus in proximis iuuandis negligentiam toleret.

39 * Proponatur populo aſſidue in Eccleſia verbum Dei in prædicationibus, & ſacræ Scripturæ vel doctrinæ Chriſtianę lectionibus, quod etiam in aliis Eccleſiis, plateis, & locis præſtari poteſt, quando ad maiorem Dei gloriam conferre videbitur: nominatim vero puerorum, ac rudium perſonarum in Chriſtianiſmo inſtitutionem tanquam proprium noſtræ vocationis miniſterium valde commendatum habeat: * intelligatque Chriſtianam doctrinam canendo doceri poſſe, vbi ad maiorem ædificationem id fore obſeruabitur. Modus autem ſiue id canendo, ſiue ſecus fiat, pro locorum ratione ad ædificationē & maiorem vtilitatem exigatur.

* *pa.* 4. *c.* 8. §. 3. & 6. & *pa.* 7. *c.* 4. §. 6 *et* 7. & *can.* 21. *cong.* 1. & *can.* 20. *congr.* 2.

* *Can.* 14. *Congr.* 1.

40 Procuret diligenter ne deſint deſignati Cōfeſſarii, qui domi in adminiſtratione ſacrament. cōfeſſionis & cōmunionis cū fructu exerceantur: quiq; extra domū ægrotorū cōfeſſiones audire, morientibus opem ferre, & eos, qui in carceribus, & hoſpitalibus inueniuntur, viſitare, & conſolari poſſint, & reliquis pietatis operibus, quæ in literis Apoſtolicis inſtituti noſtri, & conſtitutionibus proponuntur, incumbere; ſed hæc omnia ipſe iuxta ordinem à Prouinciali præſcriptum exequa-

par. 4. *c.* 8. §. 4. & *pa.* 7. *c.* 4. & *p.* 7. *c.* 4. §. 5. & 9. & *in bulla noſtri inſt. Pauli* 3. & *Iul.* 2.

tur, qui pro ratione loci, & copia noſtrorum metietur, quantum in huiuſmodi rebus operæ ſit ponendum.

Par.4. c.1. §.5. & p.7. c.4. §.8. 41 Curet, vt noſtri in ſpiritualibus exercitiis tradendis accurate exerceãtur, poſtquam ea in ſe fuerint experti; nullus tamẽ deberet ea tradere, niſi prudẽtia ac rerum ſpiritualium vſu ſatis probatus eſſet.

42 Si operariorũ copia ſuppetet, poterit ſuos mittere ad alia loca vicina, habito cõſenſu Prouincialis, vt ſimilib. operibus charitatis functi, domum, conſtituto tempore, redeant.

43 Non permittat eodẽ tempore omnes Sacerdotes abeſſe, ſed ſemper domi, aut in Eccleſia aliqui maneant, qui occurrentibus neceſſitatibus proximorum ſatisfacere poſſint.

44 Cum quis prædicationi, lectioni ſacræ, aut confeſſionibus audiendis vacat, prouideat, ne ſtudii tempus, aliaue neceſſaria illi deſint.

Part. 4. c. 8. §. 2. & p.7. c.4 §. 5. & 6. 45 Si quis ad ſacros ordines promouendus, aut in confeſſarium, vel concionatorem eſſe eligendus videbitur, Prouincialem admoneat.

46 Si quem ex iis, qui in Eccleſia noſtra aſſidue ad ſacramẽta accedunt, intelligeret vitæ ſuæ exemplo alios offendere, quãtum in ipſo eſt, remedium per confeſſariũ, vel aliquem alium conuenienti ratione adhibere curet.

47 Non

47 Non permittat, vt nostri curam mu- *Part. 6. c.*
lierũ religiosarum, & aliarũ quarum cum- 3. §. 5.
que suscipiant, vt ordinarie illarum confessiones audiant, vel ipsas regant: quãuis nihil repugnet aliquãdo apud eas concionari, aut semel vnius Monasterii cõfessiones speciales ob causas audire, quod tamẽ non fiet, nisi postulent ii, qui eis præsunt.

48 Etsi proprium Præpositi officium est, *Part 9. c.*
Domum sibi commissam diligenter, ac fi- 6. §. 1.
deliter gubernare, neque is propter aliud quidquam huic muneri deesse debet; si quãdo tamen per officii sui occupationes licebit, & concionari, & confessiones audire, & alia Societatis ministeria exercere poterit, ac debebit.

De ordine domestico. CAP. V.

49 QVotidie post orationem matutinam fiat sacrum, cui inter sint omnes, qui sacerdotes non sunt; nisi aliquibus propter peculiares causas aliud tempus ad sacrum audiendum concessum sit.

50 Tempore orationi, & examini assignato, sit aliquis, qui obseruet, nũ omnes iis vacent, quod & Ministeri ipse aliquando faciat, & Præpositus huic rei diligenter inuigilet.

51 Syndicum domi constituat, vbi Mini- *Part. 3. c.*
stri aut Subministri opera ad id nõ vtere- 1. §. 16. &
tur, cuius officiũ erit obseruare in omnib. *par. 4. c.*
quod ad honestatem, & decentiam exter- 10. §. 7.

nam pertinet, Ecclesiam, & domum in locis publicis perlustrando, & si quid, quod non conueniat, annotauerit, Superiori referendo.

52 A posteriore prandii signo ad cœnam, octo vt minimum horæ intersint: aliquid vero amplius vsque ad refectiunculam vespertinam diebus Veneris, & ieiuniorum, iuxta morem regionis,* à tempore autem, quo se nostri cubitum receperunt vsque ad signum, quo excitantur, septem.

* *Par. 3. c. 2. lit. E.*

Can. 6. Cong. 2. 53 Benedictio, & gratiarum actio in refectorio iuxta vsum breuiarii Romani in prima mensa fiant: in secunda vero, & priuata, retineri possunt antiqua benedictio, & gratiarum actio, quæ à singulis submisse, & stando fieri debent.

Can. 30. Congr. 1. 54 In mensa Sacerdotes præcedant alios ad eum gradum non promotos; sed nec inter Sacerdotes, nec inter eos, qui Sacerdotes non sunt vllus ordo constituatur.

55 Si aliqua de causa Præpositus primæ mensæ adesse non poterit, curet, vt minister adsit.

Part. 3. c. 2. lit. D. 56 A prandio & à cœna hora vna: diebus aũt veneris post collationem vespertinam dimidia recreationi religiose impẽdatur, idque in vno loco, si commode fieri poterit; sed neque extra huiusmodi horas labores

bores nimium continuari, sine aliqua conuenienti relaxatione, sinat.

57 Conferentiæ casuum conscientiæ bis singulis hebdomadis habeantur, quibus Sacerdotes omnes, qui commode poterunt, interesse debent; Præside docto aliquo, qui ea, de quibus agetur, luculentius explicare, ac definire possit.

De iis, quæ pertinent ad res temporales.

CAP. VI.

58 MAgno, & constanti animo speret à Diuina bonitate suæ Domui subsidia temporalia adiicienda, si & nostri ad quærendum Dei regnum sibi, & proximis serio incumbant, & ipse rationem indigentiæ, instituti nostri integritatem violari numquam permittat.

59 Habeat procuratorem, qui eleemosynas petat, cui alios ad eam rem substituere poterit, si necessarium iudicabit, ita tamen, vt quam paucissimi in mendicando occupentur. *par. 6. c. 2. §. 10.*

60 Singulis mensibus à Procuratore rationem accepti, & expensi præsente Ministro exigat, vt totius Domus administrationis ratio ipsi constet, eamq; reddere possit cui, & quando per Superiorem constituetur: caueat autem, ne Domus alieno ære grauetur. *par. 4. c. 2. §. 5. & par. 5. c. 3. §. 4. & lit. C.*

61 In iis, quæ ad rationem victus, & aliarum rerum vitæ necessariarum, aut con- *par. 6 c 2. §. vlt. & lit. N.*

uenientium ſpectant, quamuis curandum eſt, vt communis illa ſit, & valetudini noſtrorum accommodata: habenda tamen ſemper eſt ratio humilitatis, paupertatis, ac ſpiritualis ædificationis in Domino.

62 Vt curare debet, ne ii, qui in vinea Domini magno cum proximorum fructu ſe exercent, neceſſario ſubſidio priuati maiora bona relinquere cogantur, neve morbo, aut ætate debiles miniſterio fraternæ charitatis deſtituantur; ita iis, qui neutra ratione aliorum indigent opera, adiutores aſſignare non decet.

Par. 3 c. 2. lite. G. 63 Ægrotorum vero cura habeatur magna, & obſeruetur diligenter tam in victus ratione, quam in cæteris quod medicus præſcripſerit.

64 Si cui particulari quidpiam ab externo aliquo mittatur, id in communem vſum accipiatur, ac diſpenſetur.

* *In Ex. c. 2. §. 4. & pa. 4. c. 2. lit. E. &* 65 * Caueat, ne Domus ipſa, aliquiſve Profeſſorum, aut Coadiutorum reddibus Collegiorum, præterquam in rebus minimis vtatur.

pa. 6. c. 2. §. 3. 66 * Si quid ſtabile donatum, legatumve Domui fuerit, Prouincialē admoneat, vt quam primum vendatur, & pretium in

* *Par. 6. c. 2. lit. E.* vſus neceſſarios iuxta illius iudicium expendatur: temporis tamen opportunitas ad vendendum non eſt excludenda.

Can. 16. Congr. 2. 67 Lites forenſes fugiat, nec vllam inconſulto

consulto Prouinciali intentet, nec intentæ respondeat, nisi cogatur.

68 Si bona alicuius ex nostris distribuenda essent, si ineundi contractus, si fabrica alicuius momenti, & expensæ extraordinariæ faciendæ, aut si bona offerantur cum aliqua obligatione, rem ad Prouincialem deferat. *Par. 3. c. 1. §. 7. & 9. & can. 8. cong. 2.*

69 Depositum pecuniæ nullum prorsus admittat; aliarum vero rerum non nisi cautissime, dummodo sint eorum, quibus multum debeamus, aut alioqui id officii sine magna offensione, denegari nō possit.

70 Neminem ex nostris in causis ciuilibus, nedum criminalibus examinari (nisi, qui ad peccatum obligare potest, compelleret) permittat absque licentia, quam minime dabit, nisi in causis, quæ ad religionem Catholicam pertinent, aut alioqui piæ sint, & ita vni faueant, vt non in alterius detrimentum cedant. *Par. 6. c. 3. §. 8.*

71 Nullum domi iumentum equitandi causa ad vsum alicuius de ipsa Societate ordinarie habeatur,* nisi aut propter continenter infirmam alicuius valetudinem, aut propter publica negotia, id necessarium, & vrgens iudicaret Generalis. *Pa. 6. c. 2. §. 14. * Ibidem lit. K.*

De communicatione cum externis, & gratitudine erga fundatores, & benefactores.

CAP. VII.

72 MVlieres inuisere, aut ad eas scribere, nisi in necessitate, aut cum spe magni fructus, nostros non sinat, nec hoc quidem permittat, nisi viris valde probatis, & prudentibus.

Part. 3. c. 1. §. 14. 73 Non permittat fœminas domum nostram ingredi.

par. 6. c. 2. §. 9. 74 Curet, ne primarios viros inuisere nostri consueſcant, nisi sancto studio piorum operum ducerentur, vel quando intima beneuolentia in Domino coniuncti essent.

Part. 6. c. 2. §. 9. 75 Non sinat offerri munuscula, quæ magnatibus ad res maiores obtinendas offerri solent.

76 Non permittat, vt nostri cibum capiant apud externos; aut ab eis, cum ægrotant, visitentur, nisi causa non leuis momenti ad id concedendum moueret, quam eandem esse oportebit, si quando externus aliquis, ad mensam præsertim refectorii, inuitandus videretur.

Part. 10. lit. B. 77 Amicos conseruare, & eos, qui male erga nos affecti sunt, præcipue si homines sint non vulgaris auctoritatis; orationibus & rationibus conuenientibus in amicitiam reuocare, aut saltem, ne aduersarii sint, efficere studeat.

par. 4. c. 1. 78 Obseruet, quæ erga fundatores, & benefactores, tam viuos, quam mortuos obseruanda sunt, eisque gratitudinem ethi-

exhibeat, & si quam aliam obligationem Domus habet, ei satisfieri curet.

De iis, qui admitti petunt, ad Domum diuertunt, aut foras mittuntur.

CAP. VIII.

79 IN Societatem neminem admittat, nisi à Generali, vel Prouinciali id ipsi committatur, * sed de iis, qui admitti petunt, ad Prouincialem referat, vel scribat, quales illi sint, & quibus donis Dei præditi. * *par. 1. c. 1. §. 1.*

80 Si is, qui admitti petit, ad institutum Societatis valde idoneus videbitur, & necessitas vrgeret, poterit eum tanquam hospitem domi recipere, donec responsum à Prouinciali accipiat, vel ad eundem mittere, si expedire iudicauerit. *par. 1. c. 1. lit. A.*

81 Recedentem sine licentia ab alio loco Societatis, vel ab ea dimissum non admittat, sed si expedire videatur ad Prouincialem de eo scribat, & eius ordinationem expectet, illo domi vt hospite, vel in alio pio loco, si videbitur, detento. *par. 2. c. 4. §. 1. & lit. A.*

82 Charitatem magnam exhibeat erga alios de Societate per domum transeuntes, eosque amanter hospitio excipiat, * ac meminerit, se aliquo viatico, aut eleemosyna eos, si indigerent, iuuare posse: curet item diligenter dirigere, ac iuuare * *par. 4. c. 2. lit. F. & p. 6. c. 2. lit. D.*

expeditiones hospitum, qui negotiorum causa domi versantur.

83 Externi ne accipiantur hospitio, vt domi pernoctent, nisi ii sint, quibus multum debeatur, aut id officii sine magna offensione prætermitti non possit: qua in re habeatur præcipua ratio religiosorum, cum necessitatis causa ad nos diuertunt.

part. 3. c. 1. §. 3. 84 Cum quis domo egredietur, det ei socium conuenientem: si quando autem aliquis solus foras mittitur, is sit, cui merito possit confidere.

par. 7. c. 2. lit. M. par. 3. c. 2. lit. G. 85 Neminem ex sua Domo in alium locum mittat sine literis patentibus.

86 Si quis experimento comperiretur ferre non posse domus cælum, & male habere continenter cerneretur, vel alia ratione videretur mutandus, Prouincialē admoneat, an alio mitti debeat.

87 Profecturi ad alia loca ea, quam *sottanam* vocant, & in aliis interioribus indumentis, quibus vtuntur, priuari non debent, nisi forte ratio temporis, aut alioqui charitas suaderet melioribus esse commutanda. Reliqua vero omnia, quæ ad iter necessaria erunt, magna charitatis significatione ab eo loco, vnde mittuntur, subministrentur, sumptibus tamen eorum, quorum erit expensas itineris soluere.

REGV-

REGVLÆ RECTORIS.

De iis, quæ ad eius personam, & totius Collegii administrationem pertinent.

CAPVT I.

1 OMni studio enitatur, vt talis sit, qualis optatur in nostris Constitutionibus, primamq; officii sui curam in eo positam esse intelligat, vt oratione, & sanctis desideriis totum Collegium velut humeris suis sustineat. *Part. 4. c. 10. §. 4. & 5.*

2 Cõmunes Regulas ipse seruet, & particularia in cibo, indumentis, & aliarum rerum vsu, quantum fieri potest, vitet; & familiaritate, atque indulgentia cum quibusdam, alios ne offendat.

3 Intra annum postquam officium Rectoris prima vice inierit, quadraginta diebus Christianã doctrinam eo modo, quo in secunda congregatione expositum est, legat, aut doceat, sed ex causa per alium id munus cum facultate Prouincialis obire poterit. *Part. 4. c. 10. §. 10. & Cã. 15. Congr. 2.*

4 Consuetudines receptas, & à Generali, vel Prouinciali approbatas seruet, ac seruari faciat: Si tamen aliqua alia à præ-

cedenti Rectore inducta fuerit, non mutet inconsulto Prouinciali: ipse vero, nisi suo Superiore approbante, nullam introducat.

Part. 4. *c.* 10. §. 5. & 6. 5 Eos, qui domestica obeunt ministeria (exceptis quibusdam, quorum electio ad Prouincialem pertinet) prudenter constituat, suas cuiq; regulas tradat, aliquando visitet, & prout in Domino conuenire iudicabit, vel in eisdē ministeriis detineat, vel ab eis remoueat. * Quia vero officia quædam, vt bene fiant, experientiam requirunt, qui ad ea idonei inuenientur, nō facile mutari debebunt.

* *Ibidem lit. E.*

part. 4. *c.* 10. §. 6. 6 Vt prospicere officialibus de subsidio, si necessarium id fuerit, ne labore grauentur, debebit; ita, cum tempus vacuum illis fuerit, vt vtiliter illud impendant diuino seruitio curabit.

part. 3. *c.* 1. §. 11. 7 Etsi potestatem habet designandi Confessarios suis subditis, ordinarium tamen Confessarium Collegii non constituet sine approbatione Prouincialis.

part. 6. *c.* 1. §. 8 Quamuis in virtute obedientiæ iubere possit, non nisi ratissime, & ex graui, ac vrgenti causa id faciat.

9 Ordinarias tantum pœnitentias imponat, quales sunt parua mensa, publica reprehensio, conclusio in circulo, edere sub mensa, osculari aliorum pedes, orare

in

in refectorio, dicere culpam suam, subtractio cibi vsque ad panem & aquam, si res postulauerit disciplina publica in refectorio, & alia exercitia humilia & domestica.

10 Sicut ad Rectorem pertinet dispensare in Regulis, Constitutionibus, & Decretis congregationum generalium cum particularibus quando necesse erit; sic & cum dispensauerit in rebus maioris momenti, quæ videntur vrgere, & in quibus sine graui incommodo Prouincialis responsum expectari non potest, eum primo quoque tempore de huiusmodi dispensatione, ac eius causa admonere. *Part. 4. c. 10. lit. E. & Par. 9. c. 3. §. 8.*

11 Nomina eorum, qui vota solemnia, vel simplicia emiserunt, in libro ad hoc parato notentur: in Professis quidem, & Coadiutoribus formatis cum nominibus admittentium: in reliquis vero post biennium cum nominibus celebrantium, adnotato loco, & tempore, iuxta Constitutiones. *Par. 5. c. 3. §. 4. & c. 4. §. 4.*

12 Quas habeat facultates, partim ex iis, quæ ipsi, in his regulis conceduntur, partim ex compendio facultatum Societatis intelligat, vt in iis, quas non habet, sciat ad Superiorem recurrere.

De iis, quæ Rectorem & ad bonam administrationem iuuabunt.

CAP. II.

13 SIt solicitus, ne Minister, & reliqui Officiales suo desint officio, omissis aliis, quæ possent impedire.

Part. 4. c. 10. §. 7. & par. 9. c. 6. §. 14.

14 Singulis vel saltem alternis hebdomadis cum suis consultoribus conueniat, (nisi pro re nata aliquid extraordinarie esset consultandum) deque rebus maioris momenti, quæ pro temporum, & negotiorum varietate occurrunt, cum illis agat: quanquam iis auditis penes ipsum erit de singulis statuendi facultas.

15 Consultores, alioſque omnes, cum ei aliquid proponunt, libenter, ac benigne excipiat, & præcipue* eum, cui Monitoris officium commissum est, efficiatque, vt in suo Collegio, quæ in formula scribendi præscripta sunt, accurate seruentur.

**Par. 9. c. 4. §. 4.*

16 Habeat librum, in quo scribantur visitationes Collegii à Generali approbatæ, in quo etiam scribantur ordinationes aliæ alicuius momenti, quæ à Generali mittuntur: & quæ perpetuæ fuerint, ab iis, quæ temporariæ sunt, seperatim notentur: alia vero quæ Visitator & Prouincialis præscripserint, an alio libro scribantur.

17 Institutum Societatis cognoscat ex lecti-

lectione literarum Apostolicarum, Constitutionum, & Decretorum generalium Congregationum: magis autem particularia ex lectione Regularum, tam communium, quam officii sui, & aliorum, qui sub ipsius cura sunt, ac Prouincialis, & Compendii facultatum Societatis, atque ex obseruatione consuetudinum receptarum, ac demum ex recursu ad Superiorem in iis; de quibus dubitabit.

18 Libellum habeat, in quem referat quæcunque sibi ad bonum Collegii statum subinde occurrent, ne memoria excidant, præcipue illa, de quibus ad Generalem, vel Prouincialem scribendum putat.

19 Pro occurrentibus necessitatibus communibus & priuatis, Missas & orationes suorum, moderate tamen, iuxta consuetudinem Societatis applicare poterit. *Par. 2. c. 13 §. 2. & par. 7. c. 2. lit. M. & c. 4. §. 3. & 4. & par. 10. lit. B.*

De cura nostrorum in spiritu.

CAP. III.

20 CVret, vt cuique in suo officio integram obedientiam Collegiales præstent, & officiales Ministro, & sibi etiam omnes, studeatque eisdem exemplo obedientiæ præire, quam ipse suis Superioribus, quos Christi loco habet, præstare debet. *Part. 4. c. 10. §. 8.*

par.4.c.10 §.5.&p.6. c.1.§.1.& pa.10.§.9. & in proœm.detl.

21 Det operam, vt Constitutiones, & Regulæ obseruentur: omnibus Collegialibus cum omni solicitudine inuigilet, eosdem quæ ab iis, quæ nocere possint, domi & foris defendat, cum præueniendo, tum etiam, si quid mali acciderit, remedium adhibendo, ita vt in virtutibus, & literis proficiant.

InEx.c.4. §.36.38. & 41. & par.6 c.1. §.2.

22 Efficiat, vt sibi, vel aliis ab ipso deputatis statis temporibus ratio conscientiæ reddatur à suis, iuxta modum, qui in officio Prouincialis præscribitur, & instructionem ad reddendam conscientię rationem: & aliquos præterea matutiores Patres assignet, qui eorum cõfessiones generales excipiãt, nisi Prouincialis tunc adsit.

par.4.c.4. §.5.&p.5. c.4.§.6. & can.14. cong.2.

23 Meminerit, vt Scholastici, & Coadiutores non formati bis singulis annis circa festa Circumcisionis Domini nostri & Apostolorum Petri & Pauli, vota sua renouent, præmissis iis, quæ fieri solent.

part 3.c.1. §.28.

24 Singulis, vel alternis diebus veneris exhortationem nostris vel ipse faciat, vel aliquis alius, qui rationem nostri instituti bene teneat, in qua agatur de obseruatione Constitutionum & Regularum, de fraterna charitate, humilitate, patiẽtia, mortificatione, & aliis virtutibus, præsertim de obedientia, tametsi exhortationis loco spiritualis collatio eisdem de rebus aliquando haberi potest.

25 Cre-

25. Crebro, & magna charitatis significatione alloquatur subditos, eorumque necessitatibus non corporis tantum, sed multo etiam magis animæ; paterno affectu prospiciat. Si quem vero intelligat aliqua tentatione pulsari, præsertim graui, eius peculiarem curam, & solicitudinem, non solum per se, sed etiam si necesse fuerit, per alios gerat: nec remedium longius differendo, difficiliorem morbi curationem reddat.

26. In correctionibus, & pœnitentiis iniungendis rationem habebit, dispositionis personarum, & ædificationis vniuersalis, & particularis earum ad gloriam Dei. *Part. 3. c. 1. §. 15.*

27. Nisi prudentia rebus particularibus adhibita aliter procedendum dictauerit, illud in correctionibus obseruet, vt ii, qui peccant, primo in charitate, & dulcedine admoneantur: secundo in charitate quidem, sed eo tamen modo, vt eis confusio, & rubor iniiciat: tertio amori ea, quæ timorem incutiant, si opus erit, adiiciant. *part. 3. c. 1. lit. N.*

28. De publicis defectibus publica debet esse pœnitentia, iis tantum, quæ ad omnium ædificationem faciunt, declaratis. *part. 3. c. 1. lit. N.*

29. Poterit mittere interdum aliquem ex suis, vt ostiatim petat eleemosynam, aut vt inseruiat hospitali, aut comitetur

emptotem, aut in plateis concionetur, Christianam ve doctrinam doceat, prout magis in Domino expedire videbitur, habita ratione ædificationis, & spiritualis vtilitatis nostrorum.

in Ex. c. 1. lit. C. 30 Delegare poterit Confessario, vel aliis vices suas, vt eas pœnitentias approbent, vel improbent; quas, ad maiorem sui spiritus profectum, assumere quisque volet.

in 1. Cong. tit. 6. decr. 17. & in Ex. c. 1. §. 6 31 In danda facultate ieiunandi, sicut & in aliis pœnitentiis concedendis, videat, ne mensuram rectæ rationis excedat; detque operam, vt omnes intelligant ad singularitatem non pertinere, si quis ieiunet aliis non ieiunantibus; dummodo ordinaria consuetudo ieiunandi, quæ iuxta Constitutionem non sit, non introducatur.

part. 3. c. 1. §. 18. 32 Vnio, & conformitas mutua diligentissime curanda est, * nec ferenda inter vllos domesticorum perturbatio, vel ira mutua: si quid autem huiusmodi accideret, curet, vt statim cum satisfactione debita in gratiam inuicem redeant.

** Ibidem lit. P.*

part. 3. c. 1. §. 19. 33 Tam ipse, quam omnes alii Sacerdotes, qui ei videbuntur, iuxta Constitutiones, aliquando intra annum, officium vel officia eorum, qui domi inseruiunt, ad tempus aliquod obibunt.

part. 4. c. 4 lit. B. 34 Non permittat nostros Scholasticos fre-

frequẽtius, quam octauo quoq; die communicare, niſi particulares ob cauſas, habita magis ratione neceſſitatis quam deuotionis: diebus tamen ſolemnibus in hac re diſpenſare poterit. Coadiutoribus vero, & iis, qui literis non dant operam, longe facilius concedi poteſt, vt etiam intra hebdomadam communicent, & Præfecto rerum ſpiritualium aut Confeſſario delegari, vt id concedat iis, quos ea ratione magis in ſpiritu iuuari in Domino iudicabit.

35 Videat ſcripta, & literas omnes, quæ ſcribuntur ad domeſticos, & quas ipſi aliis ſcribunt, aut aliquem virum fidelem, & qui donum diſcretionis habeat, Domi conſtituat, qui eas lectas reddat, aut non reddat, prout in Domino magis expedire iudicabit, ſibique referat, ſi quid inuenerit quod tanti momenti ſit, vt de eo Superior mouẽdus videatur: res autem vanas, aut quæ alia ratione offendere poſſint, neminem ſcribere permittat: nec ſigillum quemquam habere ſinat ſine Prouincialis facultate. *in Ex. c. 4. §. 6. & p. 3. c. 1. lit. E.*

36 Non ſint in Collegio arma, nec inſtrumenta muſica, nec libri laſciui, aut vani; nec nouæ vllæ recreationes introducãtur. *pa. 3. c. 1. §. 14. & lit. M.*

De literarum ſtudiis. CAP. IV.

37 NEminem ad inchoanda ſtudia admittat, nec eos, qui ad illa ex Pro- *p. 4. c. 5. §. 2. & c. 13. §. 4.*

uinciali commissione admissi fuerint, ad aliam facultatem promoueat, absque eiusdem Prouincialis approbatione, cui post maturam considerationem, & examen, de vnoquoque suo tempore significabit, quid sentiat.

Pa.4.c.6. §.3. 38 Impedimenta remoueat, quæ à studiis animos Scholasticorum auocãt, qualia sunt nimiæ mortificationes, vel deuotiones, vel externæ occupationes. * Et circa illorum valetudinem peculiari cura animaduertat, vt & in laboribus mentis, modum seruent, & in iis, quæ ad corpus pertinent, religiosa commoditate tractẽtur, vt diutius in studiis perseuerare tam in literis addiscendis, quam in eisdem exercendis ad Dei gloriam possint.

par 4.c.6. §.15. 39 Videat, quomodo Professores omnes suo munere fungantur, curetq; diligenter
Pa.3.c.1. §.18. *& li.* O. *& p.* 4. *c.5.§.4.& p.8.c.1.§.8.& lit.K.* à Philosophiæ & Theologiæ Professorib. ea seruari circa opinionum diuersitatem, quæ in * Constitutionibus, & ratione studiorum præscripta sunt. * Intelligat etiam per se, vel per alios, quo modo Scholastici in suis studiis proficiant; quod si animaduerteret aliquem in iis inutiliter
Par.4.c.6.§.15. tempus terere, ad Prouincialem referat.

Par.4.c.13§.5.& p.6.c.2.li.D. 40 * Singulis hebdomadis dies vnus saltem à prandio Scholasticis ad quietem destinatus sit, in quo eos ad hortum, aut prædium Collegii, vel alio exercitii corporis

poris, vel recreandi animi gratia mittere poterit: In reliquis autem studiorum intermissionibus sequatur ordinem à Generali, vel Prouinciali constitutum.

41 Etsi præceptorem publicum in scholis instituere non potest absq; Prouincialis facultate, ad tempus tamen necessitatis gratia id facere poterit. *Pa.4. c.6. lit. F.*

42 In actibus promouendorum ad gradus literarios (ad quos nostri sine facultate Generalis promoueri non possunt) si qua in re alicuius momenti dispensatione opus esset, Prouincialem admoneat. *par.4. c.6. §.17. &c. 15.§.4.*

43 Constitutiones, siue regulæ, quæ ad Scholasticos Societatis pertinent, publicè in refectorio bis, aut ter singulis annis legantur. *Part. 4. c. 10. lit. L. cã. 16. cõg. 2.*

44 Sub finem studiorum cuiusq;, suarum esse partium Rector intelligat, auditis cõsultoribus Prouincialem de vniuscuiusq; talento admonere; & quantum singuli profecerint, referre, * & num aliqui ad sacros ordines promouendi sint, * aut in Confessarios, aut Concionatores, aut Lectores eligendi, proponere. *Pa 4. c.9. §.3.* * *Ibidem c.6. lit. C. &c. 8.§.2.* * *Par.7.c. 4.§.5.*

De ordine domestico.

CAP. V.

45 QVotidie post orationem matutinam fiat sacrum, cui intersint

omnes, qui sacerdotes non sunt; nisi aliquibus propter peculiares causas aliud tempus ad sacrum audiendum concessum sit.

In Ex. c. 4. §. 25. & p. 3. c. 1. §. 11. 46 Quando nostri ad sacram communionem accessuri sunt, præsertim diebus Dominicis, curet, vt in Ecclesia (si commode fieri potest) id faciant, separati tamen ab externis, quantum locus feret.

47 Tempore orationi, & reliquis exercitiis designato, sit aliquis, qui obseruet, num omnes in iis vacent, quod etiam Ministri & ipsemet Rector aliquando faciat.

Par. 3. c. 1. §. 16. & p. 4. c. 10. §. 7. 48 Syndicum domi constituat, vbi Ministri, aut Subministri opera ad id non vteretur, cuius officium erit obseruare in omnibus, quod ad honestatem, & decentiam externam pertinet, Ecclesiam & domum in locis publicis perlustrando, & si quid quod non conueniat, annotauerit, Superiori referendo. * Præter hunc alios particulares Syndicos in classibus singulis habeat, qui quantum fieri poterit, ex prudentioribus, & maturioribus deligantur.

** Ibidem 17. §. 7.*

Par. 3. c. 2. §. 4. 49 Omnes, præter illos, quos ipse iudicauerit excipiendos, horæ quadrantem ante prandium, vel cœnam, corporis exercitationi tribuant.

50 A posteriore prandii signo ad cœnã, octo vt minimum horæ intersint: aliquid vero amplius vsq; ad refectiunculã vespertinam

tinam diebus veneris, & ieiuniorum, iuxta morem regionis; * à tempore autem, quo se nostri cubitum receperunt vsq; ad signum, quo excitantur, septem. *Par.3.c.2. lit.E.*

51 Benedictio, & gratiarum actio in refectorio iuxta vsum breuiarii, Romani in prima mensa fiant: in secunda vero, & priuata, retineri possunt antiqua benedictio, & gratiarum actio, quæ ab singulis submisse & stando fieri debent. *Can.6. Cong.1.*

52 In mensa Sacerdotes præcedant alios ad eum gradum non promotos; sed nec inter Sacerdotes, nec inter eos, qui Sacerdotes non sunt, vllus ordo constituatur. *Can.30. Can.1.*

53 Si aliqua de causa Rector primæ mensæ adesse non poterit, curet, vt minister adsit.

54 Dominicis diebus, & festis, si commode fieri potest, & aliis etiam, si Superiori videatur, sint aliqui pro multitudine Scholarum à Superiore delecti, qui inter cœnandum pro lectione concionem habeant, quibus conueniens aliquod tempus eodem die ad se parandum, pro Superioris arbitrio dandum erit. *Par.3.c.2. §.5. & c.1. & in E. c.4. §.25.*

55 A prandio & à cœna hora vna: diebus autem veneris post collationem vespertinam dimidia recreationi religiose impendatur, idque in vno loco, si commode fieri poterit: sed neque extra huiusmodi horas labores nimium continuari sine *Par.3.c.2. lit.D.*

aliqua conuenienti relaxatione sinat.

part.3.c.1. 56 Scholastici omnes, vbi aliqua fuerit
§. 21. eorum copia, pro more Societatis (nisi quis eximendus videretur) diebus saltem Dominicis ad finẽ recreationis post prandium in tonis, seu ratione concionandi exerceantur, de iis crebro tractantes, quæ ad sui abnegationem, & in virtutibus profectum, & fraternam charitatem spectant.

De iis, quæ pertinent, ad res temporales.

CAPVT VI.

par.4.c.2. 57 SIngulis mensibus à procuratore
§ 5. & pa. rationem accepti, & expensi præ-
9.c.3.§.4. sente Ministro exigat, vt totius Domus
& lit.C. administrationis ratio ipsi constet, eamq; reddere possit cui, & quando per Superiorem constituetur: caueat autem, ne Collegium ære alieno grauetur.

part.3.c.2. 58 In iis, quæ ad victum, vestitum, &
§. 3. habitationem, & alia corpori necessaria pertinẽt, curet, vt quamuis sit, in quo probetur virtus, & sui ipsius abnegatio, non desit tamen, quo sustentetur natura, habita conuenienti ratione personarum in
**pa.3.c.2.* Domino. * Cum Scholasticis vero in iis,
lit.C. quæ ad vestitum attinent, magis quam cũ iis, qui probantur exterioris decentiæ ratio habeatur.

59 Ægro-

59 Ægrotorum cura habeatur magna, & obseruetur diligenter tam in victus ratione, quam in cæteris, quod Medicus præscripserit. *par. 3. c. 2. lit. G.*

60 Si cui particulari quidpiam ab externo aliquo mittatur, id in communem vsum accipiatur, ac dispensetur.

61 * Caueat, ne qua Domus Professorum, aut aliquis eorum, vel Coadiutorum formatorum redditibus Collegii sui, præterquam in rebus minimis vtatur, nisi is, eidem Collegio necessarius sit, aut conueniens, vt in eo commoretur. **In Ex 1. 1. §. 4 & par. 4. c. 2. lit. F. & p. 6 c. 2. §. 3.*

62 Litis forenses fugiat, nec vllam inconsulto Prouinciali intentet, nec intentæ respondeat, nisi cogatur. *Can. 26. Cong. 2.*

63 Si bona alicuius ex nostris distribuenda essent, si ineundi contractus, si fabrica alicuius momenti, & expensæ extraordinariæ faciendæ, aut si bona offerãtur Collegio cum aliqua obligatione, rem ad Prouincialem deferat. *pa. 3. c. 1. §. 7. & 9. & cã. 3. cong. 2.*

64 Depositum pecuniæ nullum prorsus admittat; aliarum vero rerum non nisi cautissime, dummodo sint eorum, quibus multum debeamus, aut alioqui id officii sine magna offensione, denegari nõ possit.

65 Neminem ex nostris in causis ciuilibus, nedum criminalibus examinari (nisi qui ad peccatum obligare potest, compelleret) permittat absque licentia, quam *par. 6. c. 3. §.*

minimè dabit, nisi in causis, quæ ad religionem catholicam pertinent, aut alioqui piæ sint, & ita vni faueant, vt non in alterius detrimentum cedant.

De auxilio animarum, communicatione cum externis, & gratitudine erga fundatores, & benefactores.

CAP. VII.

par.4.c.8. §.3. & 5a. 7.c.4.§.6. & 7.

66 DEt operam, vt à nostris ministeria Societatis iuxta Prouincialis præscriptum, & cuiusque talentum exerceantur non solum in nostra, sed etiam in aliis Ecclesiis, carcerib. & aliis locis, quantum cõmodè fieri poterit, * nominatimque ministeriũ doctrinæ Christianæ commendatum habeat.

**Can. 22. Congre. 1. & can. 20 congre. 2.*

Par.4. c.1. §. 5. & 7. 4.c.4.§.3.

67 Curet, vt nostri in spiritualibus exercitiis tradendis accurate exerceantur, postquam ea in se fuerint experti; nullus tamen daberet ea tradere, nisi prudentia, ac rerum spiritualium vsu satis probatus esset.

Par.6 c.3. §.5.

68 Non permittat, vt nostri curam mulierum religiosarum suscipiant, & aliarum quarumcunq;, vt ordinarie illarum confessiones audiant, vel ipsas regant; quamuis nihil repugnet aliquando apud eas cõcionari, semel aut vnius Monasterii cõfessiones speciales ob causas audire; quod tamen

men non fiet, nisi postulent ii, qui eis præsunt.

69 Etsi proprium Rectoris officium est, Collegium sibi commissum diligenter, ac fideliter gubernare, neque is propter aliud quicquam huic muneri deesse debet; si quando tamen per officii sui occupationes licebit, & concionari, & confessiones audire, & alia Societatis ministeria exercere poterit. *Par.9.c.6. §.1.*

70 Mulieres inuisere, aut ad eas scribere, nisi in necessitate, aut cum spe magni fructus, nostros non sinat, nec hoc quidē permittat, nisi viris valde probatis & prudentibus.

71 Non permittat fœminas Collegium nostrum ingredi. *Par.3.c.1. §.14.*

72 Curet, ne primarios viros inuisere nostri consuescant, nisi sancto studio piorum operum ducerentur, vel quando intima beneuolentia in Domino coniuncti essent. *Par.6.c.1. §.9.*

73 Non sinat offerri munuscula, quæ magnatibus ad res maiores obtinendas, offerri solent. *Par.6.c.2. §.9.*

74 Non permittat, vt nostri cibū capiant apud externos, aut ab eis, cum ægrotant, visitentur, nisi causa non leuis momenti ad id concedendū moueret; quam candē esse oportebit, si quando externus aliquis ad mensam, præsertim refectorii, inuitandus videretur.

p4.4.c.10. lit.C &p. 10.lit.B. 75 Amicos conseruare, & eos, qui male erga nos affecti sunt, præcipue si homines sint non vulgaris auctoritatis, orationib. & rationibus conuenientibus in amicitiam reuocare, vel saltem, ne aduersarii sint, efficere studeat.

Par.4.c.1. 76 Obseruet, quæ erga fundatores, & benefactores, tam viuos quam mortuos obseruanda sunt, eisque gratitudinem exhibeat: & aliis obligationib. si quas Collegium haber, satisfieri curet.

De iis, qui admitti petunt, ad Collegium diuertunt, aut foras mittuntur.

CAP. VIII.

77 IN Societatem neminem admittat, nisi à Generali, vel Prouinciali ipsi committatur, * sed de iis, qui admitti petunt, ad Prouincialem referat, vel scribat, quales illi sint, & quibus donis Dei prædicti.

** part.1.c. 1.§.2.*

part.1.c.1. lit.A. 78 Si is, qui admitti petit, ad instituti Societatis valde idoneus videbitur, & necessitas vrgeret, poterit eum tanquam hospitem Domi recipere, donec responsum à Prouinciali accipiat, vel ad eundem mittere, si expedire iudicauerit.

P4.2.c.4. §.1. & lit. A. 79 Recedentem sine licentia ab alio loco Societatis, vel ab ea dimissum non admittat, sed si expedire videretur, ad Prouincialem de eo scribat, & eius ordinationem

onem expectet; illo domi vt hospite, vel in alio pio loco, si videbitur, detento.

80 Charitatem magnam exhibeat erga alios de Societate per Collegium transeuntes, eosque amanter hospitio excipiat, *ac meminerit se aliquo viatico, aut eleemosyna eos, si indigerent, iuuare posse: curet item diligenter dirigere ac iuuare expeditiones hospitum, qui negotiorum causa domi versantur. *par. 4. c. 2. lit. F. & p. 6. c. 2. lit. D.

81 Externi ne accipiantur hospitio, vt domi pernoctent, nisi ii sint, quibus multum debeatur, aut id officii sine magna offensione prætermitti non possit: qua in re habeatur præcipua ratio religiosorum cum necessitatis causa ad nos diuertunt.

82 Cum quis domo egredietur, det ei socium conuenientem: si quando autem aliquis solus foras mittitur, is sit, cui merito possit confidere. *part 3. c. 1. §. 3.

83 Neminem ex suo Collegio in alium locum mittat sine literis patentibus. *par. 7. c. 2. lit. M.

84 Si quis experimento comperiretur ferre non posse Collegii cælum, & male habere continenter cerneretur, vel alia ratione videretur mutandus, Prouincialem admoneat, an alio mitti debeat. *par. 3. c. 2. lit. G.

85 Profecturi ad alia loca, ea, quam *sotianam* vocant, & aliis interioribus indumentis, quibus vtuntur, priuari non de-

bent, nisi forte ratio temporis, aut alioqui charitas suaderet, melioribus esse commutanda. Reliqua vero omnia, quæ ad iter necessaria erunt, magna charitatis significatione ab eo loco, vnde mittuntur subministrentur, sumptibus tamen eorum, quorum erit expensas itineris soluere.***

REGVLÆ EXAMINATORIS.

Qua in Examinatore requirantur, & quid præstare debeat.

CAP. I.

Part.1.c.1. §.4. 1 QVi examinat eos, qui Societatem ingredi petunt, habeat oportet cognitionem rerum eiusdem Societatis, ac zelum boni progressus ipsius, vt nulla ratione dimoueri ab eo possit, quod magis in Domino conuenire iudicauerit.

Par.1.c.1. lit.C. 2 Moderatus admodum sit in admittendi desiderio: nam vt par est solicite cooperari vocationi diuinæ, vt augeatur in Societate numerus operariorum vineę Christi; ita diligenter curãdum est, ne quis admit-

mittatur, nisi qui illis Dei donis præditus sit, quæ ad ipsius gloriam hoc institutum exigit.

3 Quando aliquis Societatem ingredi petit, primus ipse aget cum eo, vt intelligat quæ sint eius dotes, & vocatio:* si quis autem clare deprehenderetur ineptus ad institutum Societatis, Superiori significet, & accepta ab eo facultate, illum consilio, & si quid aliud charitas suggerit, adiutum, statim dimittat:* alios vero ad eos mittat, qui à Superiore designati fuerint, vt cum illis colloquantur. *part.* 1. *c.* 1. §. 3. * *Ibidem c.* 4. §. 2. * *Eodem c.* 4. *lit. D.*

4 Postquam omnes designati, eum, qui admitti desiderat, allocuti fuerint, curet examinator, vt à Superiore vocentur, & referant, quid de eo sentiant: Superior autem, quid facto opus sit, constituet.

5 Si ille, qui ingredi cupit, nulli fuerit domi satis notus, intellecto eius nomine, & eorum, quibus cognitus est, extra domum inquiri poterit, cuiusmodi homo ille sit; iuuabit etiam ad hoc ipsum, si ad sacramenta in Ecclesia nostra frequenter accedat. * Quod si adhuc de eo dubitaretur, non parum confert, si in spiritualibus exercitiis constituatur: quibus peractis, si res nondum constaret, intelligat à Superiore vtrum differendum responsum, aut omnino dimittendus sit. *par.* 1. *c.* 4. *lit. D.* * *ib.* §. 3. & *lit. G.*

Breue examen, quo vti debet cum iis qui ingredi petunt.

CAP. II.

In Ex. c. 2. & p. 1. c. 3.

6 IN primis qui admitti vult, interrogetur decenter de quinque impedimentis essentialibus, prudenter tamen, vt ea impedimenta esse, quæ à Societate excludunt, ille non intelligat, ne verum occultandi occasionem accipiat.

In Ex. c. 2. §. 7.

7. Si aliquod ex iis impedimentis in quoquam detegeretur, non est quod vlterius procedatur, sed quoad fieri poterit, cum consolatione dimittatur; si tamen in eo dona aliqua Dei illustriora cernerentur, prius oporteret rem omnem cum Superiore conferre.

In Ex. c. 3 §. 13.

8. Si nullum tale impedimentum esset, vlterius interrogetur, an omnino decreuit seculum relinquere, quibus de causis, aut quomodo desideria hæc ei in mentem venerint, & quam dudum ea habuerit, an in hac animi sententia remissior aliquando factus fuerit, & quatenus.

In Ex. c. 3. §. 14.

9. A quo tempore deliberauerit Societatem ingredi, & quid ipsum impulerit, vt hoc potius quam aliud institutum amplecteretur. An à quoquam, præsertim è nostris, primũ ad id motus fuerit. Num deliberatum habeat animi propositum viuendi & moriendi in Domino in hac Socie-

Societate. Et an fuerit in eam alias admissus, & quare sit egressus.

10 Num habeat æs alienum, aut alias obligationes. * Num morbum aliquem occultum, vel manifestum, & an hæreditarium, vel defectum in aliqua sui parte patiatur. *In Ex. c. 3. §. 6.* ** Ibidem §. 8.*

11 Interrogetur de ætate, Patria, * Parentibus, & eorum conditione, an rerum temporalium penuria premantur, & an ea causa, vel quacunque alia necessario ipsius opera indigeant, aut probabiliter indigere possint. *In Ex. c. 1. §. 1.* ** Ib. §. 2.*

12 An sit ex legitimo matrimonio, nũ à progenitoribus iam olim Christianis, an à modernis, vel hæreticis descendat. An aliquis ex eius progenitoribus notatus fuerit, vel declaratus ob aliquem errorem contra nostram Christianam, & Catholicam religionem. *In Ex. c. 3. §. 2.*

13 Si literis præditus est, interrogetur, vbi eis operam dederit, quantum profecerit: Ingenii autem & iudicii specimen ex sermone, & aliis coniicere licebit. *In Ex. c. 5. §. 1.*

14 Si Coadiutor est futurus, petatur de ætate, ac viribus; an omnino sorte Marthæ contentus futurus sit, & num aliquam artem nouerit; & obseruetur, an ad virtutem, & deuotionem propensus sit. *Part. 1. c. 2. §. 2. & 3.*

15 Tandem curandum est, vt qui ad-

Par. 1. c 4. §. 5. mitti desiderant, summam nostri instituti, probationesque, ac difficultates, quæ in eo sunt, bene intelligant: De iis vero, quæ hic interrogantur, aut de instituto explicanda dicuntur, plura, aut pauciora iuxta personarum qualitatem, & cognitionem inquiri, & explicari poterunt.

16 Reliqua, quæ ad officium Examinatoris pertinent, si quando cum iis qui in prima probatione sunt, vel aliis nostris illi obeunda erunt, petat ex officio Magistri Nouitiorum.

17 Cæteri vero à Superiore designati, vt cum illis colloquantur, qui admitti petunt, iisdem fere interrogationibus vtentur, exceptis iis, quæ interrogato ruborem iniicere possunt.

REGV-

REGVLÆ MAGISTRI NOVITIORVM.

De iis, quæ ad eius personam, & institutionem pertinent.

CAP. I.

1 REm esse magni momenti sibi commissam intelligat, quādoquidem ex prima Nouitiorum institutione, pender maiori ex parte eorundem profectus, & spes nostræ Societatis in Domino, curetq; vt in dies per studium propriæ perfectionis, instrumentum aptius ad eos iuuandos reddatur.

2 Amabilem se præstet, & vitæ integritate, ac discretione ita se gerat, vt omnes, qui in probatione sunt, ad eum in suis tentationibus confidenter confugiant, eique seipsos confidenter aperiant, & ab eo consolationem & auxilium in omnibus in Domino sperent. *Par. 3. c. 1. §. 12.*

3 In Domibus probationis separatis præter has regulas officii sui, habeat etiam regulas, & omnes facultates aliorum Rectorum, exceptis iis, quæ Nouitiatui non conueniunt.

4 Habeat socium Sacerdotem fidelem & in rebus spiritualibus exercitatum à Prouinciali designatum, qui in iis, quæ

in Nouitiatu agenda sunt, sit eius Coadiutor. Habeat etiam aliquem fratrem ex antiquioribus in virtute probatum, & prudentem, qui iuxta ordinem obedientiæ, significet vnicuique exercitia exteriora, in quibus occupandi sint, & manu ducat illos, cum opus est, ad illa facienda.

5. In Domo probationis coniuncta Domui Professorum vel Collegio, habitatione tamen distincta, Magister Nouitiorum erit subordinatus Præposito, vel Rectori; non tamen erit sub obedientia Ministri, sicut nec eius socius: in ea autem Domo vel Collegio cœnatio sit communis, mensa aliqua Nouitiis & eorum Magistro designata.

6 Hic Magister Nouitiorum pœnitentias in Nouitiatu tantum suis Nouitiis imponere poterit, extra vero, non nisi consulto Superiore.

7. Habeat hic idem Magister Nouitiorum potestatem ordinariam absoluendi à casibus reseruatis Nouitios, qui sub ipsius cura degunt, nisi eius Superiori hæc facultas aliqua de causa restringenda videretur.

8. Versatum esse oportebit in lectione librorum spiritualium, vt deceptiones, quæ in spirituali vita accidunt, non tantũ experimẽto, sed etiam lectione intelligat. Quibus autem vtiliter ipse vti poterit, ii

fere

feresunt, qui in subiecto catalogo numerantur. Nouitiis vero eos tantum legendos tradet, qui nostro instituto conueniunt, ne quid ab eo alienum hauriant, aut quacumque ratione quicquam detrimenti capiant.

LIBRI AD VSVM MAGISTRI Nouitiorum accommodati.

Basilii Ascetica, & Regulæ.
Gregorii Moralia.
Augustini Confessiones, & Meditationes.
Bernardus.
Bonauenturæ Opuscula.
Cassianus.
Homiliæ Dorothei, Macharii, Cæsarii Arelatensis Episcopi.
Opuscula Ephrem, Nili, Esaiæ Abbatis.
Diadocus.
Vgo de S. Victore de Claustro animæ.
Ricardus de S. Victore.
Vmbertus de eruditione Religiosorum.
Innocentius de cõtemptu mundi.
Thomas de Kempis de imitatione Christi, & alia eius opuscula.
Vincentii tractatus de vita spirituali.
Ludouici Blosii opera.
Dionysii Carthusiani opuscula.
Albertus Magnus de Virtutibus.
Epistolæ Catharinæ Senensis.
Landulphus de vita Christi.

HISTORICI.

Gregorii Dialogi.

Gregorius Turonēsis De gloria Cōfessorum, & vita S. Martini.
Eusebii historia Ecclesiastica.
Seuerus Sulpitius de vita S. Martini.
Vitæ patrū selectæ.
Vitæ SS. Lipomani, & Surii.
Petrus Damianus
Petrus Cluniacensis de miraculis.
Literæ Indicæ.
Vita Patris N. Ignatii, & alii similes ad Nouitiorum vtilitatem accōmodati: ex quib. desumet aliquos pro illorum vsu.

De prima probatione.

CAP. II.

In Ex. c. 1. §. 13. & p. 1. c. 4. §. 1. 9 POstquam in Domino statuetur, ad probationem aliquem admittendum esse in domo, vel habitatione separata primæ probationis; hospitum more duodecim dies, vel vsque ad viginti & amplius, prout Superiori videbitur, diuersetur; vt eo tempore de iis, quæ pertinent ad Societatem, ipse certior reddatur, & Societas eundem plenius in Domino cognoscat.

Par. 1. c. 4. §. 4. 10 Postridie ei declarabitur, quomodo in eo loco se gerere debeat, ac nominatim ne verbo, aut scripto (nisi Superiori aliqua de causa non leuis momenti aliud videretur) cum externis, vel domesticis agat, præterquam cum iis, quos ad id Superior designauerit.

Par. 1. c. 1. lit. D. 11 Librum completum ex animis absque decla-

declarationibus, Latina lingua pro iis, qui eam intelligunt, & vulgari pro aliis habeat, nec non & eisdem linguis Summarium Constitutionum, & Regulas cõmunes habere debet.

12 Elapsis duobus aut tribus diebus examinari accuratius incipiat, & relinquatur ei scriptum prædictum examen, vt solus id maturius consideret, nisi in aliquo particulari aliud examen breuius proponendum esse Superior iudicauerit. *in Ex. c. 1. §. 13. & li. A. & p. 1. c. 4. §. 5.*

13 Postea literæ Apostolicæ Iulii III. anno 1550. & Summarium Constitutionum, & Regulæ communes eidem ostendantur, & relinquantur, vt omnia per otium magis consideret: iis vero, qui literas Apostolicas Latinas non intelligerent, satis esset earum summam declarare. *in ex. c. 1. §. 13. & p. 1. c. 4. §. 6.*

14 Ordo examinandi esse debet, in primis proponere, ac prosequi, quæ quatuor primis capitibus examinis continentur: deinde ea, quæ speciatim ad literatos pertinent, vel Coadiutores, vel Scholares, aut indifferentes: quamuis autem omnibus integrum examen relinquatur, non sunt tamen omnes particulariter examinandi, nisi de iis, quæ ad vtrumque pertinent, & si quid alicuius momenti occurrerit, quod Superiorem scire oporteat, scripto notabit. *in Ex. c. 1. lit. E.*

15 In his omnibus proponendis, & de-

claraudis paulatim procedatur, vt qui examinantur, res omnes nostri instituti, iuxta ipsorum gradum bene percipiant, ad suam maiorem satisfactionem, & stabilitatem; & illa præsertim sunt magis explicanda, quæ postea aliquam difficultatem afferre possent, vt de animi promptitudine ad seruiendum Deo vbique, & in re quauis, de manifestatione suorum defectuum iuxta Constitutiones, de indifferentia ad gradus Societatis in Scholaribus, & literatis, & de manifestatione conscientiæ, statutis temporibus.

Decr. 78. *Cong.* 4. 10 Si quis ad studia maiorem propensionem quam par esset, & minorem indifferentiam, quam ad alia ministeria Societatis præ se ferret, & videretur nihilominus ad ea minus aptus, non tantum proponatur ei scriptum examen, vt reliquis, sed & §. 2. cap. 7. accurate illi explicetur, interrogeturque an patienter se dimitti sinet à Societate, dummodo ab omni voto ac promissione liber maneat.

In Ex c. 3. §. 1. *& lit. A. & c.* 2. *lit. A.* 17 Admoneatur, vt vere omnino, ac sincere respondeat: nam aliter multa grauia incommoda inde oriri possent; & nihilominus admonere Confessarium oportet, vt si quis vere non respondisset, eius de ea re conscientiam stimulet.

In Ex. c. 3. §. 1. 18 Si quid erit in interrogationibus, quod

quod secretum requirat, id obseruabitur, vt par est, & interrogato placuerit: * declaretur tamen ei, quod iuxta Constitutiones licebit rem omnem Superiori manifestare. * *Ibid. c.* 4. §. 8.

19 Promittat relicturum se omnia bona sua post vnum annum ab ingressu, quandocunque iniunctum à Superiore ei fuerit: & declaretur, quod actus huius promissionis, nec votum est, nec solum propositum, sed promissio simplex, illa conditione affecta, si ipse perseuerauerit, & Superiori iniunxerit. *In Ex. c.* 4. §. 2. & *Can.* 1. *Cong.* 3.

20 Hoc tempore primæ probationis per quinque vel sex dies accurate informentur prædicto modo de iis, quæ ad institutum, & ad ipsos pertinent, & lectione alicuius pii libelli, qualis esset [illegible]tatione Christi, subinde recreentur. *Part.* 1. *c.* 4. §. 1. & *Dec.* 78. *Cong.* 4.

21 Coadiutores vero temporales, qui legere non didicerunt, aut qui minus ad hæc tractanda idonei videbuntur, quamuis in propria vocatione iuxta ipsorum captum, plene instituendi sunt; poterunt tamen hoc tempore aliquo exercitio corporali, aut labore manuum, iudicio Superiorum occupari, seiuncti tamen ab aliis. * *In Ex. c.* 5. §. 6. & *pa.* 1. *c.* 4.

22 * Deinde qui literis operam dederunt, de singulis facultatibus, in quibus versati sunt, singulas prælegant lectiones §. 5. & *decre.* 78. *Congr.* 4.

coram eis, qui à Superiore ad eorum talentum cognoscendũ in doctrina, & proponendi modo sunt constituti, & postea exhortationem vnam quisq; faciat.

Decr. 78. *Cong.* 4. 23 Tum si quis, antequam fuerit in Societatem admissus, spiritualia exercitia nõ fecerit, hoc primum experimentum (vt sequenti capite, vbi de experimentis agitur, mox dicetur) iuxta 4. cap. Exa. §. 10. aggrediatur, & iuxta exercitia suo tempore generaliter confiteatur, nisi ante ingressum fuerit alicui de Societate, generaliter confessus: tunc enim satis erit, si ab eo tempore generalem confessionem incipiat: & eodem tempore conscientiã suam Superiori, aut ei, quem Superior designauerit, aperiat, iuxta Pa. 1. Const. c. 4. §. 6. & si ab aliqua censura virtute nostrorũ priuilegiorum absolutus fuerit, admoneatur: quod si non perseuerauerit, in eandem reincidet. Declaretur etiam illi, si qua vota cum adhuc esset in seculo emisit (præter quam religionis determinatæ) in nostra Societate, tam diu suspensa esse, dum ipse in Societate manserit: quod si recesserit, eadem obligatione teneri, qua ante ingressum tenebatur. Expleto autem tempore huius experimenti, sanctiss. Eucharistiæ Sacramentum accipiet, & communem domum habitationis ingrediatur, vbi cum aliis versari, & in secunda proba-

Exa. c. 4. §. 41.

Exa. c. 4. §. 36.

Can. 22. *Congr.* 2.

Par. 1. *c.* 4. §. 6.

tione

tione diutius exerceri Nouitii solent.

24 Si vel cuiusquam valetudo, vel aliqua temporis aut personæ ratio persuaserit, non esse tam diu hæc mentalia exercitia continuanda, antequam exercitia aggrediatur, per quatuor vel quinque dies vacare, & separatim recreari poterit; vel si Magistro Nouitiorum videretur, facta confessione generali; & peractis exercitiis primæ hebdomadæ. Sed quando hæc relaxatio longius ob valetudinem aut aliam rationem protrahenda Magistro Nouitiorum visa fuerit, poterit sumpta Eucharistia etiam ad cõmunem conuictũ admitti; & vbi firmior fuerit, sua exercitia perager. *Decr. 78. Cong. 4.*

25 Si Superior iudicauerit eum domi retinendum, curet, vt in libro ad id designato, quem penes se Procurator habere debet, scribatur quicquid vnusquisque domum attulerit, cum subscriptione eius qui examinatus est; & vt hæc alicubi separatim asseruentur, quousq; biennio expleto consueta vota emiserit. *in Ex. c. 4. §. 4. & pa. 1. c. 4. §. 6.*

26 In alio libro, quem apud se habebit, notabit diem, & annum ingressus vniuscuiusq;, incipiendo à die, quo primum probationem intrauit, & nomen, & patriam, & quod contentus sit obseruare omnia ei proposita. Quando vero aliqui in Coadiutores temporales, & indifferentes admittẽrur, speciatim idscripto declaretur, quod vt tales examinati, & admissi fuerint; & hæc, qui examinatus est, manu sua subscribat, & si scribere nescit, alius eius nomine scribat. *Par. 1. c. 4. §. 6.*

De secunda probatione.

CAPVT III.

De Experimentis.

In Ex. c. 4. §. 9.

27 IN primis diligenter curet, vt Nouitii sex illis experimentis, quæ in Cõstitutionibus traduntur serio, & cum desiderato fructu exerceantur, intelligatque præcipuam Nouitiatus partem in his probationibus positam esse.

In Ex c. 4. §. 10, & par. 3. c. 1. §. 10.

28 Exercitia spiritualia primum singulis, eo quo procedunt ordine præscripto tempore atque exacte tradantur, secundum vniuscuiusque dispositionem, & captum, iuxta Regulas libri Exercitiorum: prætermissis tamen his, quæ ad electiones spectant, vt inde, præter alia, certam ac nostro instituto consentaneam, mente, & voce, orandi rationem habeant, quam in posterum seruare debeant.

In Ex. c. 4. §. 11.

29 Quoad secundum experimentum, quo hospitalibus per mensem seruire debent, videbit ipse quid magis expediat, an nostros ibidem cibũ capere, & dormire, an vero per aliquot horas quotidie ministerium ægris impendere.

30 In hac probatione aduertat, ne nostri nimio feruore suæ valetudini noceant, aut periculo contagionis alicuius morbi se exponant: admonebitque', ne ingrediantur partem illam Xenodochii, vbi mulieres habitare solent.

31 Mense

31 Mense alio ad peregrinandum sine pecunia mittantur, ostiatim pro Christi amore mendicando vt ad incommoditatem comedendi, & dormiendi assuescant, & vt omni spe abiecta, quam in pecuniis, & rebus aliis creatis possent constituere, eam integre, & vera cum fiducia in Domino constituant. *In Ex. c. 4. §. 12.*

32 Aduertendum, ne imbecilles, aut tenerioris ætatis his peregrinationibus notabile detrimentum, patiantur, ne fiant asperiore hyeme, aut feruentiore æstate; illisque regulas Peregrinorum, literas patentes, & cum opus erit, particularem etiam instructionem tradet, * & ab vltimo loco ad quem perueniunt, testimonium à Superiore Domus, vel Collegii Societatis, si ibi fuerit, vel ab alio fide digno secũ ferant, quod suam deuotionem secuti sine vlla cuiusque querela eo peruenerint: & in secundo, quinto, & sexto experimento, * iuxta Constitutiones idem seruetur. * *In Ex. c. 4. §. 20.* * *Ibidem* §. 19. & 22

33 In quarto experimento, quo in officiis abiectis exercentur, aduertat, ne nimia corporis fatigatione, spiritus obruatur; & à Scholasticis fiat potius ad propriam cuiusque abnegationem, & humiliationem, quam pro domestica aliqua necessitate. Dum autem hæc probatio fit in Domo probationis, vacabit quisita probatur, ab aliis exercitiis aliorum Noui- *In Ex. c. 4. §. 13.*

tiorum exceptis conferentiis, & exhortatione ordinaria.

In Ex. c. 4. §. 16. 34 Cum hæc probatio non sit in Domo probationis, sed in Domibus professis, aut collegiis, sit aliquis, qui Nouitiorum peculiarem curam gerat, vbi in recreatione separati sint, * adiunctis aliis, à quibus in Domino adiuuari possint.

** Par. 3. c. 1. lit. D. In Ex. c. 4. §. 14.* 35 In docenda doctrina Christiana pueros, ac personas rudes, publice vel priuatim, prout occasio se obtulerit, & in Domino ei commodius visum fuerit, tanquam in propria nostri instituti Nouitios exercendos curabit, habita personarum ratione.

In Ex. c. 4. §. 15. 36 In confessionibus audiendis, & prædicatione Diuini verbi domi, aut foris, circa finem primi anni probentur, qui ad huiusmodi ministeria idonei inuenientur, & bonæ ædificationis specimen iam dederint, eo tamen modo, ne tanquam operarii ordinarii ad ministeria hæc exercenda exponantur, sed breui tempore, & ad probationem.

37 Tametsi exercitia spiritualia exacte omnib. in principio tradenda sunt; quoad reliqua tamen experimenta, si quod eorum permutandum, aut multum moderandum iudicaret, id ne faciat inconsulto Prouinciali: quamquam anteponere, aut postponere ipse ea poterit, pro ratione personarum, temporum, aut locorum. 38 Ad-

38 Aduertat, vt hæ probationes inter se debitis spatiis distinguantur, ita, vt Nouitii vna peracta, aliquandiu ad solita exercitia Domus probationis redeant, vt corpore, & spiritu recreati, vberiorē fructum ex præteritis laboribus colligant, ea tamē ratione, * vt intra annum omnes absoluantur. Quod si peculiari aliqua de causa, hæ probationes ad secūdū annū differēdæ viderentur, prius Prouincialis consulatur. * *In Ex. c. 4. §. 16.*

39 Præter hæc experimenta, alia fieri hoc biennio probationis possunt, & hæc eadem ex parte repeti, quando in Domino ita expedire iudicauerit, & quidem omnia cum maturitate, & prudentia, ædificatione etiam externorum, sunt facienda. *In Ex. c. 4. §. 16. & p. 9. c. 5. §. 8. & lit. E.*

De institutione & regimine nouitiorum.

40 NE fiant mortificationes publicæ, nisi ordinariæ, iuxta Constitutiones, vt sunt præter solita experimenta, petere ostiatim eleemosynam, comitari Emptorem, ad comportanda ea quæ emuntur, indui vestibus vilioribus, quæ tamen religiosos deceant, & alia id genus, vt in officio Rectoris dicitur.

41 Conuenit, vt qui probantur, vestitus ratione ad mortificationem, & abnegationem sui, & ad mundum eiusq; vanitatem sub pedibus conculcandam iuuentur, & id quidem quantum consuetudo, officium, & personarum circumstantiæ pati- *Par. 3. c. 2. lit. C. & in ex. c. 1. §. 13. & li. F.*

entur. Discretioni autem eius relinquitur, habita ratione ædificationis, an cum eisdem vestibus, quas ex sæculo tulerunt, incedere sint permittendi, an vero cum aliis eas permutari oporteat.

Par. 3. c. 1. lit. V. 42 Conferet, vt aliquãdo occasionem præbeat iis, qui probantur, exercendi obedientiæ, & paupertatis virtutem, eosdem tentando ad maiorem ipsorum vtilitatem spiritualem, in hoc tamen mensura, iuxta vniuscuiusque vires, obseruetur.

Par. 6. c. 3. §. 1. 43 In pœnitentiis & corporis afflictionibus aduertat, ne nimis huiusmodi rerum vsus tantopere vires debilitet, vt postea ad ministeria nostri instituti invtiles reddantur: nec contra, tanta in illis sit relaxatio, vt feruore spiritus refrigescente, humani ac inferiores affectus incalescant.

44 Lectiones fiant de his, quæ ad institutum pertinent, & continentur Literis Apostolicis, Regulis, & Constitutionibus, præcipue vero de iis, quæ in examine, & tertia parte habentur, aut de aliis quæ eo referuntur, mutata interdum materia, vt tædium tollatur: modus vero lectionum facilis sit, & simplex, & ad Nouitiorum animos ad instituti amorem, & solidarum virtutum perfectionem promouendos accommodatus.

Par. 3. c. 1. §. 2. 45 Explicetur breui enarratione doctrina

ctrina Christiana, ac modus bene, & cum fructu confitendi, communicandi, Missam audiendi, & eidem decenter ministrandi, orandi itidem, meditandi, & libros denique pios legendi pro captu vnius cuiusque tradatur.

46 Admoneat crebro Nouitios, vt in omnibus rebus Deum quærant, & in suis actibus intentionem puram ad Dei beneplacitum dirigant, * vt familiares cum Deo in spiritualibus deuotionis exercitiis esse curent: & tandem ita fint instructi Nouitii, * vt nihil perfectionis, quod diuina gratia consequi possint in absoluta nostri instituti obseruatione, prætermittant. *Par.* 3. c. 1. §. 26. * *Par.* 10. §. 2. * *Part.* 6. c. 2. §. 1.

47 Omnes perspectos habeat, vt magis illis prodesse possit, ad quod iuuabit, cum illis frequenter singulatim agere, & rationem ab vnoquoque rerum suarum suauiter exigere: in his autem priuatis colloquiis magnam vtilitatem positam esse sciat.

48 Det operam, vt Nouitii religiosam modestiam præseferant, iuxta Constitutiones, & regulas, quæ de ea conscriptæ sunt, in quibus tempore Nouitiatus diligenter instituendi erunt. *Par.* 3. c. 1. §. 4.

49 Cognoscat, quem procedendi modum in oratione, & examine seruent; & petat interdum, an contra aliquem dete-

ctū adhibeant examē particulare, & quā-
do reſiſtunt tētationibus, an propriis re-
mediis vtantur: In acquirēdis virtutibus,
quam rationem teneant: & intelligat de-
mum, an in his omnibus præſtent ea, quæ
ab ipſo acceperunt.

Par. 3. c. 1. lit. A. 50 Si aliquis ſolicitetur, vel perturbe-
tur ab hominibus, qui in via ſpiritus non
bene procedunt, & expediat illum in aliū
locum transferri, Prouincialem tempeſti-
ue moneat.

Par. 3. c. 1. lit. D. 51 Si duo in eodem cubiculo habitent,
alter eorum eiuſmodi ſit, vt minime dubi-
retur, quin alter ſit eius ſocietate profe-
cturus, & eandem ob cauſam inter cubicu-
la, quæ ſeorſum vnicuique iuniorum aſſi-
gnantur, pareſt, aliquos maturos ex anti-
quioribus intermiſceri.

Par. 3 c. 1. lit. B. 52 Si aliquando permittendum vide-
retur, vt aliquis conſanguineos, vel ami-
cos, quos in ſeculo habebat, alloqueretur,
coram aliquo à Superiore ad id deſi-
gnato, id fiat, & breuiter, niſi particulares
ob cauſas aliud ſtatueret Superior totius
Domus, vel Collegii.

53 Nouitii non ſunt, vt plurimum, aſſi-
gnādi in ſocios noſtris, qui adeunt domos
ſecularium, nec debent habere officia pu-
blica, in quibus neceſſarium ſit agere cum
Par. 3. c. 1. externis, vt Emptoris, Ianitoris & Sacriſtę.
§. 3. & lit. 54 Videat, nū aliqui in ſchedulis, No-
uitiis

uitiis assignandi sint, vt cum eis loqui possint, quorum exemplo, & colloquiis proficiãt in Domino, & si cũ aliis sine facultate egerint, debitã eis pœnitentiã iniũgat.

55 Admoneat eos, ne vota ante biennium emittant sine Superioris facultate, quã in primo anno Nouitiatus, solus Prouincialis re matura consideratа dare poterit. * Horum autem, quæ hæc vota semel apud se ex licentia Superioris, iuxta formulam Societatis, emiserint, memoria in libro aliquo asseruetur, & postea tempore Nouitiatus, * bis in anno statutis temporibus, * seorsum ab aliis, qui bienniũ expleuerunt, ipsi simul inter se illa renouabunt. *Par. 3. c. 1. lit. T.* * *part. 5. c. 4. lit. G.* * *Can. 9. Cong. 4.* * *Can. 1. Cong. 2.*

56 Diligenter obseruare debet in toto probationis decursu, an ineptus aliquis, aut inutilis nostro instituto probabiliter futurus sit: in quo maior habenda est ratio boni cõmunis Societatis ad gloriam Dei, quã particularis cuiusq;: quid aũt sentiat in hac re, ad minimũ sexto quoque mense ad Prouincialem scribat, vt ipse prouideat.

57 De singulis etiam sub finẽ biennii ad eundem scribat, vt cum illius facultate cõsueta vota Societatis emittãt, * aut diutius probẽtur; prius aũt quam vota emittant, * per hebdomadæ spatium se colligant, & aliqua exercitia spiritualia, præter alia, quæ præscripta sunt, faciant. * *In Ex. c. 1. §. 12. & c. 4. §. 43.* * *Ibidem c. 4. §. 41.* * *In Ex. c. 4. §. 16.*

58 * Scholastici, qui studiis absolutis * *par. 5. c. 2. §. 1.*

tertium probationis annum peragunt, in variis experimentis, & speciatim in nonnullis iam dictis, quamuis illis prius iam perfuncti fuerint, probentur. * Huius autem probationis tempore in schola affectus se exerceant, & in rebus spiritualibus, & corporalibus, quæ ad profectum in humilitate, & abnegatione vniuersi amoris sensualis, voluntatis, & iudicii proprii, & ad maiorem cognitionem, & amorem Dei conferunt, insistant.

* par. 5. c. 2. §. 1.

59 Adhibeat diligentiam, vt Coadiutores temporales in modo orandi iuxta Constitutiones instruantur, eosque mysteria Rosarii doceat, & priuatim instruat, * vt ad suæ vocationis ministeria afficiantur, & sorte Marthæ contenti sint.

Par. 4. c. 4. §. 4.

* In Ex. c. 6. §. 6. & 7. & pa. 1.

60 Exhortationibus ordinariis omnes interfint. Coadiutores tamē temporales, & indifferētes non interrogentur in Conferentiis, nisi cum rerum & personarum delectu, nec ad Tonos conueniant: & ii quidem per sex menses ad minimum in domo probationis sint, reliquo autem biennii tempore, sic sub cura Magistri erunt: vt aliis officiis ad instar aliorum Coadiutorum vacare possint, & tempus ordinarium orationis Domus, vel Collegii, vbi agent, habeant: experimenta tamen. ad quæ apti fuerint, intra annum absoluant.

c. 1. §. 2.

Quan-

61 Quando erit concio domi, vel in Ecclesia, quam Nouitii sint audituri, eo die à Lectionibus, & Conferentiis, & Tonis liberi erunt.

62 Singulis hebdomadis, die vna à solitis exercitiis vacent, in qua aliquid honestæ recreationis poterunt sumere domi vel foris.

De examine semestri Nouitiorum.

63 SExto quoque mense per biennium probationis, literas Apostolicas & Regulas vnusquisque videre, & considerare debet, * Et examen, relicto secundo & tertio capite, & aliis, quæ ad gradum suum non pertinent, vt Regula 12. & 13. dictum est, deinde postquam hæc omnia viderit, interrogetur. *In Ex. c. 1. §. 13. & c. 4. §. 4. * Part. 1. c. 1. lit. D.*

64 An prædictis omnibus contẽtus sit, an vero aliquid dubii, vel difficultatis circa ea occurrat; quæ experimenta peregerit, & quo modo in illis se habuerit.

65 An vires sibi corporales, & spirituales suppetere sentiat ad labores perferẽdos, qui in Societate requiruntur: * num deliberatum habeat animi propositum viuendi; & moriendi in hac Societate IESV Domini nostri.

66 Examen hoc factum esse notetur scripto, vt constet. Quod si quid noui occurrat, aut si qua mutatio alicuius momenti accidat, Superiorem certiorem reddat. *In Ex. c. 3. §. 4. * Ibidem c. 3. §. 14.*

in Ex. c. 4. §. 38. 67 Demum qui sic examinatus est, reddet rationem conscientiæ suæ Superiori, ** ib. §. 41.* aut ei, quem Superior delegauerit, * & ab vltima cõfessione generali incipiendo generaliter confitebitur Sacerdoti, qui fuerit à Superiore designatus.

De ordine Domus probationis.

CAP. IV.

68 NOuitii mane post pulsum campanæ, dum surgunt, dum se induunt, & lectum decenter operiunt, aliquas orationes ad Deum fundant, aut aliquid in Domino meditentur, & reliquo semihoræ spatio, pia aliqua lectione, aut alia ratione ad orationẽ se præparare poterunt.

** par. 4. c. 4. §. 3. & 4. & lit. B. & C. & Can. 6. Cong. 4.* 69 * Postea integram horam orationi mentali, aut vocali, vel meditationi dent, iuxta cuiusque captum, & Magistri Nouitiorum institutionem.

70 Absoluta oratione, media illis conceditur hora ad lectum, & cubiculũ componendum, & ad dispiciendũ, quem fructum ex oratione collegerint.

*Pa. 4. c. 4. §. 3. * pa. 3. c. 1. §. 12. & 20.* 71 Post hæc, Missam deuote, & reuerenter audiant; qua absoluta, * interfint lectioni, seu exhortationi, quæ de rebus spiritualibus bis in hebdomada, per dimidiam horam, illis fiet; reliqua autem dimidia statim repetent audita, & conferent inter se terni, aut quaterni, sine vlla disputatione, sed cum humilitate, & modestia.

72 Se-

72 Sequenti die, iis de rebus, vt melius ad praxin reducantur, eadem hora fient collationes, hac ratione, vt lectione præcedenti breuiter per vnum, aut plures à Magistro designatos repetita, proponat aliquis, quomodo vincatur talis tentatio, aut difficultas in re proposita, aut vnde oriatur hoc, vel illud impedimentum, & quid remedii possit adhiberi, & alia similia: postquã aũt aliqui dixerint, qd sibi occurrat, Magister cõstituet, qd tenendũ sit.

73 Reliquo toto tempore vsq; ad examen, quod semper ante prandium fiet, per quartam horæ partem in suis officiis, aut in aliquo exercitio corporali, aut labore manuum à Magistro Nouitiorum præscripto occupabuntur: * aliquid tamen temporis quotidie, præsertim ante prandium, tribuant Regulis, & Doctrinæ Christianæ, & aliis, quæ iudicio Magistri Nouitiorum cuiq; conuenient, addiscendis, & memoriæ mandandis. *par. 4 c 4. §. 3. & 4.* ** par. 3. c. 1. §. 20.*

74 Post examen sequatur prandiũ, quo absoluto horã integrã recreationi dabũt, tam qui in priore, quam qui in posteriore mensa pransi erunt. Tempore autem recreationis, poterunt mutuo colloqui, dũmodo pauciores quã quatuor nõ cõueniant, nisi aliter Magistro videretur. Agent autem de exẽplis vitæ Christi, vel Sanctorum, aut de his, quæ cum ædificatione in, *par 3. c. 2. lit. D.*

Societate fiunt, aut de re aliqua vtili in Domino.

75 Expleto recreationis tempore, audito campanæ pulsu, sese ad cubicula recipiant, (præter eos, qui in aliquibus officiis occupati erunt) vt aliquid legant, vel scribant, vel quid aliud agant, iuxta Magistri præscriptum.

76 Post finitam horam, omnes cum Magistro conuenient, & pensum aliquod eorum, quæ antea memoriæ mandauerint, reddent. * Postea explicabitur illis bis singulis hebdomadis, per dimidiam horam Doctrina Christiana, deinde eam recitabunt vno stante, & interrogante, & aliis respondentibus vel sese inuicem interrogantibus, & instruantur in modo docendi illam, iuxta morem regionis. Vno vero die cuiusq; hebdomadæ, fiant Toni.

part. 3. c. 1. §. 20.

77 His expletis, ad sua officia, vel ad aliquid legendum, aut ad alias occupationes se conferent: * deinde ante vltimam horam, quæ cœnam præcedit, per semihoram orationi vacabunt: ipsam vero horam vltimam, sequentem ante cœnam, partim officiis domesticis, partim corporali exercitationi, vel aliis occupationibus quas Magister præscripserit, impendent.

* *Dec. 41. Congr. 2. & Can. 12. Cong. 3.*

78 Post cœnam horam integram recreationi dabunt, reliquo tempore vsque ad exa-

examen (* quod semper fiet antequam cubitum eant per quartã horæ partem) poterunt aliquid legere, vel alia ratione se ad orationem sequentis diei præparare, vel aliud facere, pro arbitrio Magistri Nouitiorum. * *par.* 4. *c.* 4. §. 3. & 4.

79 Nouitios inter se conuersari non cõuenit: sed silentium inuicem, & cum aliis obseruare, nisi in rebus in quibus loqui necesse sit, excepto recreationis tempore, de quo iam supra dictum est. *par.* 3. *c.* 2. *lit. D.*

De examine eorum, qui biennio absoluto in Scholasticos approbatos admittuntur.

CAP. V.

80 POstquam quis biennium Nouitiatus, peractis experimentis, expleuerit, & ad interrogationes, quæ sexto quoque mense fiunt, responderit, antequam vota Scholasticorum emittat, interrogetur. *par.* 4. *c.* 5. §. 3.

81 An velit se duci sinere circa ea, quibus studere debet, ac studiorum modum, & tempus iuxta quod Superiori videbitur. *in Ex. c.* 7. §. 3.

82 An contentus futurus sit eodem, atque alii, modo in Collegio agere, nullisque priuilegiis, aut prærogatiuis minimum omnium, qui in eo fuerint anteire, omnem sui curam Superiori relinquendo, *in Ex. c.* 7. §. 4.

In Ex. c. 7. §. 5. 83 An statuerit omnino apud se, studiis absolutis, ac probationibus peractis, Societatem ad viuendum in ea & moriendū, ingredi in eo gradu, quem Superior constituerit, ad maiorem Dei gloriam.

84 Admoneatur, quod votis post biennium ab ipso emissis non poterit sine facultate Generalis à Societate nostra recedere, nec ad aliam religionem, excepta Carthusiensium, transire sub pœna excōmunicationis ipso facto incurrenda iuxta Bullam Pii V. Anno 1565. expeditam.

De examine Scholasticorum studiis absolutis.

CAPVT VI.

In Ex. c. 7. §. 7. 85 SCholastici studiis suis absolutis, statim postquam ad tertium annum probationis peragendum missi fuerint, generatim interrogandi sunt, an firmi in sua deliberatione, & votis, & promissione Deo oblatis, antequam ad studia se conferrent, permaneant; vt eorum status melius cognoscatur, & ipsi magis in Domino iuuari possint.

In Ex. c. 7. §. 8. 86 Interrogentur etiam, & examinentur particulatim eisdem interrogationibus, & examine, quo sexto quoq; mense, antequā ad studia mitterentur interrogati fuerunt, vt Superioribus eorum memo-

ria

cia renouetur, & mutatio, si aliqua in rebus iam affirmatis accidisset, cognoscatur.

87 Postremo reddent rationem vitæ suæ inchoando ab eo tempore, quo eam reddiderunt, quando ad studia missi sunt. *In Ex. c. 4. §. 39.*

REGVLÆ MODESTIÆ.

1 IN conuersatione nostrorum, illud in vniuersum dici potest, vt in omnibus externis actionibus appareat in nostris modestia, & humilitas coniuncta cum religiosa maturitate: speciatim autem hæc obseruanda erunt. *Par. 3. c. 2. §. 4.*

2 Caput huc illuc leuiter non moueatur, sed cum grauitate, vbi opus erit: & si opus non sit, teneatur rectum cum moderata inflexione in partem anteriorem, ad neutrum latus deflectendo.

3 Oculos demissos vt plurimum teneant; nec immoderate eos eleuando, nec in hanc, aut illam partem, circumflectendo.

4 Inter loquendum, cum hominibus præsertim alicuius auctoritatis, non defi-

gatur aſpectus in eorum vultus, ſed potius ſub oculos.

5. Rugæ in fronte, ac multo magis in naſo euitentur; vt ſerenitas exterius cernatur, quæ interioris ſit indicium.

6. Labia nec nimis compreſſa, nec nimium diducta.

7. Tota facies hilaritatem potius præ ſe ferat, quam triſtitiam, aut alium minus moderatum affectum.

8 Veſtes ſint mundæ, & cum religioſa decentia compoſitæ.

9. Manus, ſi non ſuſtinenda veſte occupentur, decenter quietæ teneantur.

10 Inceſſus ſit moderatus ſine notabili feſtinatione, niſi neceſſitas vrgeret: in qua tamen, quantum poterit, decoris ratio habeatur.

11 Omnes denique geſtus, ac motus eiuſmodi ſint, qui apud omnes ædificationem pariant.

12 Si plures ſimul erunt, ordinem præſcriptum à ſuperiore bini, vel terni incedendo ſeruent.

13 Si loquendum fuerit, meminerint modeſtiæ, & ædificationis, tum in verbis, tum in ratione, ac modo loquendi.

INSTRV-

INSTRVCTIO AD REDdendam conſcientiæ rationem, iuxta morem Societatis.

INtelligant ſinguli, dum rationem conſcientiæ ſunt reddituri, quanti momenti Pater noſter ſanctæ memoriæ Ignatius id duxerit, ad maiorem Diuinæ bonitatis gloriam; vt ſubditi magis in ſpiritu cum gratia vberiori proficiant, ac tanto maiore cum diligentia, amore, & ſolicitudine iuuari, & à periculis cõſeruari poſſint, vt quæ * in Examine, & Conſtitutionibus toties commendantur, & §. 40. ſummarii Conſtitutionum præſcribuntur de reddenda ratione conſcientiæ, exacte ſeruentur. Proinde vnuſquiſq; magna cum puritate, ſub ſigillo confeſſionis, aut ſecreti, aut quacunque ratione ei placuerit, & ad maiorem ipſius conſolationem fuerit, totam animam ſuam integre manifeſtam faciat, nullam rem celando, qua Dominum vniuerſorum offenderit, poſt vltimam rationem redditam conſcientiæ; vel certe aperiat eos defectus, qui magis ab eo tempore grauant ipſius animam.

* *In Ex. c. 4. §. 34. & ſeq. & p. 4. ca. 10. §. 5. & part. 6. c. 2. §. 2.*

Capita vero, quibus conſcientiæ ratio reddi debet, hæc fere erunt: ex quibus cum ea retulerint, quæ ad plenam ſui manifeſtationem dicenda putauerint, petant à Superiore, vt eos interrogando iuuet, ac ſuppleat, ſi quid eſſe iudicet, quod ad maiorem Dei gloriam & ſuorum noticiam ſcire velit.

1 An viuat contentus iuxta ſuam vocationem.

2 Quomodo ſe habeat circa obedientiam, etiam intellectus, paupertatem, caſtitatem, & vſum aliarum virtutum, & quarum præcipue ſtudio intentus ſit.

3 An ſentiat aliquas animi perturbationes, aut tentationes moleſtas, & de facilitate, ſeu difficultate, & modo eis reſiſtendi, & ad quos affectus, vel peccata ſit magis propenſus & incitatus.

4 An contra Conſtitutiones, vel Regulam aliquam, vel ordinationem Superiorum firmum iudicium habuerit, vel contra eam diſputauerit.

5 Quid ſentiat de ipſo inſtituto Societatis, & mediis, quibus illa vtitur ad ſuum finem conſequendum, & quem experiatur in ſe zelum animarum.

6 Quomodo ſpiritualibus rebus ſit affectus, quantum temporis orationi tribuat, & num vocali, an potius mentali iuuetur, & vtri plus temporis tribuat, & quem modum in orando teneat. 7 Nũ

7 Num in vsu rerum spiritualium consolationem & deuotionem habeat, an vero contra desolationem, ariditatem, & vagationem animi patiatur, & quomodo in iis se gerat.

8 De fructu, quem ex cõmunione, confessione, examine, præsertim particulari, & aliis exercitiis spiritualibus percipiat.

9 Num post vltimam rationem conscientiæ, quam reddidit, maiorem an minorem fructum fecerit, & quem animum experiatur ad perfectionem consequendam.

10 Quomodo obseruet, quæ ex Constitutionibus & Regulis tum communibus, tum officii sui ad eum pertinent.

11 De mortificationibus, pœnitentiis, & aliis exercitationibus, quæ faciunt ad spiritus profectum; & in specie de præparatione ad iniurias, & ad alia, quæ ad Christi crucem pertinent, ferenda, atque de eorum desiderio.

12 De sociis, & quomodo ex eorum cõuersatione proficiat in Domino, & an alicui plus sit familiaris, quam aliis.

13 An auersionem animi sentiat ab aliquo, & an offensus sit in aliquo à Superiorib. vel Officialib. vel quauis alia persona, & quomodo sit affectus erga Superiores.

14 An tẽtationes aliquas sit passus, quas alii intellexerint, præsertim circa vocationem.

REGVLÆ PEREGRINORVM.

1 PErsuadeant sibi, peregrinationis finem non tam esse corporis defatigationem, & vt multum iter conficiant, quam vt ex ea fructum aliquem spiritualem percipiant; atque ex eo fine, & iter ipsum, & cæteros peregrinationis labores moderentur.

2 Litanias simul omnes quotidiæ in ipso itineris ingressu, vel itinerarium dicant; nec orationem, & consueta examina prætermittant, & alias etiam Regulas obseruent, quantum ratio itineris permittet.

3 Studeant frequenti oratione, & meditatione comitem itineris sibi Christum facere: & colloquiis interdum piis, & religiosis, ac lectione alicuius libri pii molestias itineris leuare poterunt. Quod si cum externis in via, aut in hospitiis egerint, meminerint pro ratione sui gradus habita ratione temporis & personarum, sermones de rebus spiritualibus inducere, & fructum aliquem, quoad poterunt efficere.

4 Eleemosynas simpliciter pro Christi amore petant; vt omni spe illa abiecta, quam in pecuniis, & rebus creatis habere possunt, integre, vera cum fide & ardenti amore eam in suo creatore, ac Domino constituant; memores, à Christo Domino Apostolos sine sacculo, & pera missos; ipsum etiam Dominum non habuisse, vbi caput reclinaret. *In Ex. ca. 4. §. 12.*

5 Indigentia, & penuria rerum corpori necessariarum probari exoptent, vt ad incommoditatem cibi, somnive capiendi libenter assuefiant: * iniurias vero, illusiones, & opprobria, quæ in itinere inferri contigerit, patienter cum Dei gratia ferant, gaudeantque materiam præberi sibi imitandi aliquo modo Christum Dominum eiusque vestibus, atque insignibus seipsos induendi. *In Ex. c. 4 §. 12. & 26.* * *Ibidem §. 44.*

6 Qui maioribus pollent ad viam peragendam viribus, eos, qui sunt infirmiores, subsequi & non præcedere debent: & iter cuiusque diei horum debilium infirmitate commensuretur: quod si quis viribus destitueretur, iumento, aut alia ratione iuuari debet: qua in re non qualitatis personarum, sed necessitatis, & charitatis fraternæ ratio est habenda.

7 Si quis in morbum incideret, ita vt vlterius progredi non posset, nec expediret reliquos ibi moram trahere, si vicinum

esset Collegium, aut Domus Societatis, eo esset æger (si modo morbus patiatur) deducendus: alioqui aliquis ex nostris illi erit socius relinquendus, vt consolationi ei sit, & auxilio: ægro autem viribus restituto, cœptum iter amabo prosequentur.

8 Si in via ab honesto, & pio amico inuitarentur, posset, qui præest, hospitalitatis beneficium admittere: tunc autem curare debent verbis, vt religioso exemplo hospites ædificatos in Domino relinquere.

9 Eiusdem ædificationis, & exempli in omnibus hospitiis meminisse debent: sobrietatis etiam in mensa, & modestiæ in conuersatione nunquam obliuiscantur.

10 Cum in itinere ad Collegia, vel Domos Societatis diuertent, studeant omnes bonum ædificationis odorem exemplo vitæ, ac morum, nostris relinquere. De rebus vero aut personis aliorum Collegiorum, aut Domorum nihil loquantur, aut tractent, nisi ad ædificationem.

11 Si transierint per locum, vbi Domus, aut Collegium Societatis sit, nihil ab externis, nec pro se, nec pro aliis petant, aut accipiant sine facultate Superioris eiusdē Domus vel Collegii.

12 Omnes alii, qui iter faciunt ex nostris equites; aut pedites, has regulas peregri-

grinorum suo modo, quantum fieri potest, etiam seruent, & tam peregtini, quam reliqui, qui iter faciunt, patentes literas sui Superioris habere curent.

REGVLÆ MINISTRI.

1 IVs officium erit, Præpositum, vel Rectorem iuuare, in iis, quæ in genere, vel in particulari ei commendabit: nec dispensandi, aut mutandi, aut quidquam faciendi, nisi ex eiusdem præscripto, facultatem habebit. *Part. 4. c. 10. §. 7.*

2 Valde commendatum sibi existimet, quod pertinet ad obseruationem Constitutionum, Regularum, Ordinum communium, & approbatarum Consuetudinum Domus, vel Collegii: ideoque habeat in scriptis, & aliquando legat, tam cõmunes omnium, quam particulares Superioris, & Officialium Regulas, & eosdem Officiales suas habere, intelligere, atque obseruare curet.

3 Officiales visitet quoties opus fuerit, obseruando, quomodo suum officium exequantur: quod saltem alternis diebus faciet: frequenter etiam visitabit cubicula, & alia loca domus, vt videat, quomodo omnia se habeant.

4 Cum quis ab officii aliquo amouetur, curet, vt is suum successorem instruat de ratione exercendi illud, iuxta Regulas, & Consuetudines à Superiore approbatas.

5 Animaduertat in temporum mutationibus, quomodo in Collegio vel Domo fieri debeat horarum, ciborum, vestiumq; mutatio, & Superiori in memoriam reducat, præsertim bis in anno, sub initium veris, & autumni: obseruet etiam crebro num aliquid desit ex necessariis, aut abundet; eorumque potissimum rationem habeat, qui in corporis cura minorem de se ipsis solicitudinem gerunt; curetque, vt adsit, cum Medicus ægrotos inuiset.

6 Quotidie hora sibi designata, de rebus omnibus domus rationem Superiori reddat, à quo excipiet in libello ad id parato, quæ ei facienda committet, & cum primum commode poterit, eidem referat, quæ executus fuerit.

7 Rediget Superiori in memoriam ea, quæ necessaria domui iudicabit, vt de emendis rebus ad victum, & vestitum necessariis suis temporibus de fratrum nimio, aut exiguo labore, de sanitate, & similibus.

8 Notet, ac referat Superiori tam defectus, si quos vel Domi, aut in Collegio animaduerterit, vel aliunde intellexerit, quam

quam quæcunque alia quæ ad bonam gubernationem conuenientia ei occurrent, tum etiã circa res sibi commissas, & quasuis alias, vt quomodo se nostri habeant circa Obedientiam, orationem, ædificationem, & in omnibus virtutibus profectum & studium.

9 Curet per ædituum, vel aliquem alium designatum obseruari, an omnes die statuto cõmunicauerint; & si quis intra tempus designatum ad cõfessionem, aut communionem non accederet, intelligat à Superiore, num * subtrahendus ei sit cibus corporis, donec cibum spiritus sumat. * pa. 3. c. 1.

10 Peculiarem habeat curam, vt domus munda sit, & omnia vbique decenter suis locis composita, sed præcipue in iis, quæ ab externis videri solent.

11 Noctibus singulis portas domus, quibus in publicum exitur, videat an bene clausæ sint.

12 Designet aliquem ex commissione Superioris, qui communes lucernas domus opportuno tempore incendat, & extinguat, qui item publicas fenestras suo tempore aperiat, & claudat, ac pro abluenda facie, & manibus in loco destinato aquã infundat, & pro iis extergendis, mantilia, ab iis, quæ in vsum refectorii sunt, distincta adhibeat, quæ alia non Sacerdo-

tibus, alia Sacerdotibus destinata erunt, & bis saltem in hebdomada mutabuntur.

13 Studeat animos Patrum, & Fratrum inter se per benevolentiam, & præsertim cum Superiore per obedientiam vnire, & si quid minus æquo animo aliquis ferret, velit potius in se (quoad fieri potest) quam in Superiorem, causam reiici, velutiin iniungendis pœnitentiis, quas ipse iuxta præscriptum Superioris imponet, & tam in eis, quam in reprehensionibus ab animi perturbatione caueat, charitatemque præ se ferendo studeat, vt illi quibus pœnitentias imponet, merito sibi iniungi cognoscant.

14 Si quando absente Superiore aliquid acciderit, quod adeo vrgeat, vt commode Superior expectari nequeat, id Minister, auditis Consultoribus, exequi poterit, quamuis in specie nõ sit ipsi commissum; dummodo existimet iuxta Superioris mẽtem id fore, statimq; redeunti quod factũ fuerit, referat. Quod autem sibi ordinarie agendum erit, absente Superiore, abeo curet intelligere.

15 Si Subministrum habuerit, vtatur eius opera in iis, quæ commode per se facere non poterit, iuxta præscriptum Superioris: si vero non habuerit, alternis saltem diebus singula cubicula visitet, & aliquæ in officio Subministri continentur suppleat.

REGV

REGVLÆ
CONSVLTORVM.

INtelligant quanti momenti sit eorum officium, vt Superiores eorum consilio, & relatione adiuti melius, & facilius gubernare possint. *par. 4. c. 1. §. 7. & p. 9. c. 6. §. 14.*

2 Sint amatores boni communis, illudque in omnib. consultationib. præ oculis habeant: atq; vt Diuinæ inspirationi dent locum, & saniora sint eorum consilia, in suo sensu non nimis abundent. *Par. 9. c. 1. §. 2.*

3 In Consultationibus synceram intentionem habeant, & à perturbatione liberam, vt fideliter, & debita cum modestia Charitatis, & Obedientiæ memores sententiam dicant.

4 Sint inter se maxime Charitate coniuncti, & alter alterum honore præueniat, atq; apud alios alter alterius existimationem verbis factisq; tueatur. Si vero contingat aliquem in Consultationib. diuersæ aut etiam singularis esse sententiæ, nemo vllam ab eo alienationem, vel habeat, vel ostendat.

5 Rem, de qua consultatur, bene intelligant; nec sint in dicendo præcipites; sed negotio secũ cõsiderato, & oratione præ-

missa; præcipue cum de rebus agitur difficilibus, sententiam suam aperiant: quod si quid ex tempore discutiendum proponeretur, & sibi maturius considerandum iudicarent, Superiori significabunt.

6 Explicare breuiter debent sententiæ suæ rationis: quod si ad rem confirmandam aliorum rationes essent dissoluendæ, id etiam modeste faciant.

7 Cum Superior Consultoribus auditis aliquid statuerit, iudicium ipsi suum illius iudicio submittent: neq; extra consultationem, aut quod statutum fuerit, sibi displicere, aut se in alia fuisse sententia significabunt; laudent potius Superioris cõsilium apud alios, atq; tueantur. Quod si ob rei, de qua agitur, grauitatem, adhuc sentirent ad alium Superiorem esse rem deferendam, quod nihil monitione sua se effecturos, sperarent, re prius apud se maturius considerata, & oratione præmissa, ad immediatum illius Superiorem, aut si is non prouideat, ad Supremum id facere ne prætermittant.

8 Etiamsi non interrogentur, si quid tamen in mentem venerit, quod ad cõmune bonum, vel alicuius personæ particularis pertineat, poterunt id Superiori proponere, vt is statuat, num ea de re sit deliberandum, nec ne.

9 Consultores neque ea, quæ quisque

in

in consultatione sensérit, neque ea, quæ proposita sunt, aut definita, alii significare debent; præcipue cum res ipsæ secretũ exigunt. Superioris autẽm erit ea quæ definientur, promulgare; cum opus esse iudicabit.

10 De literis ad Superiores suo tempore mittendis, seruent diligenter quæ in formula scribendi à Consultoribus exiguntur. Et hæ literæ sigillo, quod apud Admonitorem erit, obsignatæ mittantur: nec quisquam eorum sciat, quid alius scripserit. *Part. 4. c. 17. §. 7.*

11 Si quis ex nostris ad Generalem scripserit, & literas Admonitori, aut alicui ex Consultoribus tradere voluerit; is acceptas cum suis, aut sub suæ propriæ manus inscriptione, ad Generalem mittendas curabit.

12 Si quid circa victum, vestitum, labores, & occupationes Superioris, aut circa gubernationem moderandũ, augendum vel mutandum censerent, illum præmissa oratione admonendum curent, quod fere per Admonitorem faciant. *Par. 9. c. 4. §. 1. 3 & 4. & Can. 34. cons. 1.*

13 Si quis cum eis de difficultate aliqua sua, aut perturbatione agat, ita eum suis monitis & consilio iuuare studeant, vt semper, quantum possint, existimationẽ Superioris tueantur.

14 Ad omnia melius obeunda Superiorum suorum, & aliorum Officialium Regulas teneant, Constitutionesque & reliqua omnia, quæ ad nostrum institutum, & administrationem pertinent, familiaria sibi reddant.

15 Ita suum munus exequantur, vt nullam gubernationis partem sibi assumant, atque ea submissione se gerant, vt cæteris Obedientiæ exemplum præbeant.

REGVLÆ
ADMONITORIS.

Part. 9. c. 1. §. 4.

1 EA modestia & humilitate officium suum obeat, vt subditum decet erga Superiorem, quem Christi loco habet: niti enim debet, ne huius muneris occasione, reuerentia atque Obedientia interior, vel exterior in ipso debilior reddatur.

2 Animaduertat autem, ne reuerentia hæc, & Obedientia fidelitatem, aut necessariam libertatem opprimat, quo minus Superiorem admoneat de iis, quæ præmissa oratione, proponenda in Domino iudicabit.

3 Ad-

3 Admoneat Superiorem de iis, quæ maior pars Consultorum ei dicenda iudicauerit: de aliis vero, quæ siue ipsi in mentem venient, siue ab aliis suggerentur, non facile eum admonebit, sed de iis duntaxat, quæ non leuis momenti post orationem esse censuerit, siue illa ad personam, siue ad officium Superioris pertinebunt, iuxta * Constitutiones & Decreta. *p.n.9.c.4.

4 Ea, quorum Superiorem admonuerit, meminerit tacitus apud se seruare; quamuis interrogatus à Consultoribus de iis, quæ ipsi commisissent dicenda vel à Superioribus, rationem sui officii eis debebit reddere. §.4.&c. 5.§.2.& can.34. cong.1.

5 Cum Superior cuiuspiam rei admonitus, illi remedium non adhibuerit, Admonitoris erit, cum debita submissione iterum, & sæpius eum commonere: quod si emendationem non curet, facta prius oratione, id Superiori significet.

6 Admonitoris erit, ordinarias epistolas Consultorum suis temporibus colligere, atque ad mediatos Superiores mittere, nisi eas illi alia via mittere voluerint, simulque referet eisdem, vtrum illi scripserint an non.

7 Caueat, ne occasione sui officii debitam subordinationem, & obseruantiam subditorum erga suos Superiores aliqua

ex parte imminuat: aut debiliret.

8 Sigillum apud se habeat, quo suas, & Consultorum ac aliorum nostrorum literas, si ad eum detulerint, qui ad mediatos Superiores scribere voluerint, obsignare possit. Hoc tamen nulla ratione, sine facultate Superioris, vti licebit, nisi in iis literis, quæ ad Superiores mediatos scribentur.

FORMVLA SCRIBENDI.

Par. 8. *c.* 1. §. 9. 1 MAgnopere iuuerit ad animorum vnionem in Societate, literarum vltro citroq; missarum inter inferiores, & Superiores frequens commercium; & crebro alios de aliis certiores fieri, & audire, quæ ex variis locis ad ædificationem, & eorum, quæ geruntur, cognitionem, afferuntur.

2 Superiores Domorum, & Rectores scribant singulis hebdomadis ad suum Prouincialem in Europa, in Indiis vero, vt suis Prouincialibus visum fuerit commodum & oppertunum.

Par. 8. *c.* 1. *li.* L. *& cã.* 28. *Cõg.* 2. 3 Scribant autem ad suum Prouincialem de statu personarum, & rerum omnium, non solum quæ inter nostros, sed etiam quæ

quæ per ministeria Societatis erga externos in Domibus suis, vel Collegiis fiunt, & non tantùm de his, quæ recte se habent, sed etiam de his quæ secùs; & quoad fieri poterit, curent, vt omnia tanquam præsentia Prouincialis cernat.

4 Primo quoque tempore ad suum Prouincialem scribant Superiores Domorum, & Rectores de obitu eorum, qui in suis locis decedunt: Prouincialis verò reliquos de sua Prouincia admonebit, vt quam primum* solitis suffragiis, & orationibus eorum animæ iuuentur, & statim Præpositum Generalem, & vicinos Prouinciales certiores reddat, vt simile officium præstare possint. *Par. 6. c. 4. §. 4.* * *can. 11. cong. 3.*

5 Missi ad fructificandum in agro Domini, scribant ad suum Prouincialem, aut ad eum, quem ille designauerit, singulis hebdomadis, vel quoties ipsis fuerit præscriptum,* vt per crebram literarum communicationem, quantum fieri potest, totum successum suarum missionum illi declarent. *Par. 8. c. 1. lit. L. & can. 28. cong. 2.* * *Par. 7. c. 2. §. 2.*

6 Prouinciales Superioribus Domorũ, & Rectoribus, aliis, qui in missionibus versantur, singulis mensibus, priuatis autem personis, quibus, & quando opus erit, scribant. *Par. 8. c. 1. lit. I. & cõ. 28. cõg. 2.*

7 Prouinciales omnium Prouinciarum Europæ scribãt ad Generalem semel quo- *Par. 8. c. 1. lit. L. &*

Can. 28. *Cong.* 2. libet mense: Rectores autem, & Superiores Domorum, & Magistri Nouitiorum tertio quoque mense.

8 Prouinciales Indiarum scribent præpositi Generali, quando se obtulerit nauigationis commoditas: Rectores vero, & Superiores Domorum, ac Magistri Nouitiorum ex Indis semel, ex Brasilia, & noua Hispania bis in anno, si se obtulerit occasio. *Can.* 28. *Cong.* 2.

9 Prædicti omnes extraordinarie sibi mutuo scribant, quoties necessitas vrgebit. *Par.* 8. *c.* 1. *lit. L. &*

10 Superiores Domorum, & Collegiorum, & Magistri Nouitiorum scribant ad Generalem, quæ alicuius momenti fuerint, etiamsi approbantem Prouinciali fiant: Illa vero potissimum scribant, in quibus Prouincialis admonitus, vel non prouidet, vel prouidere nequit, vel postquam Prouincialis cum illis tractauerit, ipsi ab eius iudicio dissentiunt: sed tunc quidem addant, quid Prouincialis responderit, & quibus rationibus ipsi ab eo dissentiant, interim tamen ei per omnia obediant. *can.* 28. *cong.* 2.

11 Cum Prouinciales scribent Generali, curabunt vt statum Domorum, & Collegiorum suorum, ac totius Prouinciæ bene explicent, & suppleant si quid intellexerint, quod Superiores Domorum, & Collegiorum minus declarauerint, & in

vniuersum ita scribere debant, vt Generalis omnium rerum, omniumque personarum ac Prouinciarum status, quoad eius fieri possit, ante oculos habeat.

12 Generalis ad Prouinciales scribet secundo quoq; mense; ad Rectores vero & Præpositos Locales sexto quoque mense, nisi aliqua necessitas prius ad respondendum suadeat. *Gan.* 28. *Cong.* 2.

13 Si quis nostrorum aliud per literas cum Præposito Generali, aut cum suo aliquo mediato Superiore tractare velit, ne impediatur, nec ipsorum literæ ad eos scriptæ aperiantur, neq; mediatorum Superiorum ad ipsos.

14 Literæ nostrorum, quæ negotia continent, solum ad Præpositum Generalem & non alios, qui cum ipso agant, destinentur; poterit tamen ad eos scribi, vt illi tractari, & expedire curent.

15 Literæ negotiorum ad quorum expeditionem Procuratoris Generalis opera, aut informatione opus erit, propriis literas ad Præpositum Generalem scribantur, adiecta exterius litera P. sub inscriptione earum.

16 Negotia maioris momenti, ex vtraq; India & Brasil. ternis exemplis scribantur, binis autē ex reliquis Prouinciis, si sit periculū ne literę intercidant, vel certe in pri-

mis literis earum ſumma repetatur: & vt inueniantur, cum opus fuerit, quæ ſcripta ſunt ad Generalem, exemplum eiuſmodi literarum, vel earum ſummam in libro aliquo, qui ſcribunt, apud ſe retineant.

17 Si quid ſecreti ſcribendum, vel ſoli Superiori committendum ſit, ſeorſum in propria epiſtola ſcribatur, quæ cum aliis in eodem faſciculo colligatâ includatur, adiecto exterius (ſoli) ſub inſcriptione eiuſdem epiſtolæ: quod ſi eiuſmodi epiſtola ſola mitteretur, alia charta inuoluatur, quæ abſque (ſoli) inſcriptionem habeat.

18 In rebus, quæ ſecretum requirunt explicandis, his vocabulis vtendum erit, vt ea intelligi niſi à Superiore non poſſint; modum autem præſcribet Generalis.

19 Nullus inferior, niſi morbo impeditus literas ad Superiorem ex ſua commiſſione ſcribi faciat.

20 Conſultores Rectorum, & Superiorum Localium literas obſignatas ad Prouincialem dabunt bis in anno, menſe Ianuario, & Iulio, & ad Generalem ſingulis annis menſe Ianuario: Conſultores vero Prouincialium ad Generalem menſe Ianuario & Iulio, niſi res aliqua ita vrgeret, vt de illa, etiam extra hæc tempora ſcribendum iudicarent.

21 Iis

21 Iis literis syncere, & sine amplificatione, omnique priuato, aut humano respectu remoto, significabunt, quid sibi de Superioribus, quorum sunt Consultores, & de eorum administratione, ac rerum statu scribendum in Domino videatur, oratione tamen præmissa, & re prius diligenter considerata.

22 Vt Rector Vniuersitatis de omnibus Præceptoribus, & aliis de Societate: ita etiam Cancellarius & Consiliarii Vniuersitatis de ipso, ac aliis scribent semel singulis annis mense Ianuario Præposito Generali, & bis in anno mense Ianuario, & Iulio Prouinciali. *Part. 4. c. 17. §. 7.*

23 Huiusmodi literæ Consultorum, & horum officialium Vniuersitatis mittantur obsignatæ, nec quisquam eorum sciat, quid alius scripserit. *Part. 4. c. 17. lit. L.*

24 Quiuis Præpositus, & Rector habeat librum, in quo scribantur Visitationes Domus, vel Collegii à Generali approbatæ, in quo etiam scribantur ordinationes aliæ alicuius momenti, quæ à Generali mittuntur: & quæ perpetuæ fuerint, ab iis quæ temporariæ sunt, separatim notentur; alia vero quæ Visitator, & Prouincialis præscripserint, in alio libro scribantur.

25 Si quid scribendum esset de rebus, quæ externorum aliquem attingerent, ita

scribatur, vt etiam si literæ in eius manus inciderint, offendi non possit.

De literis annuis.

Par.8.c.1. lit.M.& decre.73. ac Can.28 Cong.2.

26 SVperiores Domorum, atque Rectores curent ea obseruari, quæ in dies in eorum Domibus Collegiisque per nostros Dominus operari dignatur, quæque ad nostrorum consolationem, ac proximorum ædificationem pertinent, ex quibus seligant optima quæque atque in ordinem redacta, sub finem cuiusque anni ad suum Prouincialem mittant.

27 Prouinciales ex omnibus Superiorum Localium, atque Rectorum suæ Prouinciæ, & eorum, qui in missionibus versantur, epistolis reiectis vel additis, iis quæ videbuntur, singulis annis mense Ianuario, rerum gestarum capita Latine collata, ex quibus deinde vnæ literæ annales Romæ conficiantur, manu ipsorum subscripta Romam ad Generalem destinent.

28 In ea compendiaria narratione hic ordo seruabitur: Recensebunt initio numerum nostrorum in vniuersum, tum etiam singulis Domibus, Collegiis, & Missionibus nominatis, quot sint in iis Sacerdotes, Præceptores, Scholastici & Coadiutores temporales, itemque quot admissi sint eo anno in Societatem, quotque è vita decesserint; neque deinde necesse erit

erit ad singula Collegia aut loca redire, nisi aliquid in iis cõtigerit peculiari narratione dignum.

29 Agent primo de profectu nostrorum in Domino, & explicabunt, si quid in eo genere ædificationem facere possit: deinde de ministeriis Societatis erga proximos, vt de concionibus, lectionibus sacris, doctrina Christiana, & exercitiis spiritualibus, visitatione carcerũ & hospitalium, reconciliatione dissidentium, de pœnitẽtium frequentia, & de aliis nostri instituti piis operibus; ita tamen vt ea tantum commemorentur, quæ sunt alicuius momenti. Item de Scholis, & discipulorum numero, & profectu, præsertim in Vniuersitatibus & Collegiis maioribus: de bona item Societatis existimatione, de contradictionibus autem & persequutionibus, si quæ fuerint, ea tantum attingant, quæ ædificationi fore videbũtur. Dicent etiam de piorum erga nostros charitate & eleemosynis paulo insignioribus. *Par. 8. c. x. lit. M.*

30 Hæc omnia exponent, quam plenissime fieri Poterit (semper tamen vitata nimia prolixitate) adhibitis omnibus circumstantiis, etiam nominibus eorum, qui eas res gesserunt, vt si opus fuerit, aliquando conscribi possit historia. Qua etiam de causa cum aliquid occurret dignum memoria, quod tamen propter aliquam

causam non expediat omnibus vulgari, id scribent seperatim integre, & perfecte: in illa autem cõmuni narratione vel omnino reticebunt, vel ea tantum excerpent, quæ ædificatione esse possunt. Et quæ ad externos pertinent, ita narrentur, vt in ea ipsa domo aut ciuitate, vbi scribuntur, ac vbique publice legi citra cuiusquam offensionem possint.

31 Cum literæ annuæ Romæ confectæ ad Prouincias mittentur, legantur quam primum in singulis Domibus & Collegiis. Et vt Coadiutores nostri temporales ex Latinis etiam literis fructũ aliquem percipiant, sit aliquis, qui illarum summam, aut interpretationem aliquo modo explicet: neque vltra duas hebdomadas retineri debent, vt ad reliqua loca citius deferantur: postquam vero vbique perlectæ fuerint, in præcipua Domo, vel Collegio eiusdem Prouinciæ asseruentur, & simul consuantur.

De Catalogis & Informationibus annuis.

Par. 8. c. 1. lit. N, & p. 9. c. 6. §. 3. & Can. 28. Cõg. 2.

32 AD clariorem omnium nostrorum cognitionem, Superiores Domorum, & Collegiorum duos catalogos conficiant ante id temporis, quo Procuratores Prouinciarum ad Generalem veniunt, ita exacte, ac si nunquam missi fuissent. In primo describantur omnes, qui in suis Domi-

Domibus vel Collegiis, ac missionibus sunt, in quo contineatur vniuscuiusq; nomen, cognomen, patria, ætas, vires, tempus Societatis, studiorum, & ministeriorum, quæ exercuit, & gradus in literis, si quos habet, & an Professus, vel Coadiutor sit, &c. & à quo tempore.

33 In secundo catalogo dotes, & qualitates vniuscuiusque describantur, videlicet, ingenium, iudicium, prudentia, experientia rerum, profectus in literis, naturalis complexio, & ad quæ Societatis ministeria talentum habeat: quæ omnia diligenter, te Deo prius commendata, & mature considerata, & omni priuato affectu semoto, syncere, & breuiter perstringenda erunt, & vtrunq; catalogũ ad suum Prouincialem mittant.

34 Sub finem cuiusque anni interiecti, tertium etiam alium breuem catalogum ad Prouincialem mittant, continentem nomina, & ministeria, in quib. vnusquisque nostrorum occupatur; mittant etiam supplementum primi, & secundi catalogi, in quo ea tantum adnotabunt, quæ eo anno de nouo occurrerint addenda; vt qui in Societatem interim fuerint admissi, aut ab ea defuerint, vel quot mortui sint, vel alia quauis causa.

35 Hunc tertium catalogum & supplementum primi & secundi catalogi totius

Prouinciæ, cum narratione pro annuis literis, de qua dictum est, ad Generalem mittet Prouincialis mense Ianuario: primum vero, & secundum per Procuratorem Prouinciæ, ad eundem, sigillo suo obsignatos, perferendos curabit: Quod si quid ipsi in his catalogis, & informationibus notandum addendumve videretur, id seorsum ad Generalem scribat.

REGVLÆ PRÆFECTI RERVM *spiritualium.*

Part. 4. c. 10. §. 7.

PRæfectus rerum spiritualium cognitionem instituti Societatis, & zelum boni progressus ipsius habeat, & in Obedientia, & humilitate exemplum aliis præbeat *, & amabilem se eis exhibeat, vt ad eum omnes confugiant, confidenterque sua omnia detegant, & ab eo consolationem, & auxilium sperent in Domino.

* *Par. 3. c. 2. §. 12.*

Par. 3. c. 1. §. 12.

2 Instruat nostros priuatim, secundum vniuscuiusq; captum, quomodo interius, & exterius se habere debeant, & ad id exhortetur, & in memoriam redigat, & amanter admoneat, * præsertim vt puram habeant intentionem diuini seruitii, & familiaritatem cum Deo in spiritualibus deuotionis exercitiis, & zelum syncerum animarum.

* *Part. 10. §. 2.*

3 Petat

3 Petat quem procedendi modum in oratione, & examine habeant, & si contra aliquem defectum examen particulare faciant, & si cõtra inordinatos affectus propria remedia adhibeant, & in solidis virtutibus acquirendis, præsertim in Obedientia quid obseruent, & de pœnitentiis, & aliis deuotionibus.

4 Sicubi in his à rectitudine deflexerint, eos dirigat, iuxta modum Societatis; erga cuius institutum, curet, vt omnes bene affecti sint, & det operam, vt orandi & meditandi modos, quos docuit Pater noster Ignatius in libro Exercitiorum, retineant, & vt illo libro familiarissime vtantur; videatque, ne dum nostri deuotionem habere procurant, caput lædant, aut vires corporis nimis debilitent.

5 Versatum ipsum esse oportebit in lectione librorum spiritualium, & vnicuiq; decernat tempus,* & modum cum fructu eos legendi, qui sint faciliores, & nostro instituto magis conuenientes. * *Par.3. c. 1. §. 20.*

6 Peculiarem habeat curam consolandi afflictos, & tepidos exhortandi, remedia pro cuiusque infirmitate, vel necessitate adhibendo; qualia sunt, frequentius communicare, plus temporis orationi impendere, Exercitia spiritualia facere, plus aliquid pœnitentiæ assumere, libros ali-

quos spirituales legere, & similia. Quæ autem ex his ipse concedere possit, & in quibus ad Superiorem recurrendum sit, ab eo intelligat.

Par.1.c.2. §.2. 7 Parem quoque adhibeat diligentiam, vt Coadiutores temporales quieti sint, & **par.3.c.1* forte Marthæ contenti, * & pro eorum §.20.& *lit.R.* captu illos instruat, * mysteriaq; Rosarii **par.4.c.* doceat, vt maiore deuotione illud recita- *4.lit.C.* re possint.

8 Doceat omnes, vt præmissa ratione, & cum magna reuerentia ad Sacramentum altaris accedant, & post eius perceptionem per aliquod temporis spatium orent, & gratias agant.

9 Præterea eos, quos satis instructos Superior iudicauerit, cum vnoquoque agere de his vltra mensem ne differat; sæpe vero consideret, quem fructum bonorum operum ex oratione, & ex reliquis rebus spiritualibus colligant, vt indies magis in Domino proficiant.

10 In his autem omnibus videat, ne ordo vnicuique præscriptus impediatur, ac præsertim studia illorum, qui literis dant operam, nisi cum Superior aliter iudicauerit.

11 Curam peculiarem habeat Nouitiorum, si qui Domi vel in Collegio fuerint, nisi a superiore aliunde prospectum sit, & erga eos obseruare studeat ea, quæ iuxta

Magi-

Magistri Nouitiorum, & examinatoris Regulas obseruari commode poterunt.

REGVLÆ PRÆFECTI ECCLESIÆ.

CVret, vt Ædituus Regulas suas obseruet, quas Præfectus ipse apud se etiam habeat.

2 Præbeat illi catalogum singulis diebus Sabbathi, quo dies festi, ac ieiuniorum proximæ hebdomadæ contineantur, vt eum in refectorio recitet in cœna diei Dominicæ sequentis.

3 Singulis diebus Sabbathi vesperi in Sacristia scripto proponat, quemadmodum quotidie Sacra sint facienda sequenti hebdomada, & quo ordine rem diuinam in Altari summo facturi sint, qui ad hoc fuerint designati.

4 Detur opera, ne in Altari maximo desit vnquam Sacrum, quo tempore celebrari solet, habeaturque ratio, ne plura Sacra simul inchoentur, sed commode omnia suis spatiis distinguantur. *Par. 4 4. §. 3.

5 Curam gerat Missarum, & orationū, quæ pro defunctis Societatis, * & pro Fundatoribus, & Benefactoribus, * ac pro *Par. 1 1. & 3. 4. §. 3. & 4.

* Par. 10. § 2. Fundatoribus, & Benefactoribus, * ac pro ipsa Societate fieri debent, quas ex subiecto catalogo intelliget; & catalogum earum, quæ secundum nostrum institutum, & ex præscripto Generalis ordinarie faciendæ sunt, referat in duas tabellas, quarum alteram appendat in Sacristia, alteram in alio conuenienti loco; quæ initio cuiusque mensis publice in Refectorio legetur.

6 Cum superior aliquid in Sacro Deo commendari, aut Sacra ipsa, quæ ab omnibus facienda sint, applicari ad finem aliquem iusserit, curet scribi in schedula in Sacristia affigenda.

7 Quæcunq; autem ex his non ab omnibus facienda erunt, ea Præfectus vnicuiq; priuatim significanda curabit.

8 Librum habeat, vbi mandata Superiorum de his rebus, si aliquandiu duraturæ, aut non statim faciendæ sint, scribantur, ne memoriâ excidant, & cum fuerint adimpletæ, deleantur.

Par. 4. c. 1. §. 3. 9 In Collegiis & Domibus probationum curet iuxta ordinem Superioris de candela danda Fundatoribus iuxta Constitutiones.

10 Si quando externi Sacra aliqua fieri postulauerint, se superiorem consulturum respondeat; nisi eius animum perspectum iam habeat.

11 Exter-

11 Externos Sacerdotes ad faciendum Sacrum in noſtro templo, non ſine delectu admittat, ſed eos tantum, qui ædificationi ſint, præſertim notos, idq; iuxta ordinem Superioris: & intelligat an à ſuo Ordinario legitimã habeant facultatem.

12 Videat an Sacerdotes Regulas ſuas obſeruent, & num barbam, & coronam decenter tonſam habeant.

13 Per ſe, vel alium à Superiore deſignatum, promouendos ad Sacerdotium inſtrui curet, & videat vt ad Romanæ Eccleſiæ ritum tam ii, quam omnes Sacerdotes ſe accommodent, * & ne confeſſiones audiant, niſi ſint legitime approbati. *Par.* 4. *c.* 8. §. 2. * *Par.* 7. 4. §. 5.

14 * Animaduertat, ne vllæ pro Sacris faciendis aut confeſſionibus audiendis eleemoſynæ admittantur. * *In E.* 1. §. 3. *c.* 6. *c.* 2. §.

15 Nulla ſit in Eccleſia arcula, in qua Eleemoſynæ coniiciantur, ſiue pro nobis, ſiue pro aliis. *&p.* 30 5.

16 Det operam, vt ſanctiſſimum Domini noſtri Corpus decenter in cuſtodia cõſeruetur, diligenter cauens, ne vnquam in ea Sacramentum deſit, habita communicantium ratione, & vt ſaltem decimoquinto quoq; die innouetur, & Sacris abſolutis in tabernaculo claui obſeretur. *Par.* 6 *c.* §. 8. & 23. *co*

17 Quando noſtri in templo communicauerint, curet Præfectus, vt id faciant ſeparatim ab externis.

18 Oleum Sanctum, vt oportet, asseruatum singulis annis renouet, & Sanctorum reliquias (quæ quidem mobiles fuerint) in tabernaculo ad id deputato decenter custodiat: si quando autem deuotionis causa ostendendæ erunt, duo cerei accendantur; atque huius tabernaculi clauem vnam ipse habeat, & alteram diuersam Præpositus, aut Rector.

19 Cruces, Calices, ornamenta, & reliqua id genus, vt pareat, custodiantur; nec desint velamina ad cooperiendos calices, & alia ad diuinum cultum, & ornatum necessaria.

20 Mutari faciat Altarium, & Sacerdotum ornamenta, quod ad colorem attinet habita temporum, & Festorum ratione, iuxta ritum Romanæ Ecclesiæ.

21 Cum templum ornandum fuerit, nihil sine facultate Superioris ad eam rem commodato ab externis petat: detq; operam, vt quod acceptum fuerit, accurate custodiatur, & dominis quam primum reddatur.

22 Si templum instauratione aliqua in parte indiguerit, aut aliis ad diuinum cultum necessariis, prouideat, sicut ipsi à Superiore fuerit præscriptum.

23 Superiori in memoriam redigat, vt aliquos designet, qui de concionibus, & modo concionādi iudicare possint; quorum

rum saltem vnus concioni interſit, vt Cõcionatorem, cum opus fuerit, & Superiori videbitur, admonere poſſit.

24 Conciones & lectiones templi, horæ ſpatium ſuperare non debent: eo vero ordine Miſſæ dicantur, ne impediant, quo minus conciones tempore præfixo inchoentur. *Par. 4. c. 8 lit. C.*

25 Aduertat ne viri in templo, mulierum locum occupent, neve ex aduerſo earum, quantum fieri poterit, maneant.

26 Curet ne domi deſint Confeſſarii, qui neceſſarii in templo noſtro ſunt, & vt confeſſiones veſperi decenti hora abſoluantur.

27 Pridie Palmarum Confeſſarios admoneat, vt Conſtitutionem illam obſeruent, quæ ad externos ad ſuas Parochias dimittendos Euchariſtiæ ſumendæ gratia pertinet, & ante id tempus, ſi conſuetudo regionis id poſtulauerit. *Par. 7. c. 4 §. 5. & lit. D.*

28 Officia Hebdomadæ Sanctæ, & Veſperæ (ſi hæ dicentur,) fiant tono ſimplici more Societatis ſine cantu etiam firmo, niſi vbi Generalis Præpoſitus diſpenſauerit: id autem quod de veſperis dictum eſt, de Benedictione candelarum, & ramorum intelligatur. *par. 6. c. 8. lit. B. & Can. 9. Cong. 3.*

29 Cum aliquid petendum erit pro Eccleſia, aut vſu Sacriſtiæ, intelligat in ea re Superioris voluntatem, eamque exe-

quatur; cumq; pecuniæ alicuius momenti summa dabitur, aut colligetur, eam deponat apud Procuratorem in scrinio aliquo, cuius clauem vnam Superior habeat, & alteram diuersam ipse Præfectus.

30 Librum habeat, in quo eleemosynarum, quæ Ecclesiæ vsibus dantur, & expensarum rationes constent.

31 Panni omnes linei semper mundi seruentur, & separatim corporalia, atque etiam purificatoria (quæ quatuor cruces in angulis habeant) lauentur, & vtrorumque ablutio, & cineres eorum, quæ vetustate consumpta conburuntur, in sacram piscinam mittantur.

32 Catalogum vnum rerum omnium Ecclesiæ mobilium, quæ alicuius momenti sunt, custodiat; in altero vero illa scribãtur, quæ aut noua sibi traduntur, cum die, anno, &c. aut vetustate consumuntur, vt possit cum exigetur, prioris catalogi rationem reddere: sæpe etiam res pretiosiores inspiciet, ne aut lædantur, aut amittantur, arcis in quibus seruantur, & Sacristiæ ianuis bene clausis, & munitis.

Par. 6. c. 4 lit. B. 33 Cum nostrorum aliquis extremum diem obierit, spatio diei naturalis decenter teneatur, nisi ratione mali odoris, aut ex alia iusta causa, anteuerti hoc tempus Superiori posse videretur.

Can. 27. Cong. 1. 34 Obseruetur circa vestitum Sacerdotum

dotum mortuorum, quod de viuentibus dicitur in Conſtitutionibus, vt ſcilicet vtamur eo modo, quo Sacerdotes honeſti eius regionis, in qua verſamur, vti ſolent: fratres vero qui Sacerdotes non ſunt, ſepeliantur eo modo induti, quo alii Clerici honeſti, qui Sacerdotes non ſunt, ſepeliri ſolent.

35 Curam ſuſcipiet ſepulchri, candelarum, precum, quæ conſueto more dicuntur, rerumque cæterarum, quæ ad eam rem erunt neceſſariæ. *Part. 6. c. 4. §. 3. & Can. 7. Cong. 1.*

CATALOGVS
MISSARVM, ET ORATIONVM, QVÆ NOSTRIS præscribuntur.

SACRA IVXTA nostrum institutum à Sacerdotibus Societatis ordinarie facienda.	ORATIONES iuxta nostrum institutum, ab iis, qui Sacerdotes non sunt, ordinarie faciendæ.
Singulis annis.	*Singulis annis.*
1 IN principio cuiusque anni vnusquisque Sacerdos Missam celebret pro nostra Societate. *P.10. §. 1.*	*ET singuli, qui Sacerdotes non sunt, ad eandem intentionem integrum Rosarium Dominæ nostræ, videlicet centum quinquaginta Aue Maria, & quindecim Pater noster, aut tres coronas recitent.* *P.4. c.1. §. 2. & Can. 18. Cõ. 3.*
2 Singulis annis præscripto die, in quo memoria fundationis Collegii vel Domus fit, Missa cum	*Et singuli, qui Sacerdotes non sunt ad eandẽ intentionem vnam coronam*

solennitate pro Fundatore proprii Collegii, vel Domus, & benefactoribus viuis, & defunctis celebretur; & reliqui Sacerdotes, qui in Collegio, vel Domo habitauerint, pro eisdem sua Sacrificia offerant.

ronam, aut tertiam partem Rosarii recitent.

Singulis mensibus.

Singulis mensibus.

3 In principio cuiusque mensis vnusquisque Sacerdos Missam celebret pro nostra Societate. *P.* 10. §. 1.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, ad eandem intentionem tertiam Rosarii partem, aut vnam coronam recitent.

4 Initio cuiusque mensis omnes Sacerdotes, qui in Collegio, vel Domo fuerint, pro Fundatore proprii Collegii, vel Domus, & benefactoribus viuis, & defunctis semel Missæ sacrificium offerant. *P.* 4. *c.* 1 §. 2.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, ad eandem intentionem vnam coronam, aut tertiã Rosarii partem recitent.

Singulis hebdomadis.

Singulis hebdomadis.

5 Singuli Sacerdotes pro illis de Societate, qui extra Prouinciam moriuntur, semel in quauis hebdomada Missæ sacrificium offerant. *Can.* 11 *Cõ.* 3.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, ad eandem intentionem vnam coronam, aut tertiã Rosarii partem recitent.

6 Singulis hebdomadis, vbicunque fuerint decem, vel pauciores Sacerdotes, pro nostra So- *P.* 10. §. 1.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, in quauis hebdomada ad ean-

cietate vna Missa, à designato à Superiore dicetur; duæ vero, si fuerint plures, quam decem, tres autem, si fuerint plures, quam viginti, & ita deinceps in reliquis decadibus, si numerus Sacerdotum fuerit maior.

dem intentionem septem Pater noster, & septem Aue Maria recitent.

7 Singulis hebdomadis pro Benefactoribus viuis, & defunctis propriæ Domus vel Collegii, præter eas quæ pro Fundatore dicuntur, vna, aut duæ, aut plures Missæ pro numero Sacerdotum offerantur, seruando ordinem modo prædictum. *P. 7. c. 4. §. 4.*

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, in quauis hebdomada ad eandem intentionem septem Pater noster, & septem Aue Maria recitent.

8 Singulis hebdomadis Missa semel pro Fundatore proprii Collegii, vel Domus, & benefactoribus viuis, & defunctis à designato à Superiore celebretur. *P. 4. c. 1. §. 1.*

Et vnus ex iis qui Sacerdotes non sunt, à Superiore designatus, ad eandem intentionem vnam coronam, aut tertiam partem Rosarii recitent.

9 In Domibus & Collegiis, quæ saltem viginti ex nostris alere possunt, etiamsi non habeant proprium Fundatorem, fiant pro iis viuis, & defunctis, qui eorum fundationem notabiliter adiuuerunt, eadem Sacra quæ pro Fundatoribus ordinarie fieri solent. *P. 4. c. 1. l. E.*

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, ad eandem intentionem pro eisdem facere debent easdē orationes, quæ pro Fundatoribus ordinarie fieri solent.

Sacra

Sacra ab eisdem extraordinarie facienda.

10 Cum primum Societas in Collegii alicuius possessionem venerit, quilibet Sacerdos ter Sacrum faciat pro superstite Fundatore ipsius, ac Benefactoribus.

P. 4. c. 1. §. 4.

11 Cum ex hac vita idē Fundator excesserit, singuli Sacerdotes ter Sacrum pro anima illius, & Benefactorum faciant.

P. 4. c. 1 §. 4.

12 Idem iudicium erit de Communitatibus, vel Rebus p. quæ non moriuntur: fient enim tria Sacra pro viuentibus, & tria pro defunctis earum. Sic etiã faciendum, quando plures simul fundationē constituunt.

P. 4. c 1. lit. D. & E.

13 Cum primum Societas in alicuius Domus professæ possessionem venerit, quilibet Sacerdos intra illam Proninciam ter Sacrum faciat pro superstite Fundatore ipsius, ac benefactoribus: & quando vita functus fuerit, alia tria Sacra ab eisdem pro animabus illius & benefactorum fiant.

cã. 18 Cõ. 3.

Orationes ab eisdem extraordinarie faciendæ.

Et singuli qui Sacerdotes non sunt, ad eandem intentionem Rosarium integrum aut tres coronas recitent.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, ad eandem intentionem Rosarium integrum, aut tres coronas recitent.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, integrum Rosariũ aut tres coronas pro viuentibus Communitatibus, & totidem pro defunctis earum recitabunt. Similiter facient, quãdo plures simul fundationem constituunt.

Et singuli eiusdē Prouincia, qui Sacerdotes non sunt, integrum Rosarium, aut tres coronas pro superstite Fundatore, ac benefactoribus: & quando vita functus fuerit, alterum Rosarium

integrum, aut tres coronas pro animabus illius ac benefactorum recitent.

14 Pro communitatibus vero,&pluribus,qui simul Domus professæ fundationem constituunt, fiant intra eandem Prouinciã, quæ de Collegiis dicta sunt num. 10.11.12.

Pa.4. c.1. li. D.& E.

Et singuli eiusdẽ Prouinciæ, qui Sacerdotes non sunt, ad eandem intentionem faciant, quæ de Collegiis, eisdem numeris dicta sunt.

15 In Domo, vel Collegio vbi quis de Societate decesserit,singuli Sacerdores pro eo tria Sacra in aliis vero Prouinciæ locis duo sacra faciant.

Cã.11 Cõ 3.

Et singuli eiusdẽ Domus,aut Collegii,qui Sacerdotes non sunt, pro eo tres coronas,aut tres partes Rosarii: pro aliis vero eiusdem Prouinciæ duas coronas, aut duas partes Rosarii recitent.

16 Cum de obitu cuiusque nostrorum, qui extra Prouinciam obiit, significatur, per vniuersam Societatem omnes Sacerdotes in Missis, illius animam Deo commendent, pro cuiusque deuotione.

Cã.11 Cõ. 3.

Et singuli qui Sacerdotes non sunt, in suis orationibus illius animã Deo commendent, pro cuiusque deuotione.

17 Omnes Sacerdotes curent, iuxta Constitutiones frequenter orare pro vniuersa Ecclesia, ac pro iis præsertim, qui maioris sũt

P.7. c 4.§.3 &lit. A.

Et omnes, qui Sacerdotes non sunt, idem iuxta Constitutiones curare debent.

momenti ad eius vniuerſale bonum, cuiuſmodi ſunt Principes Eccleſiaſtici, & ſeculares, & alii, qui multum prodeſſe, vel obeſſe bono animarum poſſunt: & pro amicis, & benefactoribus, viuentibus, & vita functis, & pro aliis, in quorum auxilium peculiariter ipſi, & reliqui de Societate in variis locis inter fideles, & infideles, incumbunt, *& etiam pro male affectis erga noſtram Societatem.

*par. 10. li. B.

Sacra ex præſcripto. P. N. Generalis ab vnoquoque Sacerdote Societatis ordinarie facienda.

Orationes ex præſcripto P. N. Generalis à ſingulis, qui ſacerdotes non ſunt ordinarie faciendæ.

18 Vnuſquiſque Sacerdos ſingulis menſibus duo Sacra faciat, alterum pro Indiis, & Gentium conuerſione: alterum pro regionibus Septentrionalibus, & Hæreticorum reductione, & in aliis Sacrificiis, & orationib. eadem Domino commendabit.

Et ſinguli, qui Sacerdotes non ſunt, vnam coronam, aut tertiam partem Roſarii pro Indiis, & Gentium conuerſione: & alteram coronam, aut tertiam Roſarii partem pro regionibus Septentrionalibus, & Hæreticorum reductione recitent,

19 Singulis hebdomadis vnusquisque Sacerdos Sacrum vnum ad intentionem Reuerendi Patris nostri Generalis faciat, & in aliis Sacrificiis, & orationibus eandem Domino commendabit.

& in aliis orationibus eadem Domino Commẽdabunt.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, ad eandẽ intentionem vnam coronam, aut tertiam Rosarii partem recitent, & in aliis Orationibus eandem Domino commendabunt.

Non intendimus per ea, quæ superius recensentur, excludi reliqua sacra, & orationes omnes, quæ pro occurrentibus necessitatibus à Superioribus imponi ad tempus solent.

REGV-

REGVLÆ

SACERDOTVM.

QVÆ de Disciplina religiosa in Regulis, & instituto nostro seruanda omnibus proposita sunt, ea Secerdotes, pro ratione sui gradus, sibi præcipue dicta existiment, & obseruent.

2 Diuinum officium nitantur attente, deuote, & opportuno tempore recitare.

3 Ita viuere studeant, vt quotidie merito celebrare possint; ad idque conducet (quamuis ex * Constitutione octauo vt minimum quoq; die confiteri teneantur) sæpius in hebdomada confiteri. * *In Ex. c. 4 §. 25.*

4 Cæremonias Missæ ex vsu Romano accurate vnusquisque obseruet; in eaque celebranda pronunciationem, & quamcunq; aliam exteriorem actionem ita moderetur, vt non minus aliorum ædificationi, quam propriæ deuotioni seruiat; & ideo semihoram in faciendo Sacro nec multum excedat, neque ita breuis sit, vt illam non expleat. *Par. 4. c. 8. §. 2.*

5 Qui in summo Altari Sacra facturi sunt, simulatq; cãpanæ se vocantis pulsum audierint, vel admoniti fuerint, ad vestes

sacerdotales induendas se conferant, vt in tempore exire ex Sacristia possint.

Par. 4. c. 8. §. 6. & lit. F. & Can. 21. Cong. 1. & Can. 20.

6 * Salutare tradendæ doctrinæ Christianæ ministerium pueris, ac rudib. quod à sui origine nostra Societas tanto affectu complexa est, pari omnes studio promouere curent.

Cong. 2. Par. 4. c. 8 § 5. & p. 7 c. 4. §. 8. & lit. F.

7 Intelligant sibi ratione peculiari incumbere, vt exercitiorum spiritualium, quæ tantopere ad Dei obsequium conferre cernuntur, vsum valde familiarem habeant; quo, & alios ad ea suscipienda adducere, & in eo tam vtili armorum spiritualium genere tractando dexteritatem habere possint.

pa. 7. c. 4. §. 3.

8 Omnes ii, quibus ex Obedientia confessiones audiendi sanctum munus committitur, multum ad id affici studeant, & tanquam nostri instituti valde proprium magni faciant.

Ibidem.

9 Nemo ad confessiones audiendas accedat, nisi à Superiore deputatus, & qui simul intelligat, quam facultatem ad hoc munus ab eo habeat.

par. 4 c. 8. §. 4 & lit. D.

10 Modum ea Sacramenta ministrandi, quæ Sacerdotes nostræ Societatis tractare possunt, perspectum omnes habeant,

**pa. 8 c. 1. § 8 & pa. 10. §. 9.*

* in eoque vniformes sint, quantum regionum varietas patietur: formam tamen & rationem absoluẽdi ab excommunicatione, & aliis censuris, & peccatis, eandem omnes.

omnes sequantur; attendantque, ne ex modo vtendi facultatibas Societatis, Ordinarii, & Parochi iure offendi possint.

11 In casibus conscientiæ, iisq; præsertim qui ad censuras, casus reseruatos, & restitutiones pertinent, sese diligenter exerceant; earumq; rerum cõpendia, & breuem interrogandi methodum, ac contra singulorum peccatorum species, exempla & dicta Sanctorum, atq; alia salutaria remedia comparare studeant. *Par. 4. c. 8 lit. D.*

12 * Confessarii inter seipsos, & in modo procedendi cum pœnitentibus conformes esse curent; & quantum res tulerit, ita aliorum Confessariorum existimationi vnusquisque consulat, vt omnes intelligant, mutuo charitatis & vniformis doctrinæ vinculo, Societatis Confessarios in Christo esse colligatos. * *Par. 3. c. 1. §. 18. & p. 8. c. 1. §. 8. & p. 10. §. 9.*

13 Vocati ad Ecclesiam ad Confessiones audiendas, statim cum animi alacritate eo se conferant; & quo maior pœnitentiũ multitudo futura est; eo magis tempestiue ab aliis occupationibus se expediant.

14 In templo confessiones, dum concio fit, vel sacra lectio, nemo audiat.

15 Confessarii ita audiant pœnitentes, vt mutuum aspectum fugiant; sic enim attentius, & liberius audient: quod si locus non erit eiusmodi, vt tabula Confessariũ à confitente diuidat, manus interposita in-

rer faciem propriam, & confitentem, qui ad latus esse debet, id præstabit.

16 In audiendis confessionibus, fœminarum præsertim, seueros potius se, quam familiares exhibeant: in vniuersum tamen paterna quædam, & spiritualis grauitas in eis eluceat.

17 Eos, qui crebrius confitentur, maxime fœminas, breuiter expediant, nec de rebus ad confessionem non pertinentibus in confessione loquantur: extra confessionem vero, si oportebit eas alloqui, lõgum sermonem ne misceant, & oculos modeste demissos habeant.

Par. 3. c. 1. §. 3. 18 Quando quis à Superiore mittetur ad confessiones fœminarum audiendas, vel alia de causa eas adierit, socius, quem Superior ipsi designabit, quamdiu cum fœminis Sacerdos loquetur, eo in loco erit, vnde videre eos, sed non, quæ secreta esse oportet, audire possit, quantum loci dispositio patietur; quod si non pateretur, curet omnino Sacerdos, ne ostiũ sit clausum, nec locus obscurus.

Par. 9. c. 1. §. 5. 19 Particularium personarum, præsertim fœminarum, curam nemo suscipiat: & quamuis Confessarius pro suo munere in vita spirituali pœnitentem instituat, nullius tamen obedientiam admittat.

20 Si quis vni confiteri solitus, ab eodẽ alium Confessarium adeundi facultatem petie-

petierit, vel ea non petita adierit, id sibi gratũ esse Confessarius benigne ostendat.

21 Vt sanitatis etiam ratio ad Dei gloriam habeatur, confessiones, mane ad horam vsque prandii tantum audiant; ita, vt eum signum primæ mensæ audietur, studeant se ita accommodare, vt ad secundum accedant; nisi forte pœnitentium necessitas aliud exigat.

22 Nemini aut petere, aut accipere quidquam liceat, siue ab iis, quorum confessiones audiuerit, siue ab aliis, quod vel in pauperes distribuat, vel alteri satisfactionis nomine restituat; nisi Superior, cum opus esset, secus faciendum iudicaret.

23 Etsi vota ad perfectionis statum pertinentia, vt sancta laudari debent, & circa ea Confessarii consilium, sed magna cum consideratione, dare possint: quia tamen non humanam, sed diuinam vocationem requirunt, nemo ad ea emittenda quemquam inducat; verum ad orationem tales hortetur, vt à Deo adiuti, vocationem suam melius intelligant, & exequantur.

24 Si quos viderint ad Religionem propensos, non facile ad vnam potius, quam ad aliam, ad hoc, quam ad illud Monasterium inuitent; sed liberam illis suam electionem relinquant: poterunt tamen petentibus cõsilium, eas Religiones, vel Monasteria proponere, quæ illis ma-

gis commoda in Domino iudicauerint.

25 Nullus eis, quorum audit confessiones, certum vestimenti genus, hunc aut illum habitum, vel colorem præscribat: tametsi omnes ad honestum, & suo statui conuenientem vestitum hortari possint.

26 Vt pium est, ad frequenter communicandum fideles exhortari; ita quos ad id propensos viderint, admonere debent, ne crebrius, quam octauo quoque die accedant, præsertim si matrimonio sint coniuncti.

Par. 7. c. 4 lit. D.

27 Admoneat eos, qui sibi confitentur, à Dominica Palmarum ad Dominicam in Albis inclusiue, eo tempore (nisi aliud consuetudo loci postulauerit) debere semel in sua Parochia communicare, exceptis Peregrinis, & iis, qui facultatem haberent, & reliquis, quos ius excipit.

Par. 4. c. 8 §. 7. & lit. G.

28 Qui vocantur ad iuuandos eos, qui morti vicini sunt, ea in promptu habeant, quæ eo tempore, in quo tantum est momenti, vsui esse possint, tamdiuque illis adsint, quamdiu sola necessitas postulabit. Cæterum etsi cum opus est, ægrotos ad condenda testamenta hortari conueniat, iis tamen conficiendis non assistant.

REGV-

REGVLÆ
CONCIONATORVM.

Egulæ, quæ Sacerdotibus propoſitæ ſunt, eas ſibi Concionatores in primis commendatas exiſtiment, nec minore cura, quam cæteri obſeruent.

2 Memores ſint vocatos ſe eſſe ad reducendas animas ſuo creatori; quod cum ſit opus omnium difficillimum, ſummo ſtudio media illa adhibeant, quæ inſtrumentum cum Deo coniungunt: eiuſmodi ſunt ſolidæ virtutes, ac præcipue Charitas, pura intentio diuini ſeruitii, familiaritas cũ Deo in ſpiritualibus deuotionis exercitiis, & zelus ſyncerus animarum ad gloriam diuinæ maieſtatis. *Par.10.§. 2.*

3 Enitantur cum Dei gratia eſſe cæteris exemplo; vt non minus vita, quam doctrina, ad omnem virtutem proximos alliciant. *Par.7.c.4. §.2.*

4 Lectioni S. Scripturæ, ac Patrum præcipue incumbant: cõferet etiam peculiari ſtudio vidiſſe Euangelia toto anno currentia, & in eis ea, quæ vſui eſſe poſſunt, adnotaſſe: itemque compendium feciſſe *Par.4.c.8. lit.E & F.*

Digitized by Google

explicationis rerum ad fidem, & Christianam vitam necessariarum, atque in communes locos redegisse omnia, quæ ad virtutum commendationem, & peccatorum destinationem pertinent.

Part. 4. c. 8. lit. C. 5 Conferet vidisse præceptiones, si quas de modo concionandi illi tradunt, qui bene hoc munus obierunt; bonos audiuisse Prædicatores, & in concionibus Domi, vel in aliis locis minus frequentibus se exercuisse.

Par. 4 c. 8. lit. C. 6 Optare debent, vt admoneantur, si quid in concione corrigendum videbitur iis, qui à Superiore ad id deputati fuerint, & humili, & grato animo id accipere.

7 Ita operam suam in celebrioribus concionibus libenter impendant, * vt non minus se ad docendos pueros, & alios rudes instruendos, faciles, & paratos exhibeant.

* *In* 1. *Bullanostri instituti, & p.* 5. *c.* 3 *lit. B. & part.* 7. *ca.* 4. §. 7. *p.* 4. *c.* 8.

8 Si quando occasio tulerit, vt alios eodem tempore concionari velit, quantum in ipsis erit, libenter cedant.

§ 3. *& lit. B.* 9 Ea populo proponant, quæ ad captum, & vtilitatem auditorum erunt accommodata, iisque insistant, quæ ad Christ. institutionem, atq; ad extirpanda vitia, & virtutes inferendas valent; & à rerum subtilium curiosa tractatione se abstineant.

In vltimis Regulis libri Exerci 10 Commendare debent Confessionis, & Eucharistiæ frequentem vsum, in bonis ope-

operibus profectum, & perseuerantiam, Ecclesiasticarum ceremoniarum obseruationem, & cætera, quæ ad cultum diuinum pertinent, eamque obedientiam, quę Principibus & Prælatis, qui Dei in terris vices gerunt, exhibenda est. *tit. regula 2. Ibid. in regula 7.*

11 Commendabunt etiam peculiari ratione pœnitentiæ, & misericordiæ opera, * sanctarum precum, * & aliarum piarum deuotionum exercitia, vtilium librorum lectionẽ, & bonam filiorũ educationem. ** Ibidem reg. 3. * Ibidem reg. 6.*

12 Cum experientia doceat, & sanctæ memoriæ Pater Ignatius scriptũ reliquerit, nihil vtilitatis percipi ex iis concionib. in quibus Principes, & Magistratus Reip. Prælati, & alii Ecclesiastici in particulari reprehenduntur, Concionatores nostri ab huiusmodi reprehensionibus abstineant. *Ibid. reg. 10.*

13 Caueant, ne Religiosos aliorum ordinum, quos reuereri, & obseruare debẽt, etiam tacite videantur reprehendere: * & quãuis nostros ad maiores in virtute progressus excitare possint, præsertim in domesticis exhortationibus: reprehensionẽ tamen alicuius particularis, vel ipsius Societatis ne attingant. ** Par. 3. c. 1. lit. S.*

14 Ne rumorib. populi moueantur, vt noua, & parum confirmata in publicũ afferant; & multo minus ea populo proponant, quæ alioqui dubia, & incerta sunt.

15 Curent, vt rationem, & modum,

quem obſeruare debent in rebus populo denunciandis, & certis pauperibus aliiſq; piis operibus commendandis, à Superiore accipiant.

16 Caueant omnino, ne facetiis, aut inutilium rerum narratione concionem contemptibilem faciant, iiſve auditores ad riſum moueant, vel contra, vt ad fletum excitent, ſpectanda aliqua populo proponant, à communi in Societate concionandi conſuetudine aliena, niſi in aliquo particulari caſu ad communem ædificationem pertinere Superior, pro ratione loci, iudicaret.

17 Ea, quæ dicturi ſunt, diligenti præmeditatione, & peculiari ad Deum recurſu (quatenus per tempus licebit) paranda erunt.

18 Caueant arrogantiam, & oſtentationem in concione, humilitatemque, cui ex intimo cordis affectu ſtudere debent, in omni actione præ ſe ferant: quod ſi aliquid pro ſe, aut Societate cogantur reſpondere, ea modeſtia ſatisfaciant, vt cauſam Chriſti, non ſuam agere videantur.

par 4. *c.* 8. §. 3. 19 Modus concionandi, qui à Scholaſtico diuerſus eſſe debet, ita ſit ad docendum comparatus, vt ad animorum motum præcipue dirigatur: cumq; quæſtio aliqua earum, quæ ad fidem, aut mores pertinent,

tinent, modo aliquo tractanda erit, non ita exacte proponantur argumenta, quibus contraria pars confirmatur (nisi auditorium id postulet) vt simpliciores ipso proponendi modo offendi possint; sed eo pacto res exponatur, vt illi ex data explicatione solutionem eorum, quæ sibi in mentem venerint, aut ab aliis audiuerint, facile colligant.

20 Ne sint affectati, aut verborum lenocinia sectentur, nec studio politioris sermonis eos libros habeant familiares, ex quorum lectione detrimentum in spiritu accipiant, & seculare aliquid redoleant.

21 In laudibus, & reprehensionibus à nimiis exaggerationibus; & ab omni specie adulationis abstineant.

22 Gestus corporis sit modestus, & in quo grauitas quædam religiosa præcipue eluceat; vocemque accommodent ad res quas tractabunt; proinde eam, vbi non est opus, ne præter modum extollant, aut deprimant.

23 In concionibus, & lectionibus templi, spatium horæ ne excedant.

REGVLÆ

EORVM, QVI IN MISsionibus versantur.

In Decl. proœm. c. 4. lit. A & p. 6. c. 3. §. 5.

CVm scopus, ad quem tendit Societas, sit, varias mundi partes, ex Obedientia Summi Pontificis, vel Superioris Societatis peragrando verbum Dei prædicare, cõfessiones audire, & reliquis quibuscunq; poterit mediis vti ad animas, diuina aspirante gratia, iuuandas; quicunque in huiusmodi missionibus versantur, sibi persuadeant, rem maximi ponderis in Societate sibi commissam esse, atque ita se comparare studeant, vt apta Dei instrumenta ad rem tantam esse possint.

Par. 3. c. 2. lit. G. & p. 7. c. 1. §. 1. & c. 4. §. 1

2 Quia vocationis nostræ est, vitam agere in quauis mundi plaga, vbi maius Dei obsequium, & animarum auxilium speratur; vnusquisque paratus esse debet, vt in ea vineæ Christi parte, atque opere se exerceat, quod ipsi commissum fuerit, siue per varia loca discurrendo, siue in quibusdam continenter residendo.

Par. 9. c. 2. §. 1.

3 Vnusquisque plenam in his, ac liberam sui dispositionem Superiori, qui eum Christi loco dirigit, relinquat: * poterit

** Ibidem lit. K.*

tamen

tamen motus animi, aut cogitationes, quæ in contrarium occurrunt, illi proponere, subiiciendo suum sentire, & velle ei, quod ipse in Domino iudicaueit.

4 Ei, qui mittendus erit, plurimum conueniet, vt intelligat, à Superioribus scopum suæ missionis, & effectum, cuius gratia mittitur; id quod in scriptis, si fieri potest, habere curabit. *Par. 7. c. 1. §. 5.*

5 Cum oppidatim missi fuerint ad fructificandum in agro Domini, dabunt operam, quoad fieri poterit, vt more pauperum Euangelium prædicent: * proinde & pedites, vel in toto, vel in parte iter facient, si eos Superior id præstare posse iudicauerit, & ex eleemosynis, vel oblatis, cum ædificatione emendicatis viuent; nisi alia ipsis à Superiore sustentationis ratio sit constituta. *Par. 7. c. 1. lit. G.* * *Can. 12. Cong 3.*

6 Si nullum eis à superiore designatum fuerit hospitium, intelligant sibi ad aliquod hospitale, tanquam ad hospitiũ pauperum esse diuertendum, si tamen honestum id sit, atque ad exercenda ex eo ministeria Societatis accommodatum: alioqui conuenientius erit, vt in domum pii alicuius, & exemplaris Ecclesiastici, aliumve eiusmodi locum se recipiant, in quo cum ædificatione manere possint.

7 Cum ingressi fuerint loca ea, in quib. ordinarii residēt, eos quamprimum ad-

adeant; ſuamque operam illis ſubmiſſe offerant, & facultatem ad exercenda Societatis miniſteria modeſte, ac religioſe petant, * eoſque omnes tam Eccleſiaſticos, præcipue Parochos, quam ſeculares, quorum auctoritate, aut fauore opus habent, beneuolos ſibi facere ſtudeant.

*Pa.10.§. 11. & lit. B.

8 Cum eo peruenerint, vbi diutius immorari debent, prudenter, ac mature operam dabunt, vt noticiam habeant probatorum virorum, & pietate, ac rebus agendis inſignium, quorum informatione, vel auxilio iuuari poſſint ad miniſteria Societatis maiore cum fructu animarum exercenda.

Par.7.c.2 lit.M & c.4.§.3. 9 Qui in miſſione Superior erit, initio ſuſcipiendorum operum, vel quando maior ſubſidii neceſſitas cernitur, (quod res magni momenti ſint, vel difficultates graues incidant) applicabit, curabitq; applicari Miſſas & Orationes, vt omnia cedant ad maiorem Dei gloriam & proximorum vtilitatem.

Par.7.c.3. §.2. 10 Si iis, qui mittuntur, non fuerit iniunctum, vt medio aliquo vtantur limitato, quale eſſet, vel legere, vel prædicare, &c. in iis tantum ſe exercebunt, quibus Societas vti ſolet, iuxta Conſtitutiones: * conferre tamen illa cum eo Superiore, qui eis propior fuerit, ſemper erit ſecurius.

11 Me-

11 Media ſpiritualia, quibus iuxta inſtitutum Societatis, & beneplacitum Superioris vti poterunt, fere ſunt miniſterium verbi Dei in prædicationibus, ſacris lectionibus, priuatiſve exhortationibus, & colloquiis, Sacramentorum confeſſionis, & Euchariſtiæ adminiſtratio, Exercitiorum ſpiritualium traditio, diſſidentium reconciliatio, caſuum conſcientiæ ad Eccleſiaſticos, eorumque officii magis priuata explicatio, & Chriſtianæ doctrinæ apud pueros, ac alios rudes publica declaratio. *Par. 4. c. 8 & p. 7. c. 4*

12 Corporalibus etiam pietatis operib. quantum ſpiritualia permittent, & vires patientur, incumbere poterunt, vt infirmos, præcipue in Xenodochiis, per ſe, vel per alios iuuando, & pauperes, ac in cuſtodiis detentos, quatenus licebit, eodem modo ſubleuando. *P. 7. c. 4. §. 9.*

13 Etſi certus ordo in noſtris miniſteriis exercendis præſcribi non poteſt; plerumque tamen vtilius erit, & ſecurius ab humiliorib. inchoare, vt à doctrina Chriſtiana pueris explicanda, ab ægrotis hoſpitalium inuiſendis, eorumq; & aliorum magis indigentium confeſſionibus audiendis.

14 Quamquam humana media non ſolum ſpernenda non ſunt, ſed etiam cum opus eſt, prudenter, & religioſe adhiben-

da, diuinis tamen, & noſtri inſtituti magis propriis præcipue vtendum eſt, in eiſque magis fidendum; orandusque Deus, vt iis omnibus det eam efficaciam, quæ ſit propoſito fini conſequendo neceſſaria.

15 Iuxta eam Charitatis regulam, qua ſe Apoſtolus omnia omnibus faciebat, vt omnes lucri faceret, expediet nonnunquam, vt ingenio eorum, cum quibus agent, initio ſe attemperent (quatenus ratio & virtus ferent) ita tamen, vt meminerint ad id tandem eos cum Dei gratia perducere, quod illis in Domino magis conferre iudicabunt.

16 Eam animi magnitudinem, & æquabilitatem retinere ſtudeant, vt & proſperis ſucceſſibus, & aduerſis ſuperiores ſint, quo nullo euentu fracti, nec religioſæ modeſtiæ nec ſanctæ libertatis, nec bonæ de ſe conceptæ exiſtimationis, quæ ad fructũ colligendum neceſſaria eſt, quicquam amittant.

Part. 10. *lit. B.* 17 Si quos erga ſe, aut Societatem male affectos eſſe intellexerint (præſertim nõ vulgaris auctoritatis homines) aut qui noſtra miniſteria impediant, non ſolum pro eis orabunt, ſed etiam conuenientem aliquam rationem inibunt, vt eos amicos aut ſaltem non aduerſarios faciant. Ad quam rem non parum conferet, ſi data occaſione, inſtituti noſtri rationem illis expo-

exponant, nullumque officii genus prætermittant, quo illos cum opportunum fuerit, syncere, ac religiosè demereri, & conciliare possint.

18 Si quando Prælatum aliquem in visitanda diœcesi comitabuntur, nihil se in negotiis ad visitationem spectantibus, aliisve id genus ad iurisdictionem pertinẽtibus immiscean̄t, sed iis tantum ministeriis attendant, quæ sunt nostri instituti propria. *Part. 4. c. 21. §. 3.*

19 Quamuis optare debeant, vt in sua quisque vocatione proficiat, æquumque est, vt pro suo munere ad eam rem omnes hortentur; nullam tamen reformandi Cleri, * aut Monialium, aliorumve Religiosorum curæ partem admittant: sic enim fiet, vt & munus suum sine impedimento exequi: & populum ad vberiorem fructum ex visitatione percipiendum sine offensione disponere possint. * *par. 6. c. 3. §. 5.*

20 Cum præter id, quod eis fuerit peculiari ratione iniunctum, res aliqua diuini seruitii se obtulerit, in qua possint sine detrimento suæ missionis suam operã ponere, opportunitatẽ, quã Deus ad cã dederit, quantum in eodem conuenire iudicabunt, è manibus elabi non sinent.

21 Si in locis designatis diutius residendum erit, locumq; dederint præcipua negotia (quæ nunquã propter alias occasio- *Ibidem.*

nes, licet bonas, diuini obsequii posthabebunt) excursiones aliquas facere, si eas cum fructu fore iudicabunt, non erit inconueniens.

22 Sine facultate Superioris nulli Confraternitati, Congregationive statuta cõdent, seu vetus illa sit, seu noua instituenda videatur. De noua autem instituenda, & quæ nullibi sit in vsu, non prius agent, quam Superiorem consulant.

23 Quæ Deo auctore perficient, ea quãtum licebit, ita constituant, vt stabilia sint, & diu durare possint. Quod facilius obtinebunt, si res conuenienti ordine disponant, earumque bonum progressum iis commendent, quorum exemplo, auctoritate, studio, & diligentia, facile conseruari, & promoueri possint.

Can. 28. *Cong.* 2. *Par.* 7. *c.* 8. §. 2. 24 Scribent ad eum, quem designauerit ille, à quo missi sunt, singulis hebdomadis, vel quoties ipsis fuerit constitutum, & quãtum fieri potest, totius successus eum certiorem reddant, quemadmodum personæ, & negotia exegerint, vt consilio, & aliis auxiliis iuuari possint.

Part. 3. *c.* 1. §. 20. 25 Cum propter nullas occupationes intermittendum sit propriæ perfectionis studium, diligenter animaduertant, ne prætextu procurandæ aliorum salutis, propriæ perfectionis obliuiscãtur, ipsamque propriam salutẽ ea ratione in diseri-

men

men adducant: sed sæpe illud Domini mẽte reuoluant: Quid prodest homini, si vniuersum mundum lucretur, animæ vero suæ detrimentum patiatur? sibique illud D. Pauli vnusquisque dictum existimet, Attende tibi, & doctrinæ, insta in illis, hoc enim faciens, & teipsum saluum facies, & eos qui te audiunt.

26 Hanc ob rem caueant, ne consueta in Collegiis, ac Domibus orandi, & examinandæ conscientiæ exercitia imminuant, nisi quando necessitas, aut in euentu aliquo charitas aliud faciendum postularet. Conuersationem cum secularibus nimium non habeant, aut incautam, aut quæ secularem sapiat; * sed in omnibus se integritatis, & grauitatis exemplum præbeant: atque in summa Regularum Societatis, siue earum, quæ omnibus communes sunt, siue quæ ipsorum officii propriæ, quantum locus patitur, obseruationem non prætermittant.

* *Par 7. c. 4. §. 2.*

27 Præter hæc, si pro ratione diuersarum regionum, & missionum qualitate, alia quædam à Superioribus constituenda videbuntur; ea in peculiaribus instructionibus addita, pari diligentia obseruanda erunt.

Pa. 7. c 2. §. 2.

REGVLÆ PROCVRATORIS GENERALIS.

1 IN omniũ negotiorum tractatione perpetuo memor sit instituti Societatis, quæ Dei omnipotentis gloriam quærens, profectui animarum inuigilat. Ipse igitur verbo, & exemplo eos omnes ædificet, quibuscum conuersatur, & in his, quæ ad officium suum spectant, * fidelitatem, prudentiam, & dexteritatem habere studeat, atque eos sibi benevolos conseruet, quorum opera ad negotia peragenda indiget.

* *Par 9. c. 6. §. 12.*

Pa. 9. c. 6. §. 12. & p. 4. c. 2. li. E.

2 Ad eum pertinent negotia omnia ad expeditiones, lites, & quoslvis contractus, sibi à Generali commissos ineundos spectantia, quæ ad vniuersæ Societatis Collegia vel Domos eius, vel etiam ad particulares personas pertinebunt.

Par. 9. c. 6. § 22. & lit. H.

3 Superintendat non solum iis, quæ à Procuratore, & Solicitatore externo curantur, sed etiam sociis, qui illi dabuntur adiutores, quod ad negotia attinet; & si qui Romæ fuerint Procuratores Societatis rerum particularium, vel etiam Prouinciarum, ab ipso dirigentur, prout Generali videbitur.

4 Nihil,

4 Nihil, quod ad expeditiones, lites aut grauiora negotia pertineat, incipiet agere, nisi a Præposito Generali, per se, vel per alium approbatum sit, & ei commissam, vt exequatur: quod si generalis rem consultatione indigere iudicabit, solicitet vt mature de ea statuatur, præcipue si res festinatione egere videatur: si quid autem ex iis, quæ statuuntur, ipsi videretur non conuenire, proponat suam sententiam, & rationes quibus mouetur. *part. 9. c. 5. §. 15.*

5 Illud vero præcipue ante oculos habeat, vt antequam litem vllam intendat, res controuersa (si fieri possit) concordia aut compromissione componatur: si quãdo tamen ad litem descendẽdum erit, memor sit vt magnam pacem interius exteriusq; custodiat, & semper ad iustam concordiam se paratum esse, contrariæ parti innotescat. *Can. 26. Cong. 2.*

6 Curet diligenter, vt recte, & solide fiant, quæ expedienda, vel alia ratione agenda erunt: quod si periti iuris, aut curiales consulendi sint, maxime idonei eligantur: idem de officialibus, per quos res est transigenda, intelligatur.

7 Conferat eum Præposito Generali, eiq; reddat rationem eorum, quæ facit, & quo in statu sint negotia, aut illi, qui à Præposito designabitur: & si rerum difficulta-

extraordinarium fauoré, aut diligentiam exigere videatur, eidem significet, & auxilia, quæ opportuna visa erunt, petat.

8 Rationem quoque reddet status negotiorum, eorumque prosecutionis, vel expeditiones, iis qui de negotiis scribunt; suas vero literas legendas dabit illi Assistenti, ad cuius Prouinciam negotia pertinebunt.

Pa.4.c.2. §.5. 9 Rationum libros conficiat, in quibus sigillatim omnia quæ recepit, scribantur, & quas pecunias quibus in rebus expenderit, vt tam clara & distincta ratio dati & accepti sit, vt ipso etiam absente supputari possit, quid singulæ Prouinciæ, Domus, Collegium, aut particulares personæ dederint, aut debeant Procuratori, aut quid eis à Procuratore debeatur. Quod vt commodius obseruetur, singulis saltem annis ad Natiuitatis Dominicæ festum rationum omnium summam colliget, & scribet, atque ad eos, quorum intererit, mittet: si quid autem pecuniæ supererit, eisdem significabit vt pro ipsorum arbitrio de ea disponatur.

10 Librum habeat, in quo scribat beneficia omnia Ecclesiastica, quæ singularum Prouinciarum Collegiis sunt vnita, & horum etiam catalogum, vbi tempus; in quo fuit facta vnaquæque vnio, & valor etiam annotetur, animaduertatque,

vt

vt antequam adueniat dies præſcriptus ſoluendi quindennia, Rectores Collegiorum, ad quæ huiuſmodi vniones pertinent, diligenter admoneat, vt opportuno tempore pecunias Romam mittant.

11 Curet, vt à Prouinciis mittantur pecuniæ, quas contribuere debent ad ſumptus neceſſarios in Procuratores, & cum opus fuerit, in aduocatos, latores literarum, & alios ſimiles faciendos; vtque Romæ ſint eo tempore, quo illis ſunt ſoluendæ, eademque diligentia, quæ ſibi deberi ex libro rationem colliget, vt reddantur, curabit. *Pa. 4. c. 2. lit. E.*

12 Cum pecunia Procuratori ad negotia conficienda tranſmittetur, ſi tantum literæ banchariæ, quæ de credito dicuntur, mittantur, nihil capiat, niſi quantum & quando pro negotio conficiendo opus erit; ſi vero banchariæ literæ ad certam aliquam ſummam, quæ iam alibi ſoluta eſt, capiendam miſſæ fuerint, & ea ipſa iam iam ad negotia expedienda erit neceſſaria, ne tum quidem à mercatore, præſertim locuplete, & ſpectatæ fidei educatur, donec numeranda ſit: ſi vero non tam cito erit neceſſaria, vel de fide mercatoris non tam certo conſtaret, primo quoque tempore ab eo accepta pecunia, eam ſi alicuius momenti fuerit, reponat in arca ſub duplici claui, quarum

al eram ipſe, & alteram diuerſam ſocius habeat.

13 Scripturas, bullas, & breuia authentica, quæ in Archiuio conſeruantur, non niſi exigente neceſſitate accipiet; acceptas vero, quam primum commode poterit, reddat: cæteras autem ſcripturas, procuratoris inſtrumenta, literas negotia continentes, quandiu neceſſaria fuerint, & demum quæcunque ad officium eius pertinent, & quæ nec perpetuo neceſſaria ſunt, nec ſemper ſeruanda erunt, ipſe cuſtodiat ordinate, & diſtincte, facto eorum omnium inuentario, cubiculumque ſit claui obſeratum.

14 Informationes ad ſe miſſas in omnibus expeditionibus habeat præ oculis, vt ad eas omnino ſupplicationes conformentur; deinde animaduertat, vt bullæ, & breuia, quæ expediuntur, cum ſupplicationibus concordent.

15 In librum referat ſummam omnium negotiorum, quæ ei commendantur, reſq; maioris momenti, quæ in eorum progreſſu peragentur, ibidem breui, ac diluculo ordine conſcribat.

16 Exempla literarum, quas ad varias Prouincias, & loca ſcribit de negotiis, in librum peculiarem referat: & cum memorialia, informationes, ſupplicationes, vel alia ſcripta alicuius momenti a-

liis

liis dabit, exemplum eorum apud se seruet.

17 Regulas Cancellariæ habeat, Bullasque & breuia quæ à summo Pontifice fiunt, emat, in eisque animaduertat, quid noui contineatur: quod si in Cœnæ Domini Bulla aliquid adderetur, aut mutaretur, eam statim ad omnes Prouincias transmittat; motus etiam proprios vniuersales, conscio tamen Præposito Generali, Prouincialibus mittet.

18 Cum Præpositus Generalis adire voluerit, creatum nouum Pontificem, vt iuxta Constitutiones suæ Sanctitati Obedientiam, votumque Societatis declaret, redigat illi Procurator in memoriam, vt videat, an expediat ab eo impetrare confirmationem gratiarum, & priuilegiorum Societatis. *Par. 7. c. 1. §. 8.*

19 Subditus sit Superioribus Collegii, præterquam in iis, quæ ad sui officii executionem spectant.

REGVLÆ

PROCVRATORIS DOmus Professæ.

1 IN omniũ negotiorum tractatione perpetuo memor sit instituti Societatis, quæ Dei omnipotentis gloriam quærens, profectui animarum inuigilat. Curet igitur ipse verbo, & exemplo præsertim humilitatis, & patientiæ eos omnes ædificare, quibuscum conuersatur, atque eos sibi beneuolos conseruare, quorum opera ad negotia peragenda indiget; & cum oportuerit, de instituti nostri ratione illos informet.

Par. 6. c. 2. §. 10. 2 Quærat diligenter eleemosynas, easque simpliciter, & amore Domini petat, nec non & eas augere, ac conseruare studeat, opportuneque eos visitet, à quibus petendæ erunt,

3 Habeat catalogum eorum, qui ordinarie, & extraordinarie eleemosynas faciunt, & de his certiorem faciat Superiorem, ac videat, ne sua negligentia aliquos prætermittat, quorum beneficio domus iuuari possit.

4 Animaduertat, quid, à quibus petere debet, iuxta id quod vnusquisque facilius

cilius, & commodius suo tempore dare possit; & caueat ne in petendis eleemosynis grauis, vel molestus externis sit, ita vt ad eos, cum oportuerit, gratus semper pateat aditus nostrorum.

5 Habeat socium à Superiore designatum, cuius opera vtatur in his, quæ ad suum officium pertinent, præter alium (vbi opus erit) qui in virtute, & conuersatione probatur, possit eleemosynas ordinarias per domos colligere. *Par. 6. c. 2. §. 10.*

6 Procuratoris erit, quascunque eleemosynas recipere, & quæcunque afferuntur domum, in libro quodam ad id designato quotidie scribere.

7 Videat in quærendis, vel admittendis eleemosynis, ne præiudicium fiat puritati nostri instituti, quod attinet ad eius ministeria; gratis omnino exercenda. *In Ex. c. 3. §. 3. & p. cap. 2. §. 6. & 7.*

8 Pecunia vndecunque prouenerit, si alicuius momenti fuerit, iudicio Superioris in arca reponatur ad id designata, huius Præpositus clauem vnam, & ipse Procurator alteram diuersam custodiat: in eadem liber asseruabitur, in quo scribetur pecuniæ summa, tam eius quæ infertur, quam eius quæ effertur; si quando autem cogente aliqua necessitate pecunia in arcam non inferretur, nihilominus accepti, & expensi summa semel in hebdomada in eodem libro scribatur, ac si in ea reponeretur.

9 Quoties ex arca pecuniam accipiet, eius summam, & diem in libro suarum rationem adscribat, in altera vero parte libri, expensi ratio constet.

Ex. c. 4. 10 Procurator in libro ad hoc designato, quem penes se habere debet, scribat omnia, quæ vnusquisque Nouitiorum Domum attulerit, cum eiusdem subscriptione, & ea Custodi vestium asseruanda tradat, nisi sit pecunia, quam separatim custodiet in arca, vbi pecuniæ domus reponuntur, donec, biennio expleto, Nouitius consueta vota Societatis emittat.

4. & pa. 4. §. 6.

11 Singulis mensibus dati, & accepti rationem Superiori reddet, & debita etiam indicabit, quo ipse domus statum prorsus intelligat.

4. c. 2.

12 Diligenti cura asseruabit in Archiuio ad hoc designato instrumenta originalia, & titulos, quibus constat de iure eorum, quæ domus ad vsum, & propriam habitationem possidet, suis locis reposita, vt facile inueniri possint. Archiuii autem duæ claues diuersæ erunt, quarum alteram Præpositus, alteram ipse habebit Procurator.

13 Item seorsum habebit hæc eadem instrumenta, & titulos manu Notarii publici subscriptos; vt fidem faciant, si aliquando in iudicio præsentari necesse sit.

14 Præter hæc Procurator librũ habebit, in

bit, in quo ſumma quædam horum inſtrumentorum, & titulorū contineatur: cum autem contractus maioris momenti, præſertim rerum perpetuarum fient, redigat in memoriam Præpoſito ad Archiuium, quod eſt in vrbe penes Præpoſitum Generalem, eorum exempla authentica mittenda eſſe.

15 Cubiculum claui obſeratum habeat, & aſſeruabit ſcripturas, quibus ad Procuratorium munus indigebit, cumq; aliquas ex archiuio accipiet, earum in libro, qui in eodem archiuio erit, annotato die, menſe, & anno memoriā relinquet, quas, cum ſuo tempore reſtituet, ex eodem libro expunget.

16 Cum toti domui neceſſaria prouidere ipſe debeat, iuxta Superioris ordinē, curet, vt res omnes, præcipue diu duraturæ, quam opportune emantur; ne aut non perinde bonas, aut non æquo pretio cogatur comparare: caueat etiam ne dum nimium pecuniæ parcit, non bonas, aut inſalubres res emat.

17 Emptori pecunias ad quotidianos ſumptus ſubminiſtrabit, à quo ſingulis dieb. expenſarū exiget rationē ex codice; ſummam vero in librum ſuū ipſe referet.

18 Videat num ea, quæ empta ſunt, illæſa conſeruentur, atq; animaduertens aliqua, non vt oportet conſeruari, aut expendi, Superiorem; vel Miniſtrum admoneat,

REGVLÆ

PROCVRATORIS

Collegii, & Domus Probationis.

1 IN omnium negotiorum tractatione perpetuo memor sit instituti Societatis, quæ Dei omnipotens gloriam quærens, profectui animarum inuigilat. Curet igitur ipse verbo, & exẽplo eos omnes ædificare, quibuscum conuersatur, atque eos sibi beneuolos conetur, quorum opera ad negotia peragenda indiget.

Par.3.c.2. §.7. 2 Procuratoris erit conseruare res temporales suæ curæ commissas, & eas curare, tanquam bona propria Domini nostri Iesu Christi. Cum autem toti Collegio necessaria prouidere ipse debeat, iuxta Superioris ordinem, ad eum pertinebit prouẽtus quoscunque Collegii, vel Domus probationis, & eleemosynas, vbi petendas à Rectore intellexerit, exigere ac recipere: syngraphas vero solutionis, quando opus erit, ipse dabit subscriptas à Rectore, aut à se, illius commissione.

3 Omnes Collegii prouentus, & tempora, quibus colligendi sunt, in peculiari libro scribet, & seorsum summam contractuum & locationum, quæ ad breue tempus

pus fiunt; seorsum etiam quascunque res, aut pecunias ex fructibus Collegii perceperit, addito à quibus, & quando ea prouenerint: eleemosynæ autem alio in loco scribantur.

4 Singulis mensibus dati & accepti rationem Rectori reddet, debitaque, & credita Collegii indicabit, quo ipse domus statum prorsus intelligat. *Par. 4. c. 2. §. 5.*

5 Pecunia, vndecunq; ea prouenerit, si alicuius momenti fuerit, iudicio Superioris, in arca reponetur ad id designata; huius Rector clauem vnam, & ipse Procurator alteram diuersam custodiat: in eadem liber asseruabitur, in quo scribetur pecuniæ summa, tam eius quæ infertur, quam eius, quæ effertur: si quando autem cogẽte aliqua necessitate pecunia in arcam nõ inferretur, nihilominus accepti, & expensi summa in eodem libro statim scribatur, ac si in ea reponeretur.

6 Quoties ex arca pecuniam accipiet, eius summam, & diem in libro suarum rationum adscribat; in alia vero parte libri, expensi ratio constet.

7 Procurator in libro ad hoc designato, quem penes se habere debet, scribat omnia, quæ vnusquisque Nouitiorum domum attulerit, cum eiusdem subscriptione, & ea custodi vestium asseruanda tradet, nisi sit pecunia, quam separatim cu- *In Ex. c. 4. §. 4 & p. 1. c. 4. §. 6.*

ſtodietim arca, vbi pecuniæ Collegii reponuntur, donec biennio expleto, Nouitius conſueta vota Societatis emittat.

8 Emptori pecunias ad quotidianos ſumptus ſubminiſtrabit, à quo ſingulis diebus expenſarum exiget rationem ex codice; ſummam vero in librum ſuum ipſe referet.

9 Curet, vt res omnes, præcipue diu duraturæ quam opportune emantur, ne has non perinde bonas, aut non æquo pretio cogatur comparare; caueat etiam ne dum nimium pecuniæ parcit non bonas, aut in ſalubres res emat.

10 Videat num ea, quæ empta ſunt, illæſa conſeruentur, atque animaduertent aliqua, non vt oportet conſeruari, aut expendi, Superiorem, vel Miniſtrum admoneat.

11 Aduertat, num ea, quæ à Collegio poſſidentur, reparatione indigeant, ſeu domus, ſeu prædia, ſeu quiduis aliud, vt ad Superiorem referat: ſi quid autem vendẽdum videretur, eodem incõſulto, ne faciat.

Can. 25. Cong. 2. 12 Omnia, quæ ſpeciem habent ſecularis negotiationis, in colendis videlicet agris, vendendis in foro fructibus, & ſimilibus, intelligat prohibita eſſe noſtris.

13 Nihil, quod ad locationes, cõtractus, aut debita contrahenda, aut alia alicuius momẽti negotia pertineat, faciat, niſi ipſi à Supe-

à Superiore commissum sit: si quid autem ex iis, quæ iubentur, ipsi videretur non expedire, eidem proponat modeste suam sententiam, & rationes, quibus moueatur.

14 Excipiet in codicem lites, si quæ forte erunt, & quæ grauioris momenti circa eas fient, continenter, & summatim annotabit.

15 In tribunalibus iudicum non compareat, nisi quando aliqua necessitas plurimum vrgere Superiori videretur, sed per externos Procuratores nostra negotia in publicis iudiciis peragantur.

16 Illud vero præcipue ante oculos habeat, vt antequam litem vllam intendat, res controuersa (si fieri possit) concordia aut compromissione, consulto Superiore, componatur; si quando tamen ad litem descendendū erit, memor sit, vt magnam pacem interius exteriusque custodiat, & semper ad iustam concordiam ipsum paratum esse contrariæ parti innotescat.

17 Curet diligenter, vt recte, & solide fiant quæ expedienda erunt; quod si periti iuris consulendi sint, maxime idoneos eligat. Idem de cæteris officialibus dictum intelligatur.

18 Conferat cum Superiore, eiq; reddat rationem eorum, quæ facit, & quo in statu sint negotia, aut ei, quē ille designa-

rem corrigat, eqſque iuxta has Regulas inſtruat.

5 Initio lectionis in prima, atq; etiam (niſi noſtrorum paucitas aliud ſuaſerit) in ſecunda menſa in prandio, & Cœna legatur caput de Scriptura ſacra noui vel veteris teſtamenti, cui ſuccedat ſemper aliquis liber prius ac facilis iuxta indicem inferius præſcriptum, & habeatur peculiaris ratio Coadiutorum, vt pro arbitio Superiorum aliquid vernacula lingua ad illorum etiam conſolationem legatur.

6 In celebrioribus feſtis legatur aliquid omiſſo capitulo ſcripturæ, ex Patrũ homiliis, & tractatibus, quod ad hiſtoriã, & celebritatem feſti pertineat, & à dominica in paſſione vſque ad Paſcha, poſt lectionem ſcripturæ de paſſione Domini, tractatus aliquot de eadem legantur.

7 Cum afferuntur literæ annuæ, & Indicæ, quam primum legantur.

8 Initio cuiuſcunq; menſis Summarium Conſtitutionum, Regulæ communes, & Epiſtola P. N. Ignatii de Obedientia legantur.

9 Veſperi abſoluta lectione, ſeu prædicatione legatur martyrologium vulgare ſequẽtis diei: quo vero die fit abſtinẽtia, caput aliquod ex libro de imitatione Chriſti, cum martyrologio: cũ vero ieiunatur, nihil legatur veſperi, ſed martyrologium legatur ad prandium.

Libri

Libri diuinæ Scripturæ, quæ in refectorio legentur.

Ex nouo Testamento, omnia integre legentur.

Ex veteri, Pentateuchus, præter Leuiticum.

Historiales omnes, & Sapientales, præter Cantica.

Prophetales, præter capita aliquot obscuriora.

Libri, qui post lectionem Scripturæ legi possunt.

Historia Ecclesiastica Eusebii Cæsariensis.

Historia Ecclesiastica Nicephori Calisti.

D. Gregorii dialogi.

Historia Ecclesiastica Bedæ.

Vitæ Sanctorum Aloysii Lipomani.

Vitæ Sanctorum Surii.

Seuerus Sulpitius de B. Martino.

Gregorius Turonensis de gloria Confessorum.

Selectæ epistolæ D. Hieronymi.

Chrysostomus de orando Deum, de prouidentia, & de Sacerdotio.

Ambrosius de fuga seculi, de bono Mortis.

Augustini sermones, Meditationes, Confessiones, & alia eiusdem opuscula, & tractatus.

D. Bernardi de interiori domo, & aliquos sermones & tractatus.

Homiliæ Patrum selectæ.

REGVLÆ

PROCVRATORIS DOmus Professæ.

1 IN omniũ negotiorum tractatione perpetuo memor sit instituti Societatis, quæ Dei omnipotentis gloriam quærens, profectui animarum inuigilat. Curet igitur ipse verbo, & exemplo præsertim humilitatis, & patientiæ eos omnes ædificare, quibuscum conuersatur, atque eos sibi beneuolos conseruare, quorum opera ad negotia peragenda indiget; & cum oportuerit, de instituti nostri ratione illos informet.

Par. 6. c. 2. §. 10. 2 Quærat diligenter eleemosynas, easque simpliciter, & amore Domini petat, nec non & eas augere, ac conseruare studeat, opportuneque eos visitet, à quibus petendæ erunt,

3 Habeat catalogum eorum, qui ordinarie, & extraordinarie eleemosynas faciunt, & de his certiorem faciat Superiorem, ac videat, ne sua negligentia aliquos prætermittat, quorum beneficio domus iuuari possit.

4 Animaduertat, quid, à quibus petere debet, iuxta id quod vnusquisque facilius

cilius, & commodius suo tempore dare possit; & caueat ne in petendis eleemosynis grauis, vel molestus externis sit, ita vt ad eos, cum oportuerit, gratus semper pateat aditus nostrorum.

5 Habeat socium à Superiore designatum, cuius opera vtatur in his, quæ ad suum officium pertinent, præter alium (vbi opus erit) qui in virtute, & conuersatione probatur, possit eleemosynas ordinarias per domos colligere. *Par. 6. c. 2. §. 10.*

6 Procuratoris erit, quascunque eleemosynas recipere, & quæcunque afferuntur domum, in libro quodam ad id designato quotidie scribere.

7 Videat in quærendis, vel admittendis eleemosynis, ne præiudicium fiat puritati nostri instituti, quod attinet ad eius ministeria; gratis omnino exercenda. *In Ex. c. 3. §. 3. & p. cap. 2. §. 6. & 7.*

8 Pecunia vndecunque prouenerit, si alicuius momenti fuerit, iudicio Superioris in arca reponatur ad id designata, huius Præpositus clauem vnam, & ipse Procurator alteram diuersam custodiat: in eadem liber asseruabitur, in quo scribetur pecuniæ summa, tam eius quæ infertur, quam eius quæ effertur; si quando autem cogente aliqua necessitate pecunia in arcam non inferretur, nihilominus accepti, & expensi summa semel in hebdomada in eodem libro scribatur, ac si in ea reponeretur.

9 Quoties ex arca pecuniam accipiet, eius summam, & diem in libro suarum rationem adscribat, in altera vero parte libri, expensi ratio constet.

In Ex. c. 4. §. 4. & pa. c. 4. §. 6. 10 Procurator in libro ad hoc designato, quem penes se habere debet, scribat omnia, quæ vnusquisque Nouitiorum Domum attulerit, cum eiusdem subscriptione, & ea Custodi vestium asseruanda tradat, nisi sit pecunia, quam separatim custodiet in arca, vbi pecuniæ domus reponuntur, donec, biennio expleto, Nouitius consueta vota Societatis emittat.

n. 4. c. 2. §. 11 Singulis mensibus dati, & accepti rationem Superiori reddet, & debita etiam indicabit, quo ipse domus statum prorsus intelligat.

12 Diligenti cura asseruabit in Archiuio ad hoc designato instrumenta originalia, & titulos, quibus constat de iure eorum, quæ domus ad vsum, & propriam habitationem possidet, suis locis reposita, vt facile inueniri possint. Archiuii autem duæ claues diuersæ erunt, quarum alteram Præpositus, alteram ipse habebit Procurator.

13 Item seorsum habebit hæc eadem instrumenta, & titulos manu Notarii publici subscriptos; vt fidem faciant, si aliquando in iudicio præsentari necesse sit.

14 Præter hæc Procurator librũ habebit, in

bit, in quo ſumma quædam horum inſtrumentorum, & titulorū contineatur: cum autem contractus maioris momenti, præſertim rerum perpetuarum fient, redigat in memoriam Præpoſito ad Archiuium, quod eſt in vrbe penes Præpoſitum Generalem, eorum exempla authentica mittenda eſſe.

15 Cubiculum claui obſeratum habeat, & aſſeruabit ſcripturas, quibus ad Procuratorium munus indigebit, cumq; aliquas ex archiuio accipiet, earum in libro, qui in eodem archiuio erit, annotato die, menſe, & anno memoriā relinquet, quas, cum ſuo tempore reſtituet, ex eodem libro expunget.

16 Cum toti domui neceſſaria prouidere ipſe debeat, iuxta Superioris ordinē, curet, vt res omnes, præcipue diu duraturæ, quam opportune emantur; ne aut non perinde bonas, aut non æquo pretio cogatur comparare: caueat etiam ne dum nimium pecuniæ parcit, non bonas, aut inſalubres res emat.

17 Emptori pecunias ad quotidianos ſumptus ſubminiſtrabit, à quo ſingulis dieb. expenſarū exiget rationē ex codice; ſummam vero in librum ſuū ipſe referet.

18 Videat num ea, quæ empta ſunt, illæſa conſeruentur, atq; animaduertens aliqua, non vt oportet conſeruari, aut expendi, Superiorem; vel Miniſtrum admoneat,

REGVLÆ

PROCVRATORIS

Collegii, & Domus Probationis.

1 IN omnium negotiorum tractatione perpetuo memor sit instituti Societatis, quæ Dei omnipotens gloriam quærens, profectui animarum inuigilat. Curet igitur ipse verbo, & exẽplo eos omnes ædificare, quibus eum conuersatur, atque eos sibi beneuolos conetur, quorum opera ad negotia peragenda indiget.

Par.3.c.2. §.7. 2 Procuratoris erit conseruare res temporales suæ curæ commissas, & eas curare, tanquam bona propria Domini nostri Iesu Christi. Cum autem toti Collegio necessaria prouidere ipse debeat, iuxta Superioris ordinem, ad eum pertinebit prouẽtus quoscunque Collegii, vel Domus probationis, & eleemosynas, vbi petendas à Rectore intellexerit, exigere ac recipere: syngraphas vero solutionis, quando opus erit, ipse dabit subscriptas à Rectore, aut à se, illius commissione.

3 Omnes Collegii prouentus, & tempora, quibus colligendi sunt, in peculiari libro scribet, & seorsum summam contractuum & locationum, quæ ad breue tempus

pus fiunt; seorsum etiam quascunque res, aut pecunias ex fructibus Collegii perceperit, addito à quibus, & quando ea prouenerint: eleemosynæ autem alio in loco scribantur.

4 Singulis mensibus dati & accepti rationem Rectori reddet, debitaque, & credita Collegii indicabit, quo ipse domus statum prorsus intelligat. *Par. 4. c. 2. §. 5.*

5 Pecunia, vndecunq; ea prouenerit, si alicuius momenti fuerit, iudicio Superioris, in arca reponetur ad id designata; huius Rector clauem vnam, & ipse Procurator alteram diuersam custodiat: in eadem liber asseruabitur, in quo scribetur pecuniæ summa, tam eius quæ infertur, quam eius, quæ effertur: si quando autem cogẽte aliqua necessitate pecunia in arcam nõ inferretur, nihilominus accepti, & expensi summa in eodem libro statim scribatur, ac si in ea reponeretur.

6 Quoties ex arca pecuniam accipiet, eius summam, & diem in libro suarum rationum adscribat; in alia vero parte libri, expensi ratio constet.

7 Procurator in libro ad hoc designato, quem penes se habere debet, scribat omnia, quæ vnusquisque Nouitiorum domum attulerit, cum eiusdem subscriptione, & ea custodi vestium asseruanda tradet, nisi sit pecunia, quam separatim cu- *In Ex. c. 4. §. 4 & p. 1. c. 4. §. 6.*

stodie in arca, vbi pecuniæ Collegii reponuntur, donec biennio explero, Nouitius consueta vota Societatis emittat.

8 Emptori pecunias ad quotidianos sumptus subministrabit, à quo singulis diebus expensarum exiget rationem ex codice; summam vero in librum suum ipse referet.

9 Curet, vt res omnes, præcipue diu duraturæ quam opportune emantur, ne has non perinde bonas, aut non æquo pretio cogatur comparare; caueat etiam ne dum nimium pecuniæ parcit non bonas, aut insalubres res emat.

10 Videat num ea, quæ empta sunt, illæsa conseruentur, atque animaduertent aliqua, non vt oportet conseruari, aut expendi, Superiorem, vel Ministrum admoneat.

11 Aduertat, num ea, quæ à Collegio possidentur, reparatione indigeant, seu domus, seu prædia, seu quiduis aliud, vt ad Superiorem referat: si quid autem vendēdum videretur, eodem incōsulto, ne faciat.

Can. 25. Cong. 2. 12 Omnia, quæ speciem habent secularis negotiationis, in colendis videlicet agris, vendendis in foro fructibus, & similibus, intelligat prohibita esse nostris.

13 Nihil, quod ad locationes, cōtractus, aut debita contrahenda, aut alia alicuius momētinegotia pertineat, faciat, nisi ipsi à Supe-

à Superiore commissum sit: si quid autem ex iis, quæ iubentur, ipsi videretur non expedire, eidem proponat modeste suam sententiam, & rationes, quibus moueatur.

14 Excipiet in codicem lites, si quæ forte erunt, & quæ grauioris momenti circa eas fiant, continenter, & summatim annotabit.

15 In tribunalibus iudicum non compareat, nisi quando aliqua necessitas plurimum vrgere Superiori videretur, sed per externos Procuratores nostra negotia in publicis iudiciis peragantur.

16 Illud vero præcipue ante oculos habeat, vt antequam litem vllam intendat, res controuersa (si fieri possit) concordia aut compromissione, consulto Superiore, componatur; si quando tamen ad litem descendendū erit, memor sit, vt magnam pacem interius exteriusque custodiat, & semper ad iustam concordiam ipsum, paratum esse contrariæ parti innotescat.

17 Curet diligenter, vt recte, & solide fiant quæ expedienda erunt; quod si periti iuris consulendi sint, maxime idoneos eligat. Idem de cæteris officialibus dictum intelligatur.

18 Conferat cum Superiore, eiq; reddat rationem eorum, quæ facit, & quo in statu sint negotia, aut ei, quē ille designa-

bit; quod si rerum difficultas extraordinarium fauorem, aut diligentiam exigere videatur, eidem significet, aut exilia, quæ opportuna visa erunt, petantur.

19 Diligenti cura asseruabit in archiuio ad hoc designato instrumenta originalia, & titulos, quibus constat de iure eorum, quæ à collegio possidentur, suis locis reposita, vt facile inueniri possint. Archiuii autem duæ claues diuersæ erunt, quarum alteram Rector, alteram ipse habebit Procurator.

20 Seorsum habebit hæc eadē instrumenta, & titulos manu Notarii publici subscriptos, vt fidem faciant, si aliquando in iudicio præsentari necesse sit.

21 Præter hæc Procurator librum habebit, in quo summa quædam horum instrumentorum, & titulorum contineatur: cum autem contractus maioris momenti, præsertim rerum perpetuarum, fient, redigat in memoriam Rectori ad archiuium, quod est in vrbe penes Præpositum Generalem, eorum exempla authentica mittenda esse.

22 Cubiculum claui obseratum habeat, & asseruabit scripturas, quibus ad Procuratorium munus indigebit: cumq; aliquas ex archiuio accipiet, earum in libro, qui in eodem archiuio erit, notato die, mēse, & anno, memoriam relinquet; quas, cum

cum ſuo tempore reſtituet, ex eodem libro expunget.

23 In libellum referet quæcunq; à Superiore ipſi facienda iniungentur, ne memoria excidant, & effectu fruſtrentur.

24 Intelligat, qui ſint illi potiſſimum, qui beneficia magni momenti in Collegium contulerunt, & eorum catalogum habeat, & Superiorem certiorem faciat, vt iuxta modum profeſſionis noſtræ, grati in illos eſſe poſſimus.

REGVLÆ
PRÆFECTI LE-
ctorum ad Menſam.

CVret, vt idonei in lectores menſæ à Superiore deſtinentur, & eos inſtruat, vt alta, clara, & diſtincta voce legant.

2 Det operam, vt lector præuideat diligenter lectionem, vt bene, & emendate proferat, & in dubiis ad ſe recurrat.

3 Admoneat lectorem, vt ſi quid perperam pronunciauerit, correctus repetat, & emendate iterum proferat.

4 Habeat à Superiore aſſignatos ſibi ſocios, vt in neutra menſa deſit, qui lecto-

rem corrigat, eqſque iuxta has Regulas inſtruat.

5 Initio lectionis in prima, atq; etiam (niſi noſtrorum paucitas aliud ſuaſerit) in ſecunda menſa in prandio, & Cœna legatur caput de Scriptura ſacra noui vel veteris teſtamenti, cui ſuccedat ſemper aliquis liber prius ac facilis iuxta indicem inferius præſcriptum, & habeatur peculiaris ratio Coadiutorum, vt pro arbitio Superiorum aliquid vernacula lingua ad illorum etiam conſolationem legatur.

6 In celebrioribus feſtis legatur aliquid omiſſo capitulo ſcripturæ, ex Patrũ homiliis, & tractatibus, quod ad hiſtoriã, & celebritatem feſti pertineat, & à dominica in paſſione vſque ad Paſcha, poſt lectionem ſcripturæ de paſſione Domini, tractatus aliquot de eadem legantur.

7 Cum afferuntur literæ annuæ, & Indicæ, quam primum legantur.

8 Initio cuiuſcunq; menſis Summarium Conſtitutionum, Regulæ communes, & Epiſtola P. N. Ignatii de Obedientia legantur.

9 Veſperi abſoluta lectione, ſeu prædicatione legatur martyrologium vulgare ſequẽtis diei: quo vero die fit abſtinẽtia, caput aliquod ex libro de imitatione Chriſti, cum martyrologio: cũ vero ieiunatur, nihil legatur veſperi, ſed martyrologium legatur ad prandium.

Libri

Libri diuinæ Scripturæ, quæ in refectorio legentur.

Ex nouo Testamento, omnia integre legentur.

Ex veteri, Pentateuchus, præter Leuiticum.

Historiales omnes, & Sapientales, præter Cantica.

Prophetales, præter capita aliquot obscuriora.

Libri, qui post lectionem Scripturæ legi possunt.

Historia Ecclesiastica Eusebii Cæsariensis.

Historia Ecclesiastica Nicephori Calisti.

D. Gregorii dialogi.

Historia Ecclesiastica Bedæ.

Vitæ Sanctorum Aloysii Lipomani.

Vitæ Sanctorum Surii.

Seuerus Sulpitius de B. Martino.

Gregorius Turonensis de gloria Confessorum.

Selectæ epistolæ D. Hieronymi.

Chrysostomus de orando Deum, de prouidentia, & de Sacerdotio.

Ambrosius de fuga seculi, de bono Mortis.

Augustini sermones, Meditationes, Confessiones, & alia eiusdem opuscula, & tractatus.

D. Bernardi de interiori domo, & aliquos sermones & tractatus.

Homiliæ Patrum selectæ.

D. Bonauenturæ ſtimulus diuini amoris.
Thomas de Kempis de imitatione Chriſti, & aliquot ex eiuſdem auctoris opuſculis.
Catechiſmus Romanus.
Literæ Indicæ.

10 Præter hos libros poterunt quidem alii legi tum vulgares, tum Latini, ſed examinati, & approbati à Prouinciali; atque illi eſſe debent, qui & pietatem promoueant, & vocationis propriæ propoſitū confirmare poſſint.

11 De ſingulis libris ſuo tempore prælegendis in menſa iuxta indicem præſcriptum, prius conferet cum Superiore, vt ille conſtituat, quid legendum ſit.

12 Catalogum à Superiore habeat eorum, qui in refectorio commode concionari poterunt, ex quibus Superior ipſe eligat, qui ſtatis diebus concionentur, & eos præſcripto tempore admonebit, qua de re ſint concionaturi.

REGV.

REGVLÆ

PRÆFECTI SANITATIS.

PRæfecti ſanitatis munus erit, ſuperintendere iis, quæ ad corporis bonam valetudinẽ pertinent conſeruandam in ſanis, (in iis præſertim, qui ex ætate, aut aliis de cauſis ſunt debiliores) tum reſtituendam in ægrotantibus. *Par. 3. c. 6. §. 6.*

2 Præſit Infirmario, & cæteris quibus cura ægrotorum commiſſa erit, * detque operam, ne deſit Medicus, adſitque conueniente, præſertim vbi morbi qualitas id poſtulauerit, & quicquid ab eo præſcriptũ fuerit, ſtudeat, vt executioni mandetur; & vbi videret ęgrotorum cubicula ſalubria non eſſe, ad Superiorem referat. * *Par 8. c. 2. lit. G.*

3 Obſeruet, num quis ex nimia fatigatione corporis, aut ſpiritus plus æquo laboret, vel alia de cauſa morbi periculo ſe exponat, & ſuperiori ſignificet.

4 Si in cibis, aere, frigore, aut alia quapiã in re aliquid probabili ratione animaduertat, quod communi omnium, vel alicuius ſaluti prodeſſe, vel obeſſe poſſit, Superiorem admoneat.

5 Curet, vt infirmarius Regulas suas obseruet, quas apud se etiam habebit.

REGVLÆ PRÆFECTI BIbliothecæ.

1 INdicem librorum prohibitorum in Bibliotheca habeat, & videat, ne forte vllus sit inter eos ex prohibitis, aut aliis, quorum vsus communis esse non debet.

Par. 4. c. 6. §. 7. 2 Bibliotheca clausa sit, cuius claues ipse habeat & illis tradat, qui eas, iuxta Superioris iudicium, habere debebunt.

3 Libri omnes eo ordine in Bibliotheca collocentur, vt singulis facultatibus suus certus sit locus proprio titulo inscriptus.

4 Singuli libri titulis exterius inscribantur, vt facile cognosci possint.

5 Omnium librorum, qui domi sunt, catalogũ habeat, diuersarum facultatum auctoribus ordine alphabetico in diuersas classes distributis.

6 In alio catalogo, diuisis etiã per classes facultatibus, ii libri scribantur, qui ii nostrorum vsum extra Bibliothecam concessi sunt; qui vero intra dies octo restituendi

endi extrahuntur, in tabula in hunc vsum parieti appensa notentur quibus redditis, quod fuerat scriptum deleatur.

7 Nullum librum ex bibliotheca cuipiam dabit sine Superioris licentia speciali, aut generali, & aduertat, ne quis librũ, etiam cum licentia, se inscio accipiat.

8 Curet, vt Bibliotheca valde munda, & composita sit, quam in hebdomada bis verret, & semel ex libris puluerem excutiet: cauere etiam debet, ne libri humiditate, aut alia re lædantur.

9 Quando intellexerit domi deesse aliquos libros necessarios, aut aliquos valde vtiles in lucem editos esse, certiorem faciat Superiorem, vt si illi visum fuerit, emantur: si vero domi libri inutiles fuerint, eundem admoneat, an cum aliis melioribus commutandi sint.

10 In loco publico, præsertim in magnis Collegiis sint quidam communiores libri, quibus vnusquisque pro ratione suorum studiorum, vti possit.

11 Habeat librum, in quo ea omnia iudicio Superioris selecta diligenter scribãtur, quæ in suo Collegio publice exhibentur, vt Comœdiæ, Dialogi, Orationes, & id genus alia: Conclusiones vero singulorum annorum, quæ publice defendentur, simul consutas in Bibliotheca asseruet.

12 Si aliqui libri extra domum accom-

modato darentur, adhibeat diligentiam vt recuperentur suo tempore; & in aliquo interim libro notabit, quinam illi libri sint, & quibus eos accommdauerit.

REGVLÆ

SVBMINISTRI.

SVbminister est instrumentum Ministri, & aliorum Superiorum, ad res particulares obeundas, & executioni mandandas.

2 Nihil ordinat, sed tantum est executor, & exactor actionum domesticarum, iuxta modum & ordinem sibi à Superioribus præscriptum.

3 Est eius præcipua cura, vt omnia, quæ attinent ad culinam, refectorium, penum, cellam vinariam, & aquariam, bene, & ordine, & tempore suo parata sint, & ministrentur; videatque vt cubicula sint decenter composita, quæ alternis saltem diebus visitabit.

4 Curet, ne nostri per Domum vel Collegium vagentur, vel intempestiue colloquantur; ac denique vt vnusquisque in suo officio versetur, & contineatur.

5 Referet de omnibus rebus quotidie ad Mi-

ad Ministrum, ad Præpositum vero vel Rectorem, quoties eis visum fuerit.

6 Nullam iniunget pœnitentiam, sed de defectibus domesticis admoneat Ministrum, vel alium Superiorem: poterit tamen impositas pœnitentias nomine alicuius Superioris aliis denunciare.

7 Erit Superior nostrorum, qui Sacerdotes non sunt: Sacerdotibus tamen aliquid iniungere poterit nomine alicuius Superioris.

REGVLÆ

ÆDITVI.

PRæfecto Ecclesiæ obediat in omnibus quæ ad templi ministerium pertinent.

2 Seruet modestiam in incessu, vultu, sermoneque: tam in templo, quam in sacristia: iis vero, qui aliquid exigunt, satisfacere cum ædificatione studeat per se, vel ad Præfectum recurrendo, aut ipsos ad eum remittendo: si quando vero necesse erit cum mulieribus loqui, id oculis demissis, & quam breuissime faciat.

3 Dum Sacris inseruit, attentus ad suum ministeriū cū deuotione, & ædificatione sit. Nec ante eū q celebrat, aut ad latus

ex æquo, sed aliquanto posterius maneat, vratur vero tono, qui congruat cum eo, quo Sacerdos vtitur; omnia recte proferat, nec celeriter nimium, nec nimis lente. Denique in iis sit bene instructus, & cæteros, qui Sacerdotibus ministrabunt, eadem doceat.

4 Curet, & vestimenta, quæ sacrum facturus induitur, sint recte aptata, ipsumq; circumquaque intueatur, antequam è sacristia exeat.

5 Diligenter det operam, vt Sacerdotes, qui Sacrum facere volunt, quam primum ministros habeant iuxta ordinem sibi à Superiore præscriptum, & quotidie vnumquemque eorum, qui ordine in summo Altari Missas dicturi sunt, opportuno tempore admoneat.

6 Tot habebit appensa sudariola in sacristia, quot fuerint Domi Sacerdotes, inscriptis singulorum nominibus, & addito vno, vel pluribus pro extraordinariis.

7 Dum Sacra fiunt, accendat, vt minimum, candelas duas, & cum sanctissimum Sacramentum eleuatur, facem, aut cereum; quo tempore etiam tintinnabulum pulset; accendet etiam facem, cum aliis sanctissimum Sacramentum ministrabitur, ipseque confessionem generalem eorum vice recitabit.

8 Curet, vt vinum, quod in Sacrificium paratur,

paratur, sit bonum, & merũ, ac mundum, eoque ipso die hausтum: similiter & aqua, & ampullæ sint mundæ, & decenter coopertæ.

9 Hostias faciat, quam fieri poterit, pulchras, eo numero, vt & Missis, & communionibus sufficiant.

10 Ante Missas, & conciones, ac lectiones, pulset campanam, prout sibi præscriptum erit: det etiam signum salutationis B. Mariæ in aurora, in meridie, & vesperi: det etiam signum, cum primum quis ex nostris vita functus fuerit; vt omnes, pro cuiusque deuotione illius animam Deo commendent.

11 Si quando propter vniuersalem aliquam causam in reliquis Ecclesiis campanæ pulsentur, ipse etiam iuxta Superioris præscriptum pulsabit.

12 Pridie quam sit habenda concio, disponat scamna in templo, iuxta solitum morem.

13 Det operam, vt nullo modo lumen desit ante sanctissimum Sacramentum, neque interdiu, neque noctu.

14 Ex iis Sacerdotibus, quos habet à Superiore designatos, vocet diligenter ad templum qui nominatim petuntur ad confessiones audiendas: quod si nominatim non petuntur, eos iuxta ordinem sibi præscriptum accersat, & quantum in ipso

est, det operam, vt omnibus, qui confiteri volunt, satisfiat.

15 Si quis Missas, aut orationes petant, ad Præfectum recurrat, vel ad eum illos remittat.

16 Si quis aliquid quæreret, in quo ei à Ianitore melius satisfieret, eum ad portam domus remittat, & eos etiam, qui per portam, qua à templo in domum pater aditus, ingredi vellent: nisi viri essent eiusmodi, vt eorum peculiaris esset habenda ratio, prout à Superiore fuerit instructus: nunquam autem porta ea aperta relinquatur.

17 Curet, vt nunquam illic aqua desit, vbi lauantur manus: & sint lintea conuenienter munda pro Sacerdotibus, ad manus solas ante, & post Sacrum extergẽdas.

18 Prouideat, vt aqua benedicta in pila non desit.

In Ex. c. 1. §. 3. & p. 6. c. 2. §. 7.

19 Si quando eleemosynæ Missarum, vel Confessionum gratia offerantur, eas non admittat; si quid tamen alioqui in Altaribus, aut aliis templi locis repererit, aut in vsum templi oblatum fuerit, id Præfecto tradet.

20 Templi portas mane, sed non ante auroram aperiat; easdemque vesperi circa solis occasum diligenter obseret; quod etiam faciet circa meridiem, nisi Superior in casu aliquo secus faciendum iudicaret;

& quo

& quotidie noctu claues Ecclesiæ ad Superiorem deferat.

21 Quamdiu templum erit apertum, diligenter curet: ne vnquam sine custode relinquatur, sed semper, aut ipse, aut alius in eo sit, vel in sacristia, ita vt & videre templum, & custodire possit.

22 Aduertat, ne quis in templo deambuler, neue strepitus in eo audiatur: eos vero, qui loquentur altius, modeste, vt decet, admonebit.

23 Det operam diligenter, vt altaria sint munda, & bene præparata, & pro ratione temporum ornata, atque vt vasa sacra, ornamenta, & cætera omnia, quæ ad diuinum cultum pertinent, in suis locis apte, & decenter reponantur, & conseruentur.

24 Vidat, vt templum sit mundum, & bis singulis hebdomadis, ac sæpius, si necesse sit, præsertim in festorum solemnium vigiliis, scopis mundetur; canes etiam ex templo abigat.

REGVLÆ INFIRMARII.

Par. 3 c. 2. lit. G.

CVram habeat infirmiorum, quorum ægritudo simulatque ei indicata fuerit, si cẽseret rem esse alicuius momenti, Præfectum, & Superiorem admoneat.

Ibidem.

2 Cum quis in morbum incidit, à Superiore intelligat, num statim Medicus vocandus sit, qui vnus ordinarie esse debet, nisi ingraueſcente morbo, aut in quibusdam aliis casibus, alio Medico opus esse Superior iudicauerit; & quoties Medicus ægrotos inuiset, adsit ipse.

3 Studeat, vt quæ ægrotanti danda sunt, & opportune emantur, & bona sint, & bene præparata administrentur.

4 Curet, vt ægrotorum cubicula sint valde munda; lecti concinne sternantur, & ramusculis, & huiusmodi aliis decumbentes oblectet.

5 Ægrotum consolari, & exhilarare studeat, non solum rebus à Medico probatis, sed verbis etiam spiritualibus, & lætis: habeat etiam libros, quorum lectione ægroti recreari, & iuuari in spiritu possint.

6 Intelligat à Superiore, quos ex nostris ad ægrotos inuisendos, ac recreandos accersere debeat; caueat autem, ne dum

infir-

infirmis placere ſtuder; aliquid fiat, quod eis nocere vlla ratione poſſit.

7 Medicinalia, & cuncta, quæ ægrotantium vſui neceſſaria ſunt, habere ipſe debet, niſi Pharmacopola domi ſit, & in loco conuenienti ea cuſtodire & ſæpius reuiſere, vt incorrupta conſeruentur; & quando opus fuerit, vt de nouo ſuo tempore conficiantur, curare iuxta ordinem Superioris.

8 Nihil omnino eorum, quæ à Medico præſcribentur, prætermittat, aut mutet: ordinem etiam obſeruet temporum præfixorum, quibus prandium, cœnam, ſyrupum, cæteraque medicamenta det, omnia ſcripto excipiens, quæ Medicus præſcripſerit. *Par. 3. c. 2. lit. G.*

9 Aduertat, quo die quis cœperit ægrotare, & qua hora febres ægrotum & corripiant, & deſerant; tum vt Medicum, & Superiorem admoneat, tum vt cibum tempeſtiue præbeat.

10 Si morbus ſit contagioſus, ſupellex ſeparari debet, ne cuiquam noceat.

11 Conualeſcentes è lecto ſurgere non permittat, priuſquam id Medicus conceſſerit, & operam det; vt ea conualeſcentib. præbeantur, quæ Medicus præſcripſerit, quoad Superiori ſatis viſum fuerit.

12 Patienter & cum Charitate tum ipſe, tum ſocii eius ferant moleſtias, & diffi-

cultates, quæ interdum in curandis infirmis accidere solent. Quemadmodum autem diligenter curare debet, ne debita ministeria ægrotis desint, ita etiam animaduertere, ne nimiæ vigiliæ, immoderatiq; labores, aut morbi contagio vel propriæ ipsius, vel sociorum saluti noceant.

Par. 6. c. 4. §. 1. 13 Cum prauitas morbi id postulauerit, Superiorem certiorem reddat, vt ægrotus, antequam iudicii vsu priuetur, omnia Sacramenta accipiat: quod si ægrotus, diu licet, sine periculo decumbat, curet vt octauo quoq; die pro more Societatis communicet; ne huiusmodi spirituali fructu, & consolatione priuetur, nisi aliqua ratio iudicio Superioris impediat.

Par. 6. c. 4. §. 2. 14 Ingraueſcente morbo Superiorem admoneat; vt orationibus omnium domesticorum valde peculiaribus infirmum iuuari faciat; idque eo magis, quo morti propinquiorem videret; & vt morienti quo plures poterunt ex nostris adsint, qui cum animosiorem reddant, iisque auxiliis iuuent, quæ eo tempore conuenient, ac cum primũ vita functus fuerit, Ædituum admoneat.

Par. 6. c. 4 §. 3. lit. B. 15 Prouideat, vt eorum corpora, qui ad meliorem vitam migrarint, ad sepulturã consueto regionis more præparentur, & vt spatio diei naturalis decenter teneantur, nisi ratione mali odoris anteuerti

posse hoc tempus Superiori videretur.

16. Præfecto sanitatis obediat in omnibus, quæ ad hoc officium pertinent, qui si nullus fuerit constitutus, Præfecti munere ipse fungatur.

REGVLÆ
IANITORIS.

1. NOmina omnium domesticorum prope ostium domus in tabula scripta sint, vbi notis quibusdam illi designabuntur, qui egredientur: * neminem vero foras exire permittat, qui facultatem à Superiore generalem aut particularem non habeat; & ab iis, qui egrediuntur, quo eant, intelligat. * Par. 3. c. 1. §. 2.

2. Nihil cuiquam nunciabit intempestiue, vt cum in mensa sedetur, nisi aut res esset necessaria, aut personæ mittentis cõditio aliud exigeret.

3. Literas omnes, & schedulas, quæ domesticis mittuntur, Superiori tradat: ii vero, ad quos dabuntur, eas esse acceptas; ne intelligant; caueat etiam ne alicuius domestici literas, aut quid simile externis det iniussu Superioris.

4. Cum aliqui ex Societate peregre veniunt, ianuam ingressis dicat, vt illic ex-

pectent, dum Superior de aduentu eorum fit certior.

5. Festinet ad ianuam, cum tintinnabulum pulsari audit, & cum res patietur, per fenestellam venientes expediat; porta non aperta.

6. Si quis ab externis quæratur, qui domi non sit, modeste intelligat, quis sit ille qui petit, & quid velit, vt id redeunti, si opus sit, cum facultate Superioris significare possit.

7. Talem cum omnibus conuersandi modum teneat, vt discretione, modestia, & spiritualibus verbis singulos ædificatos, & contentos à se dimittere studeat.

8. Cum externi aliquem è nostris alloqui volent, Superiorem adibit, qui si ad id facultatem dederit, diligenter eum, qui petitur, quæret, & ad locum colloquiis destinatum, eos remittet.

9. De eleemosynis, quæ ad ianuam mittentur, Superioris mentem intelligat, illiusq; ordinem sequatur, & si alicuius momenti sint, Procuratorem certiorem faciat.

10. Si quando Prælati, aut Magnates domum intrarint, curet si commode possit, vt Sacerdos aliquis eos comitetur, dum Superiorem ipse accersit.

11. Cum pauperes eleemosynæ causa ad ianuam accedunt, benigne respondeat, & sedulo

sedulo quærat, quidnam eis erogari possit iuxta Superioris arbitrium, idq; illis cum charitate distribuat.

12 Mulieres, si quando ad ostium accedunt, paucis verbis dimittat, aut si pluribus opus esse videretur, in Ecclesiam eas mittat ad Ædituum, vbi responderi ipsis poterit.

13 Obserata semper ianua sit, clauisque in porta ne relinquatur; loca etiam portæ vicina munda seruet, & vt iuxta ianuam omnes summissa voce loquantur, curet.

14 Portas domus ante noctem claudat; exinde vero eas nullius causa aperiat, nisi de Præpositi vel Rectoris expressa licentia: & antequam cubitum eat, claues eidem tradens, si quis foris maneat, illi renunciabit.

15 Nihil costodiendum à quoquam externo recipiat, absque Superioris iussu.

16 Quoties Medicus domum ingredietur, signum dabit campana; vt Minister, & cæteri qui debent, adesse possint.

17 In Collegiis, in quibus Scholæ externis aperiuntur, signum campana dabit pro initio lectionum, ac fine: & Gymnasia statis temporibus aperiet, atq; claudet, nisi horum cura aliis demanderur.

REGVLÆ
CVSTODIS VESTIVM.

1 SEruare debet omnem ſupellectilem, ſiue lineam, ſiue laneam, & quicquid ad indumenta, & vbi opus fuerit, etiam ad calceamenta attinet; quæ diligenti cura, vt rem pauperum Chriſti, cuſtodiet.

2 Inuentarium rerum, quas ipſe cuſtodit, ſi alicuius momenti ſint, in libro habeat, & ſeorſum ſcribat, quæ de nouo fiant, addito die, menſe, & anno, vt cum à Superiore iubebitur, poſſit ſui muneris rationem reddere.

3 Veſtes ordine diſpoſitas ſeruet, & nouas, & integras à vetuſtioribus ſeiungat, & ne corrumpantur, videat; eas etiam aptandas, & reſarciendas curet, vt decet religioſam paupertatem; quas vero non amplius vſui noſtrorum futuras iudicabit, eas Superiori oſtendat, vt ille, quid de eis faciendum ſit, ſtatuat.

In Ex. c. 4. §. 4. & p. 1. 4. 4. §. 6.

4 Quæ ſinguli Nouitii domum attulerunt, ea alicubi ſeparatim aſſeruabit, inſcripto nomine eius qui attulit; donec biennio expleto conſueta vota Societatis emittat.

5 Sin-

5 Singulis mensibus omnia domus visitabit cubicula; vt ex Superioris arbitrio, si quid eis desit, suppleri possit; si quid etiam superfluum inuenerit, in vestiaria officina custodiatur.

6 Inspiciat etiam quinam vestibus indigeant, vt Superiori dicat, eiusq; ordinem exequatur, eo vero inconsulto nihil cuiquam dabit. * Coadiutores autem temporales *sottanis* dimidio palmo breuioribus, quam Sacerdotes, & pallio *sottanis* breuiori vtantur. *Can. 28. Cong. 1.

7 Linei panni lotori, siue externus ille sit, siue domesticus, scripto numero dentur, & accipiantur.

8 Subuculæ singulorum, quæ staturæ induentium conuenire debent, signis particularibus internoscantur, ne permisceri contingat.

9 Pannos lineos omnes, quos vtendos Refectorii Præfecto, Coquo, aliisque ministris diuidet, numerato det, & recipiat.

10 Sabbati vespere linea munda per omnia cubicula distribuat: Dominica vero die mane ex iisdem cubiculis immunda colligat; & an omnia, quæ dederat, recipiat, animaduertat.

11 Æstiuo tempore linteamina munda pro lectis decimoquinto quoque die; hyberno vero post tres hebdomadas distribuat, vbi id fieri poterit.

12 Hæc omnia custos vestium præstabit, nisi eius officium in magno aliquo Collegio, aut Domo in plures personas distribuere necesse sit.

REGVLÆ EMPTORIS.

Diligens sit in emendis iis, quæ ad quotidianū vsum Superioris arbitrio, domū comportanda sunt, eaque tempestiue Dispensatori tradat: emat autem res bonas, & quam commodissimo pretio poterit, licet longius sint petendæ.

2 Adnotet pecuniæ summam, quam à Procuratore in dies accipiet, & quas in res eam expendet; & rationem ei quotidie reddat dati, & accepti: quid autem sequēti die empturus sit, à Ministro intelliget.

3 Curet quantum poterit, eos quibuscum aget discretione, ac modestia ædificare; & quatenus eius officium decet, religiosis verbis in spiritu iuuare.

REGV-

REGVLÆ
DISPENSATORIS.

1 IN rebus distribuendis ordinem Superioris sequatur, & quamuis communiter æqualitatem inter omnes seruare debet, habeat tamen infirmorum, & conualescentium rationem; prout ei fuerit præscriptum.

2 Vinum in mensa ponendum aqua temperabit, vbi, & quantum Superiori videbitur. *par. 7. t. 1. §. 8.*

3 Quæ ex mensis supersunt, diligenter conseruabit, memor paupertatis; vt & domesticis, & externis pauperibus iuxta ordinem Superioris, vsui esse possint.

4 Curam habeat conseruandi res ad victum necessarias, quæ ipsi committentur, clausasque custodiat, aduertens ne corrumpantur; quod si corruptionis sit periculum, Superiorem admoneat. Vt autem hæc melius obseruet, visitet sæpe Penum, & alia loca, vbi illa reconduntur.

5 Tam Penum, quam reliqua omnia, quæ in eo sunt, munda habeat.

6 Antequam penitus absumantur cibi, qui domi reconduntur, Superiorem ad-

moneat, vt alii coemi tempestiue possint.

7 Curet concinnanda dolia, & purganda cum opus est, ad nouum vinum infundendum: cuius rei, cum tempus impender, Superiorem admonebit.

REGVLÆ

PRÆFECTI REFECTORII.

1 CVret refectorium, & quæ eius vsibus seruiunt, omnia esse quam mundissima.

2 Ne aqua manibus abluendis, aut mantilia extergendis desint, aduertat; horum autem (quæ bis in hebdomada saltem mutabuntur) alia Sacerdotibus, alia non Sacerdotibus destinata erunt.

3 Mantilia singulis saltem hebdomadis semel, mappæ vero, quæ singulis singulæ seruient, bis mundæ ponentur: omnia autem lintea numerato & accipiat, & reddat.

4 Curet, ne vasa, & cætera in refectorio necessaria desint, & vt quam maxime múda sint: cultellos autem frequenter acuere faciat.

5 Par-

5 Paruam mensam paratam habeat.

6 Signum campana temporibus suis dabit conueniendi ad primam, & secundam mensam: sed ante primum pulsum (qui quarta parte horæ secundum præcedat) à Coquo intelligat, an sint omnia parata.

7 Mensæ rebus necessariis paratæ esse debent, cum campana signum primo dabitur: quæ autem ad potum pertinent, circa secundum signum apponantur; & aquæ, ac vini vasa supra orbes collocentur.

8 Sit certus locus iis, qui curæ Infirmarii subsunt, quibus nihil, nisi quod ab eo præscriptum erit, apponat: seruet autem cum omnibus æqualitatem, nisi secus necessitatis causa esset à Superiore monitus, sine cuius arbitrio, neq; ientaculum, neq; aliud quicquam vlli concedet.

9 Priusquam è mensa surgatur, inferantur orbes aliquot in mensam, vt quisque locum suum mundet; quam primum vero pro secunda præparata omnia habuerit, signum campana dabit: prouidebitq;, ne desint, qui ministrare debent.

10 Quæ ex mensis supersunt, colliget, atque illi tradet, ad quem id ex officio pertinet: siue Coquus is, siue Dispensator sit.

11 Nomina eorum, qui domi tam in re-

fectorio, quam extra vescuntur, in quadam tabula habeat, & eos qui cibum cepere, notabit; vt intelligat, quinam supersint; & Coquum, qui portiones distribuit, commonefaciet.

12 Mensis expeditis mantilia plicentur, verraturque refectorium, & si quis inter comedendum silentium non seruauerit, aut aliquid minus modestum fecerit, ipse Superiori significabit.

13 Habeat à Ministro catalogum, in quo scriptum sit, quinam, & quibus diebus in prima, & secunda mensa ministraturi sint, eumque ordinem seruet. Intelligat etiam sabbatho, quinam per hebdomadam sequentem in refectorio legere debeant; eosque faciat certiores.

14 Catalogum habeat rerum, quæ in refectorio seruiunt; vt cum ratio ab eo requiritur, in promptu sit, & in loco ad id designato eas custodiat.

15 Ad finem recreationis, quæ vna hora post primam mensam, altera post secundam à prandio, & à cœna durare debet, distincta signa campana dabit.

REGV-

REGVLÆ

COQVI.

1 IN iis omnibus, quæ ad ſuum munus pertinent, munditiam ſeruet ipſe, & ab aliis ſeruandam curet, detq; operam, vt omnia recte, & opportune parentur, ea præſertim, quæ ad ægrotos pertinent.

2 Carnes, piſces, & alia, quæ ad menſam portanda ſunt, dum ſecat, & diſtribuit, digitis minime contrectet, ſed fuſcinula, aut cultello ad eam rem vtatur.

3 Semihora, aut ſaltem quarta horæ parte, antequam in menſa ſit ſedendum, præparati cibi omnes eſſe debent.

4 Circa qualitatem, & quantitatem portionum ordinem à Superiore datum ſequetur.

5 Coquere, aut aliud quidpiam pro aliquo particulari parare, Infirmario tantum excepto, neminem ſinet, neque ipſe faciet ſine Superioris facultate.

6 Scriptum in codice habeat catalogum rerum, quarum eſt vſus in coquina, quas ipſe ſeruare debet.

7 Diligenter aduertat, ne plura quam

necessaria sint, ligna comburantur. Hanc similiter diligentiam in rebus, quas consumit, adhibebit, ne quid non necessarium insumatur; vt religiosam paupertatem decet.

8 Quæ ex mensa supersunt, eique traduntur, conseruabit, memor paupertatis; vt & domesticis, & externis pauperibus vsui esse possint, iuxta ordinem Superioris.

9 Si quem haberet adiutorem, curet, vt eum verbo, & exemplo suo ædificet, præsertim Nouitios.

REGVLÆ EXCITATORIS.

P. 3. c. 2. §. 2. & lit. E. & pa. 4. c. 10. §. 9.

MEdia saltem horæ parte ante cæteros cubitum eat, eodemque temporis spatio ante alios mane surgat, & hora constituta campanam pulset, statimque ad omnia cubicula lumen deferens, cunctos excitet; quod vt certius, & melius præstare possit, horologium excitatorium à Superiore habeat.

2 Quarta horæ parte ab excitatione elapsa, cubicula rursus inuiset, ac si quos nondum surrexisse comperiat, Superiori nunciet.

3 Post

oſt aliam quartam horæ partem ad
onem pulſabit, ita vt ab excitatione
ationis vſq; initium, ſemihora inter-
t: abſoluto vero tempore orationi
tato, finis ſignum dabit.

i quorum opera indigebit propter
titudinem eorum, quos excitare, aut
are debet, eos à Superiore petet, quos
are eaſdem regulas curabit: ſi qui au-
debiles, aut valetudinarii erunt, eos
a ordinem Superioris excitabit.

i quem videret communem illam
lam minus obſeruantem, qua omnes
enter cooperti dormire iubentur, Su-
iorem monebit.

REGVLÆ NOCTV CVBICVLA *viſitantis.*

Ora à Superiore præſcripta ad nocturnum conſcientiæ examen pulſabit, * tranſacto quadrante ſignum dabit ad cubandum. *Part.* 4. c. 10. §. 9. * *P.* 3. c. 2. §. 24.

Elapſa quarta horæ parte à cubandi
no, ſingula cubicula adibit, & an o-
nes ad lectum ſe receperint, ac lucernas
inxerint, videbit: ſi quos inuenerit ex-
a lectum, aut qui lucernas non extinxe-
nt, Superiori renunciabit.

DE OBEDIENTIÆ VIRTVTE, EPISTOLA N.P. IGNATII.

IGNATIVS LOIOLA fratribus Societatis Iesu, qui sunt in Lusitania gratiam, & amorem Christi Domini sempiternum.

I. MAgnam animi voluptatem capio, fratres in Christo charissimi, cum affertur ad me, quam acri studio conatuque ad summam virtutis, ac diuini obsequii perfectionem enitamini, beneficio illius, qui vos, vt ad hoc vitæ institutum vocauit, sic in eodem pro sua clementia retinet, dirigitque ad beatum finem, ad quem, qui sunt ab ipso electi, perueniunt.

II. Atq; ego sane, cum vos omnibus donis ornamentisq; spiritualibus perfectos, tum vero (quod alias ex me cognouistis) in primis Obedientiæ virtute præstantissimos esse cupio, idque non solum ob eximia quædam, ac singularia eius bona, quæ tot, tamque illustribus sacrarum literarum testimoniis, atque exemplis in testamento æque nouo, ac veteri comprobantur; sed etiam quod (vt est apud sanctum Gre-

gorium.) Obedientia ſola virtus eſt,
virtutes cæteras menti inſerit, inſer-
ue cuſtodit. Hæc dum floruerit, flore- *Libro 35.*
t proculdubio reliquæ; edentque fru- *Mor. c. 11.*
, quales & ego in animis veſtris ex-
, & ſuo iure poſtulatis, qui humanum
is neglectæ Obedientiæ ſcelere affli-
n ac perditum, ſalutari ipſemet Obe-
tia reparauit, Factus obediens vſ- *Ad Phi-*
ad mortem, mortem autem Cru- *lipp. 2.*

Ab aliis religioſis ordinibus facilius III.
iamur ſuperari nos ieiuniis, vigiliis, &
era victus cultuſque aſperitate, quam
quique ritu, ac diſciplina ſancte ſuſci-
nt: vera quidem, ac perfecta Obedien-
abdicationeque voluntatis atque iu-
ii maxime velim, fratres chariſſimi, eſſe
ſpicuos, quicunque in hac Societate
o Domino noſtro deſeruiunt, eiuſ-
nque Societatis veram germanamque
olem hac quaſi nota diſtingui, qui
nquam intueantur perſonã ipſam, cui
ediunt, ſed in ea Chriſtum Dominum,
ius cauſa obediunt. Siquidem Superio-
, nec ſi prudentia, bonitate, cæteriſve
ibuslibet diuinis donis ornatus, inſtru-
uſq; ſit, propterea obtemperandum eſt;
d obid ſolũ, quod vices gerat Dei eiuſ-
ęq; auctoritate fungatur, qui dicit, Qui *Luc. 10.*
os audit, me audit, & qui vos ſpernit, me

ſpernit: nec contra ſiue conſilio, aut prudentia minus valeat, quidquam idcirco de Obedientia remittendum, quatenus ille Superior eſt; quando illius perſonam refert, cuius ſapientia falli non poteſt; ſupplebitque ipſe, quicquid miniſtro defuerit ſiue probitate, aliiſque ornamentis careat; ſiquidem diſertis verbis
Matt. 23. Chriſtus Dominus cum dixiſſet, Super Cathedram Moyſi ſederunt Scribæ, & Phariſæi, protinus addidit, Omnia ergo, quæcumque dixerint vobis ſeruate, & facite; ſecundum opera vero eorum nolite facere.

IIII. Quocirca ſedulo vos in eam curam, atque exercitationem incumbere cupio, vt Chriſtum Dominum in Superiore quolibet, agnoſcere ſtudeatis, in eoq; diuinæ Maieſtati reuerẽtiam, atq; Obedientiam ſumma cum religione præſtare. Quod vobis minus mirum videbitur, ſi animaduerteritis præceptum eſſe ab Apoſtolo, vt Superioribus etiam ſecularibus, ethniciſq; pareamus, vt Chriſto, ex quo omnis poteſtas bene inſtituta deſcendit: ſic enim
Cap. 6. ille ad Epheſios, Obedite Dominis carnalibus cum timore, & tremore in ſimplicitate cordis veſtri, ſicut Chriſto, non ad oculum ſeruientes, quaſi hominibus placentes, ſed vt ſerui Chriſti facientes voluntatem Dei ex animo, cum bona volun-

tate

tate seruientes, sicut Domino, & non hominibus. Atque hinc existimare poteritis ipsi, cum se religiosus quispiam regẽdum, ac moderandum alteri tradidit, non solũ vt Superiori, sed etiã nominatim vt Christi partes agenti: quo illum loco apud animum suum habere, vtrum vt hominem an vt Christi vicarium debeat intueri.

V. Iam vero illud etiam vobis clare compertum esse, ac in animis vestris penitus insidere vehementer cupio, infirmam, & valde imperfectam esse primam illam Obedientiæ formam, quæ mandata duntaxat opere exequitur; nec virtutis nomine dignam, nisi ad alterum gradum ascendat, qui voluntatem Superioris suam efficit, & cum ea ita concordet, vt non solum in effectu executio appareat, verum etiam in affectu consensio; sicq; idem velit vterque, idem nolit. Atque propterea in sacris literis legimus, Melior est Obedientia, quam victimæ; siquidem (vt S. Gregorius docet) per victimas aliena caro, per Obedientiam vero voluntas propria mactatur, quæ quidem pars animi, quoniam est adeo præstans, sic fit, vt eius oblatio Domino, ac Creatori nostro per Obedientiam facta, magni sit æstimanda. *1. Regũ 15. Lib 35. Mor. c. 11.*

VI. Quanto in errore, quamque periculoso versantur, non dico solum ii, qui in iis, quæ ad carnem, & sanguinem pertinent,

sed illi etiam, qui in rebus alioquin admodum sanctis, ac spiritualibus, vt ieiuniis, precationibus, aliisve quibusuis pietatis operibus, fas putant à præscripto Superioris, ac voluntate discedere. Audiant quod sapienter adnotat Cassianus in Collatione Danielis Abbatis: Vnum sane inquit, atq; idem inobedientiæ genus est, vel propter operationis instantiam, vel propter otii desideriũ, senioris violare mandatum; tamq; dispendiosum, est pro somno, quam pro vigilantia Monasterii statuta conuellere: tantũ deniq; est Abbatis transire præceptũ, vt legas; quantum si contemnas, vt dormias. Sancta fuit actio Marthæ, sancta contemplatio Magdalenæ, sancta pœnitentia & lacrymæ, quibus pedes Christi Domini rigabantur: sed hæc omnia nimirum oportuit fieri in Bethania, quam vocem domũ Obedientiæ interpretantur, vt ea re, quemadmodũ ait S. Bernard. nobis significare voluisse Dominus videatur, nec studium bonæ actionis, nec otium sanctæ cõtemplationis, nec lacrymam pœnitentis extra Bethaniã illi accepta esse potuisse.

Col. 4. c. 20.

In Ser. ad mil. temp. c. 13.

VII. Quocirca voluntates vestras, fratres charissimi, quoad eius fieri potest, omnino deponite; libertatem conditori vestro, quam vobis ipsemet elargitus est, in eius ministris libere tradite, ac dicate. Nolite exiguum vestri liberi arbitrii fructum

ctum putare, quod liceat vobis illud à quo id accepistis, eidem per Obedientiam plene reddere. Quod cum facitis, non modo non perditis ipsum, verum etiam augetis, atque perficitis, quippe qui vestras omnes voluntates certissima rectitudinis regula moderamini voluntate diuina, quam videlicet interpretaturis, qui vobis Dei nomine præsidet.

VIII. Itaque diligenter illud etiam cauendum est, ne Superioris vllo vnquam tempore voluntatem (quam ducere pro diuina debetis) ad vestram detorquere nitamini: id enim esset non vestram diuinæ conformare, sed diuinam vestræ voluntatis norma regere velle, eiusdem diuinæ sapientiæ ordinem inuertentes. Sane quam magnus est error, & quidem eorum, quos amor sui obcæcauit, obedientes existimare sese, cum Superiorem ad id, quod ipsimet volunt, aliqua ratione pertraxerint. Sanctum Bernardum in hac re præclare exercitatum audire. Quisquis, inquit, vel aperte, vel occulte satagit, vt quod habet in voluntate, hoc ei spiritualis pater iniungat: ipse se seducit, si forte sibi quasi de Obedientia blandiatur; neque enim in ea re ipse Prælato, sed magis ei Prælatus obedit. Quæ cum ita sint, quisquis ad Obedientiæ virtutem velit peruenire, oportet ad

In Ser. De trib. ord. Ecc. ad Patres in c.

hunc ſecundum Obedientiæ gradum aſcendat, vt Superioris non ſolum iuſſa exequatur, ſed etiam eius voluntatem ſuam faciat, ſeu potius ſuam exuat, vt diuinam à Superiore expoſitam induat.

IX. Qui vero ſe totum penitus immolare vult Deo, præter voluntatem, intelligentiam quoq;, qui tertius & ſummus eſt gradus Obedientiæ, offerat neceſſe eſt, vt non ſolũ idẽ velit, ſed etiã vt idẽ ſentiat, quod Superior, eiuſque iudicio ſubiiciat ſuum, quoad poteſt deuota voluntas intelligentiam inflectere. Quæ vis animi tametſi nõ ea, qua voluntas pollet, libertate prædita eſt, atq; ipſa natura fertur eius aſſenſus in id quod ſibi veri ſpeciem præbet; tamen multis in rebus, in quibus videlicet cognitæ veritatis euidentia vim illi non infert, poteſt voluntatis pondere in hanc potius quam in illam partem inclinari. Quæ res cum incidunt, debet quiſquis obedientiam profitetur, inclinare ſeſe in ſententiam Superioris. Etenim cum Obedientia ſit quoddam holocauſtũ, quo totus homo ſine vlla prorſus imminutione Conditori ſuo, ac Domino per manus miniſtrorum in charitatis igne immolatur; cũq; ſit eadem renunciatio quædam integra, per quam omni ſuo iure ſponte decedit religioſus, vt diuinæ prouidentiæ Superioris ductu gubernandam, ac poſſidendum vl-

tro

ſeſe addicat, ac mancipet; negari non
eſt, quin obedientia comprehendat
n ſolum executionem, vt imperata quis
iat & voluntatem, vt libenter faciat, ſed
am iudicium, vt quæcunque Superior
ndat, ac ſentit, eadem inferiori & re-
, & vera eſſe videantur, quatenus, vt di-
vi ſua poteſt voluntas intelligentiam
ſtere.

Vtinam hanc mentis, & iudicii Obedi- X.
tiam, ita & intelligerent homines, &
ercerent, vt grata Deo eſt, ac omnibus,
i in religione viuunt, neceſſaria. Nam
in corporibus, globiſque cæleſtibus, vt
ius alium afficiat, moueatq;, requiritur,
certa quadam conuenientia & ordine
ferior orbis ſuperiori ſubiiciatur: ſic in
ominibus, cum alter alterius auctoritate
ouetur, quod per Obedientiam fit, o-
rtet, vtis, qui ab alterius nutu pendet,
bſeruiat, & obſecundet, vt virtus ab im-
tante ad eum deriuetur, & influat. Hæc
item obtemperandi, obſecundandique
tio conſtare non poteſt, niſi voluntas ac
dicium inferioris cum Superioris vo-
ntate, ac iudicio congruat.

Iam vero ſi finis, & cauſa Obedientiæ XI.
pectatur, quemadmodum voluntas, ita &
dicium in eo, quod nobis conuenit, de-
ipi poteſt: ergo ſicuti, ne voluntas erret,
um Superioris voluntate coniungitur;

ſic intelligentia, ne fallatur, ad Superioris intelligentiam conformanda eſt. Ne innitaris prudentiæ tuæ, ſacræ Literæ monent: atque in rebus etiam humanis cenſent ſapientes, vere prudentis eſſe, ſua ipſius prudentia minime fidere; præſertim in rebus ſuis, quarum homines animo perturbato fere boni iudices eſſe nō poſſunt. Quod ſi in rebus noſtris, alterius etiam nō Superioris iudicium, atque conſilium noſtro anteponendum eſt, quanto magis ipſius Superioris, cui nos vt Dei vicem gerenti, ac diuinæ voluntatis interpreti moderādos tradidimus? In cauſis vero perſoniſque ſpiritualibus eo maior etiam cautio proculdubio eſt neceſſaria, quo grauius eſt ſpiritalis viæ periculum, dum ſine frænis conſilii diſcretioniſve in ea decurritur. Qua de re commode Caſſianus in Collatione Abbatis Moſrait, Nullo alio vitio tam præcipitem Diabolus monachum pertrahit, ac perducit ad mortem, quam cum eum neglectis conſiliis ſ. niorum, ſuo iudicio perſuaſerit, definitionique confidere.

Prou. c. 3.

Col. 2. 11.

XII. Præterea niſi hæc Obedientia iudicii exiſtat, fieri non poteſt, vt vel conſenſus voluntatis, vel executio talis ſit, qualem eſſe oportet: natura enim ita comparatū eſt, vt animi noſtri vires, quæ appetitiuæ dicuntur, ſequantur apprehenſiuas; & niſi adhi-

adhibita vi, voluntas, iudicio repugnante, diu obtẽporare non poterit. Quod si forte qs aliquo tẽporis spatio obediat p cõmunẽ illam apprehensionẽ, qua censetur, perperam etiam præcipienti parẽdũ esse; certe id stabile, ac fixũ esse non potest; atq; ita pseuerantia deficit, vel saltem Obedientiæ perfectio, quæ in prõpte, & alacriter obediendo consistit: non n. ibi potest esse alacritas, ac diligẽtia, vbi est animorum, sententiarumque dissensio: perit etiam exequendi studium, & celeritas, cum ambigitur, expediat nec ne, facere quod iubemur: perit celebris illa Obedientiæ cæcæ simplicitas, cum apud nos ipsos in quæstionem vocamus rectene præcipiatur, an secus: atq; etiã fortasse damnamus Superiorẽ quod ea mandet, quæ nobis non ita iucunda sunt: perit humilitas, quoniam etsi ex altera parte paremus, ex altera tamen nosmetipsos Superiori præferimus: perit in rebus arduis fortitudo: perit denique (vt summatim complectar) virtutis huius vis omnis ac dignitas: succedunt autem in eorum locum dolor, molestia, tarditas, lassitudo, obmurmurationes, excusationes, aliaq; vitia, non sane leuia, quib. Obedientiæ pretium, ac meritum prorsus extinguitur. Itaque sanctus Bernardus, de iis, qui grauiter ferunt imperata minus sibi suauia, sic ait; Hæc si mo-

Ser. 3. De circumcis.

leſte cœperis ſuſtinere, ſi diiudicare Prælatum, ſi murmurare in corde; etiamſi exterius impleas, quod iubetur, non eſt hæc virtus patientiæ, ſed velamentũ malitiæ. Quod ſi pax, & tranquillitas animi quæritur, certe hac non fruetur is, qui habet intra ſeſe cauſam perturbationis, atque tumultus, diſſenſionem videlicet iudicii proprii ab Obedientiæ lege.

XIII. Atque idcirco, tuendæ concordiæ cauſa, quæ Societatis omnis eſt vinculum, tantopere hortatur Apoſtolus, vt idipſum omnes ſapiant, & dicant; nimirum vt conſentientibus & iudiciis & voluntatibus, mutuo foueantur, & conſeruentur. Iam ſi vnum eundemq; oportet eſſe membrorum ſenſum, & capitis; facile cernitur vtrum ſit æquius, caput membris, an membra capiti conſentire. Atque ex his quidem quæ dicta ſunt hactenus, ſatis apparet, Obedientia iudicii quam ſit neceſſaria.

Ad Rom. 15. *&* 1. *Cor.* 1. *&* 2. *Cor.* 13. *&ad Phil.* 2.

XIIII. Quam vero ſit eadem ipſa perfecta gratague Domino, inde primum oſtenditur, quod per eam præſtantiſſima pars hominis, ac pretioſiſſima Domino conſecratur: deinde quod obediens ita ſit holocauſtũ viuum, gratumque Maieſtati diuinæ, cum nihil ſuimet omnino retineat: poſtremo quod magna eſt huius certaminis difficultas; frangit enim ſeſe Dei cauſa Obediens ipſemet

ipsemet, resistitque naturali propensioni, quæ omnibus hominibus insita est ad suam complectendam, sequendamque sententiam. Ex his igitur rebus efficitur, vt Obedientia tametsi proprie voluntatem perficere videatur, quippe quam reddit ad nutum Superioris promptam, ac paratam; nihilominus ad intelligentiã quoque ipsam, vt diximus, pertinere debeat, eamque inducere ad sentiendũ id ipsum, quod sentit Superior: sic enim fiet, vt omnibus connixi viribus, & voluntatis, & intelligentiæ, ad executionem celerem atque integram veniamus.

Videor mihi vos, fratres charissimi, audire dicentes, de virtutis quidem huiusce necessitate iam non ambigere, illud vero, vt cognoscatis vehementer optare, quo pacto ad eius perfectionem peruenire possitis. Huic ego quæstioni cum sancto Leone, ita respondeo. Nihil arduum est humilibus, & nihil asperum mitibus: modo non desit vobis humilitas, non desit mansuetudo; non vtique deerit Deo benignitas ad vos adiuuandos, vt quæ sibi promisistis, ea præstare possitis, animo non solum æquo, sed etiam libenti. XV. *Ser. 5. de Epiphania.*

Præterea vobis tria nominatim propono, quæ ad obedientiam iudicii comparandam multum iuuant. Primum illud est, vt, quemadmodum initio dixi, non in- XVI.

ueamini in personaSuperioris,hominem obnoxiũ erroribus,atq; miseriis;sed Christum ipsum, qui est sapientia summa, bonitas immensa, charitas infinita, qui nec decipi potest, nec vos vult ipse decipere. Et quoniam conscii vobismet estis, vos Dei amore iugum Obedientiæ subiisse, vt in Superioris voluntate sequenda, voluntatem diuinam certius sequeremini; nolite dubitare, quin pergat fidelissima Domini charitas, eorum ministerio, quos vobis præfecit, vos deinceps gubernare, & rectis itineribus ducere. Itaq; Superioris vocem, ac iussa non secus ac Christi vocem excipite: siquidé Apostolus etiam in hanc
Cap. 3. sententiam scribens ad Colossenses, cum ad obtemperandum Præpositis subditos adhortatur, ait, Quodcunq; facitis, ex animo operamini sicut Domino, & nõ hominibus; scientes, quod à Domino accipietis retributionem hæreditatis, Domino Christó seruite. Sanctus vero Bernardus,
In tracta. de præcep. & dispensat. fere initio. Siue Deus (inquit) siue homo vicarius Dei mandatum quodcunque tradiderit, pari profecto obsequendum est cura, pari reuerentia deferendam, vbi tamen Deo contraria non præcipit homo. Atq; ita, si non hominem externis oculis, sed Deum inspexeritis internis, haud sane graue fuerit vobis voluntates vestras, atque iudicia conformare ad eam regulam actionum

vestra-

vestratum, quam ipsimet elegistis.

Altera est ratio, vt quod Superior mandat, vel sentit, defendere semper apud animos vestros studiose nitamini, improbare autem nequaquam: atque ad eam ipsam rem proderit bene animatos, affectosque esse ad id omne, quod ipse iusserit: sic enim fiet, non solum vt sine molestia, sed etiam vt cum voluptate, lætitiaq; pareatis, nam (vt est apud sanctum Leonem) non dura ibi necessitate seruitur, vbi diligitur, quod iubetur. XVII. *Serm. 4. de ieiunio septimi mensis.*

Postrema subiiciendi iudicii ratio est cum facilior, tutiorque, tum etiam apud sanctos Patres in more posita; vt statuatis vobiscum ipsi, quicquid Superior præcipit, ipsius Dei præceptum esse, & voluntatem: atque vt ad credenda, quæ catholica fides proponit, toto animo assensuque vestro statim incumbitis; sic ad ea facienda, quæcunque Superior dixerit, cæco quodam impetu voluntatis parendi cupidæ sine vlla prorsus disquisitione feramini. Sic egisse credendus est Abraham, filium Isaac immolare iussus: sic Noui Testamenti tempore aliqui è sanctis Patribus iis, quos commemorat Cassianus, vt Iohannes Abbas, qui quod erat ei imperatum, non reputabat vtilene esset, an inutile: vt cum aridum lignum tanto, ac tam diuturno labo- XVIII. *Gen. 22.* *Lib. 4. c. 24. & 26.*

re per annũ irrigauit: nec vtrum fieri posset, nec ne: vt cum conatus est tam ex animo ingens saxum solus dimouere loco, quod ne multi quidem simul homines impellere potuissent. Quod Obedientiæ genus ipsis interdum miraculis diuinitus comprobatum videmus. Nam (vt alios taceã, quos ipsi non ignoratis) Maurus, sancti Benedicti discipulus, mandato Superioris lacum ingressus, nec mersus est: alius quidam à Superiore iussus, lænam ad se ducere, illam cepit, atq; perduxit. Est igitur hæc ratio subiciendi proprii iudicii, ac sine vlla quæstione sanciendi, & collaudandi apud se quodcunque Superior iusserit, non solum sanctis viris vsitata, sed etiam perfectæ Obedientiæ studiosis imitanda omnib. in rebus, quæ cum peccato manifesto coniunctæ non sunt.

Greg. 2. dia. c. 7. In vitis Patrum 2. p. li. de obedien.

XIX. Nec tamen idcirco vetamini, si quid forte vobis occurrat à Superioris sententia diuersum, idq; vobis (consulto supplici ter Domino) exponendũ videatur, quominus id ad Superiorem referre possitis. Verum in hac re, ne vos amor vestri iudiciumq; decipiat, illa cautio est adhibenda, vt animo sitis, & ante, & post relationem æquissimo, non solum quod pertinet ad eam rem, de qua agitur, vel suscipiendam, vel deponendam; sed etiam ad approbandum, rectiusq; putandum quicquid Superiori placuerit. Atq;,

Atq; hæc, quæ de Obedientia diximus, æque priuatis erga proximos Superiores, atque Rectoribus Præpositisque localibus erga Prouinciales, Prouincialibus erga Generalem: Generali denique erga illum, quem Deus ipsi præfecit, nempe suũ in terris Vicarium, obseruanda sunt; sic, vt & ordinum perfecta distinctio, ac proinde pax retineatur, & charitas; sine qua nec Societatis nostræ, nec alterius cuiuslibet sodalitii posset recta gubernatio conseruari. Nimirum hoc modo prouidentia illa diuina disponit omnia suauiter, infima per media; media per summa, suos ad fines cuncta perducens. Hinc illa videlicet in Angelis vnius Hierarchiæ ad aliam subordinata series; hinc & cœlestium, & aliorum omnium, quæ cientur, corporũ certis locis, sedibus inter sese apta connexio, quorum conuersiones, ac modus ab vno mouente supremo gradatim omnes vsque ad infimos rite proueniunt. Idem in terris, cum in omni ciuitate bonis instituta legibus, tum vero in Hierarchia Ecclesiastica cernitur, cuius omnia membra, & functiones ab vno generali CHRISTI Domini nostri Vicario deriuantur, & quo accuratius hæc dispositio, & collocatio custoditur, eo rectior est gubernatio, & melior: contra vero huius ordinis negligentia, quam grauia incommoda multis

XX.

Sap. 8.

hominum Societatibus importentur, nemo non videt, atque idcirco in hac, cuius mihi nonnullam procurationem, ac curam Dominus tradidit, tam diligēter hanc virtutem exerceri, vigereque percupio, quasi in ea Societatis nostræ bonum, ac salus vniuersa consistat.

XXI. Quæ cum ita sint, vt vnde exorsa est, ibidem terminetur epistola; vos ego per Christum Dominum nostrum obtestor, qui sese nobis non modo præceptorem, sed etiam exemplar præbuit Obedientiæ, vt ad eam virtutem toto pectore incumbatis, & glorioſæ victoriæ appetentes, atque auidi, vosmetipsos superare, id est, excelsiorem, & difficiliorem animi partem, voluntatem dico, atque iudicium, expugnare, & subiicere studeatis: quo Dei Domini nostri solida veraque cognitio, atque amor vestros ad se animos penitus trahat; totoque vitæ huius, & quasi peregrinationis curriculo vsque eo gubernet, ac regat, dum nos demum alios; complures, vestra opera exemploque adiutos ad vltimum & felicissimum finem, nimirum ad beatitudinem sempiternam perducat. Vestris ad Deum precib. me valde commendo.

Romæ vii. Kal. Aprilis, M.D.LIII.

FINIS.

INDEX REGVLA-rum.

SVmmarium Constitutionum, pag. 30.
Regulæ communes. 20.
Regulæ Prouincialis. 29
Regulæ Præpositi. 68
Regulæ Rectoris. 78
Regulæ Examinatoris. 106
Regulæ Magistri Nouitiorum. 111
Regulæ Modestiæ. 135.
Instructio ad reddendam conscientiæ rationem. 137
Regulæ Peregrinorum. 140
Regulæ Ministri. 143
Regulæ Consultorum. 147
Regulæ Admonitoris. 150
Formula scribendi. 152
Regulæ Præfecti rerum spiritualium. 162.
Regulæ Præfecti Ecclesiæ. 165
Catalogus Missarum & Orationum. 172
Regulæ Sacerdotum. 179.
Regulæ Concionatorum. 185
Regulæ eorũ qui in Missionibus versantur 190.
Regulæ Procuratoris generalis. 198
Regulæ Procuratoris Domus professæ 204.
Regulæ Procuratoris Collegii, & Domus Probationis. 208
Regulæ Præfecti lectorum ad mensam. 213
Regulæ Præfecti sanitatis. 210

Digitized by Google

Regula Præfecti Bibliothecæ. 218
Regulæ Subministri. 220
Regulæ Æditui. 221
Regulæ Infirmarii. 226
Regulæ Ianitoris. 229
Regulæ Custodis vestium. 232
Regulæ Emptoris. 235
Regulæ Dispensatoris. ibid.
Regula Præfecti refectorii. 236
Regulæ Coqui. 238
Regulæ Excitatoris. 240
Regulæ nostu cubicula visitantis. 241
Epistola P. N. Ignatii de Obedientia. 242

FINIS.

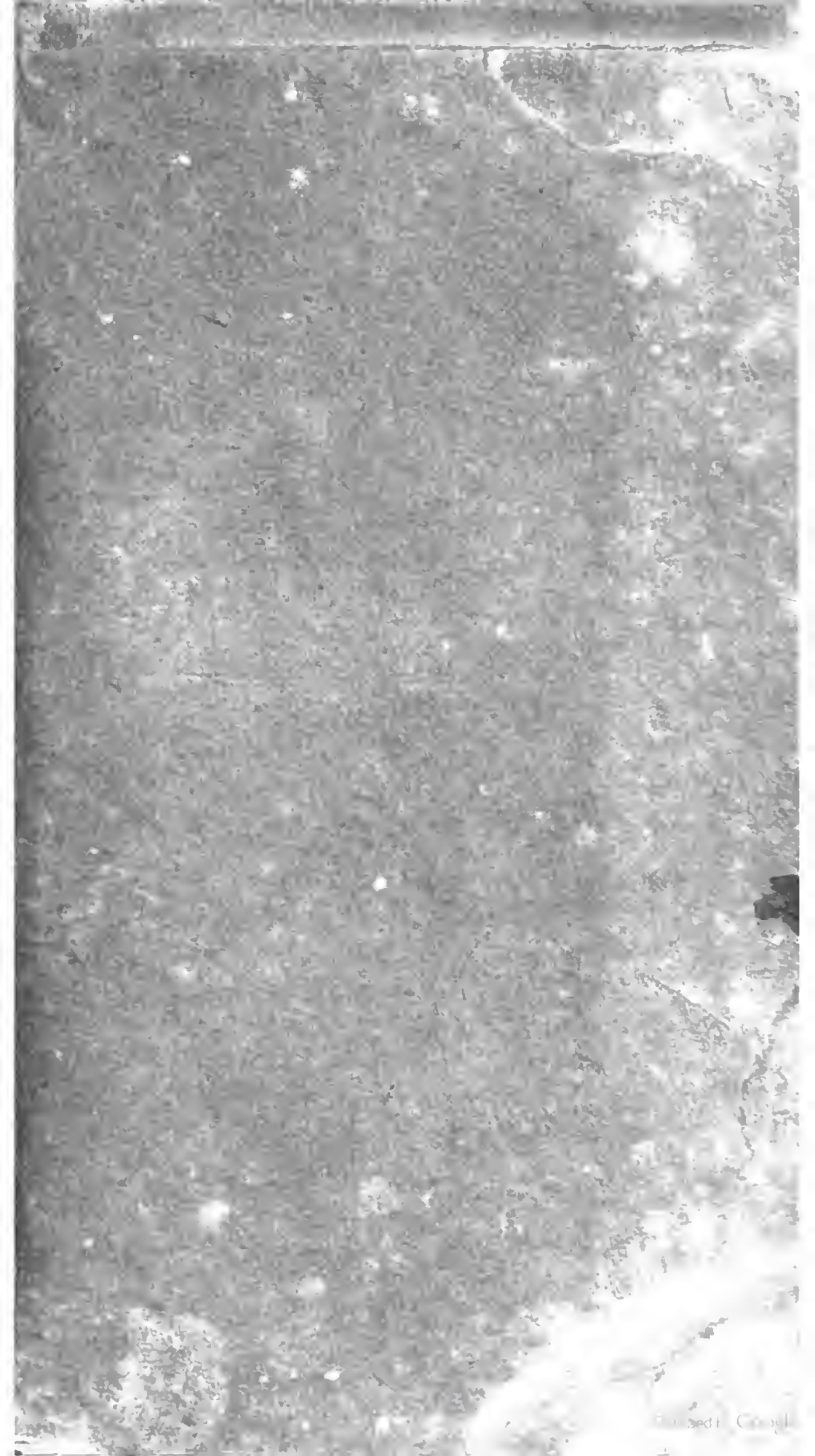

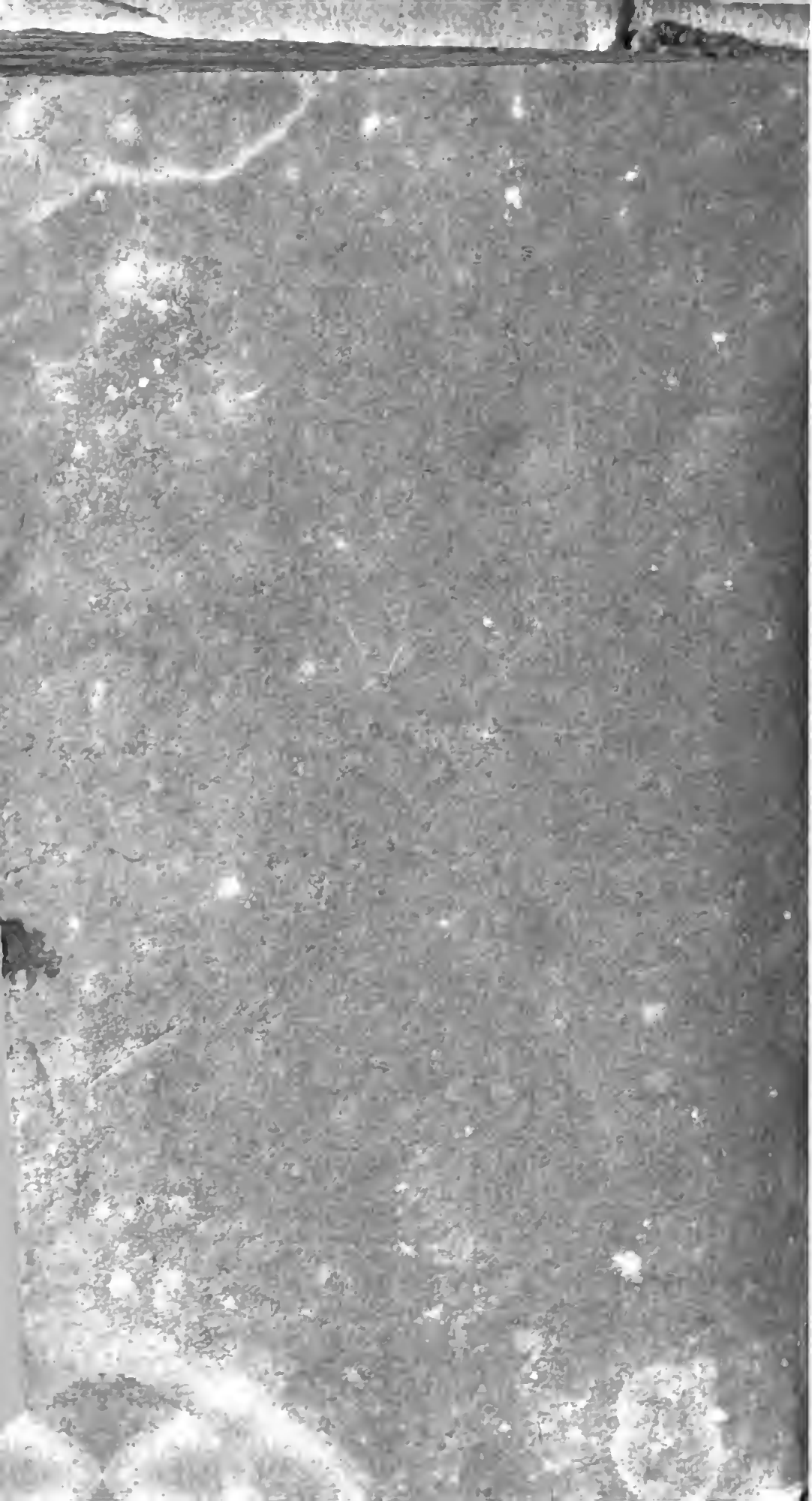

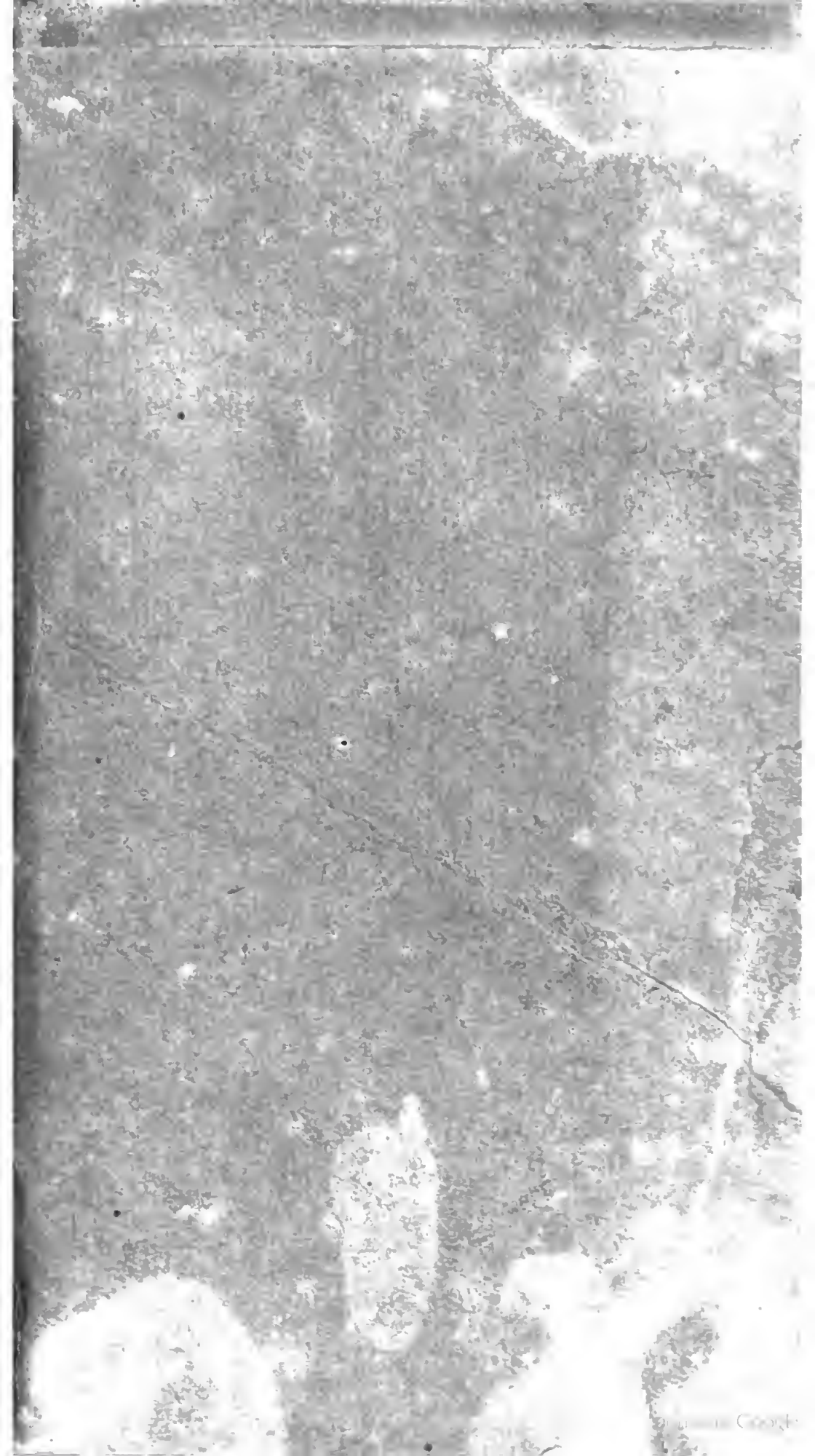

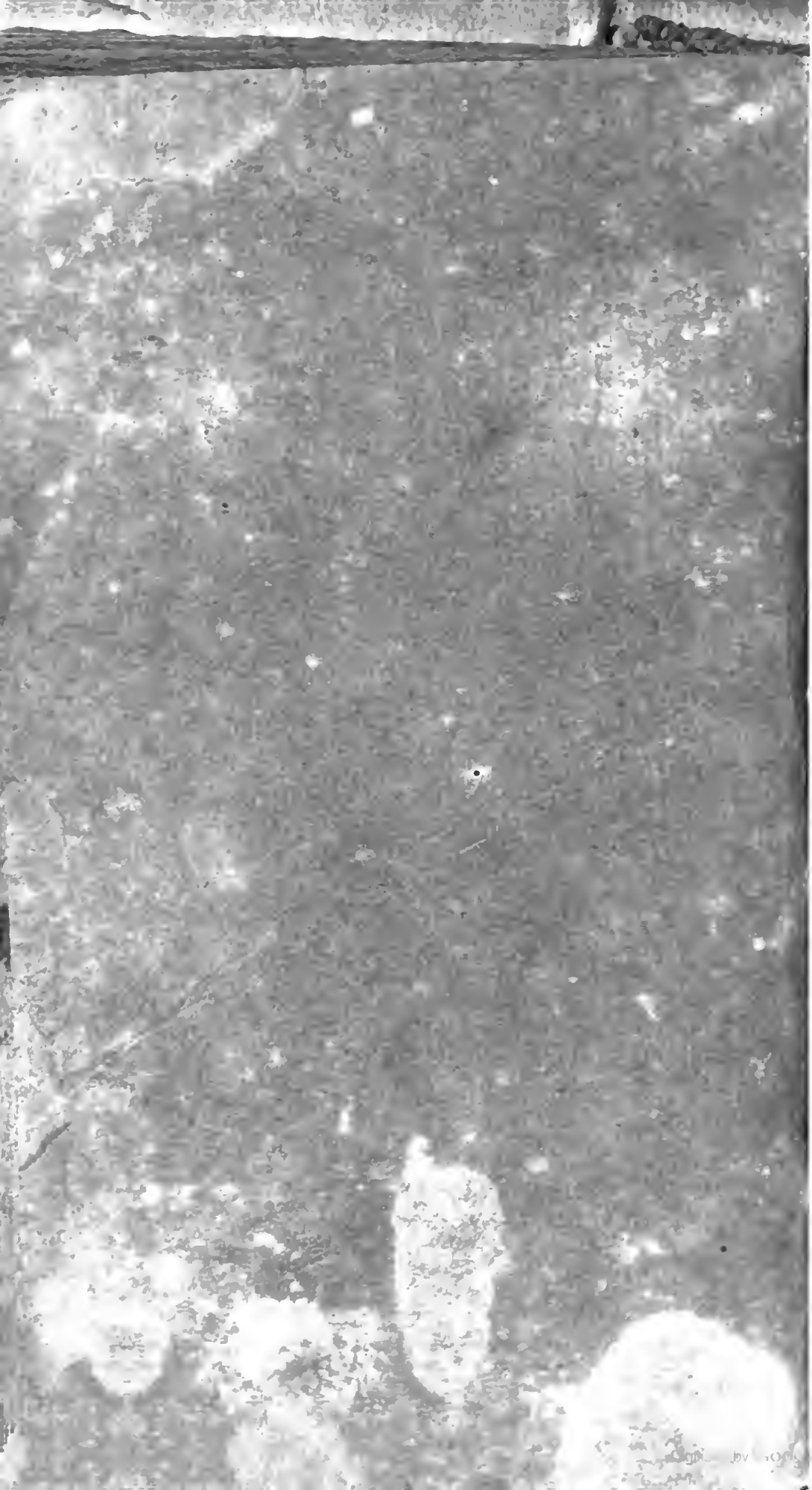

1.10.